

69.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA**

Proglasavam **Zakon o jakim alkoholnim pićima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1228/2
Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Dukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za proizvodnju i stavljanje u promet jakih alkoholnih pića i druga pitanja od značaja za proizvodnju i promet jakih alkoholnih pića.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon ne primjenjuje se na jaka alkoholna pića koja fizičko lice proizvodi za sopstvene potrebe.

Definicija jakih alkoholnih pića

Član 3

Jaka alkoholna pića su pića:

- 1) namijenjena ljudskoj upotrebi;
- 2) koja imaju posebna organoleptička svojstva;
- 3) koja sadrže najmanje 15% vol. alkohola, osim likera od jaja ili advocaat, avocet ili advokat;
- 4) proizvedena direktno:

- destilacijom fermentisanih proizvoda, sa dodatim aromama ili bez njih ili aromatičnih prehrambenih proizvoda;
- maceracijom ili sličnom preradom biljnog materijala u etil alkoholu poljoprivrednog porijekla, destilatima poljoprivrednog porijekla ili jakim alkoholnim pićima ili njihovom kombinacijom;
- dodavanjem etil alkoholu poljoprivrednog porijekla, destilatima poljoprivrednog porijekla ili jakim alkoholnim pićima aroma, boja, proizvoda za zaslajivanje, ostalih odobrenih sastojaka, ostalih poljoprivrednih proizvoda, prehrambenih proizvoda;
- dodavanjem jakom alkoholnom piću, posebno ili u kombinaciji drugih jakih alkoholnih pića, etil alkohola poljoprivrednog porijekla, destilata poljoprivrednog porijekla, ostalih prehrambenih proizvoda.

Jakim alkoholnim pićima može se dodavati destilovana, demineralizovana, prečišćena ili omekšana voda, čiji je kvalitet usaglašen sa propisom kojim se uređuje kvalitet vode, a jaka alkoholna pića nakon dodavanja vode moraju da sadrže najmanje 15% vol. alkohola, osim likera od jaja ili advocaat, avocet ili advokat ili da budu usaglašena sa odgovarajućom kategorijom jakih alkoholnih pića.

Jakim alkoholnim pićima ne smatraju se pića koja su svrstana u carinske tarifne oznake 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **geografska oznaka** je oznaka kojom se označava jako alkoholno piće kao piće koje potiče sa teritorije države ili regionala ili lokaliteta na toj teritoriji, a kvalitet, reputacija ili druga karakteristika tog jakog alkoholnog pića mogu se pripisati njegovom geografskom porijeklu;
- 2) **generički naziv** je naziv jakog alkoholnog pića koji iako je povezan sa mjestom ili regionom u kojima se to jako alkoholno piće prvobitno proizvodilo i stavljalio na tržiste, postao uobičajeni naziv za to jako alkoholno piće;
- 3) **mješavina** je spajanje jakog alkoholnog pića koje pripada kategoriji jakih alkoholnih pića ili geografskoj oznaci sa jednim ili više jakih alkoholnih pića koja ne pripadaju istoj kategoriji jakih alkoholnih pića, destilatima poljoprivrednog porijekla i etil alkoholom poljoprivrednog porijekla;
- 4) **kupaža** je spajanje dva ili više jakih alkoholnih pića iste kategorije koja se po sastavu neznatno razlikuju zbog metode proizvodnje, uređaja za proizvodnju koji se koriste, perioda sazrijevanja ili starenja i geografskog područja proizvodnje, pod uslovom da tako proizvedeno jako alkoholno piće pripada istoj kategoriji, kao i jako alkoholno piće prije kupažiranja;
- 5) **jedinstveni dokument** je dokument koji sadrži: tačke proizvođačke specifikacije, uključujući naziv koji će se zaštiti, kategoriju kojoj to jako alkoholno piće pripada ili izraz „jako alkoholno piće“, metod proizvodnje, opis karakteristika tog jakog alkoholnog pića, sažetu definiciju geografskog područja, posebna pravila koja se odnose na pakovanje i označavanje po potrebi, opis veze između jakog alkoholnog pića i njegovog geografskog porijekla, gdje je to primjereno, posebne elemente opisa proizvoda ili metode proizvodnje koji obrazlažu tu vezu;

- 6) **opisivanje** podrazumijeva pojmove koji se koriste prilikom označavanja, prezentovanja i na pakovanju jakog alkoholnog pića, na dokumentima koji prate jaka alkoholna pića prilikom prevoza, na komercijalnim dokumentima, naročito fakturama i otpremnicama, kao i prilikom reklamiranja jakog alkoholnog pića;
- 7) **prezentovanje** je izraz, slika i crtež koji se koriste na deklaraciji, pakovanju, posudi, boci i zatvaraču uključujući reklamiranje i promociju prodaje;
- 8) **označavanje** je oznaka, napomena, slikovni prikaz ili naziv robne marke na osnovu koje se jako alkoholno piće razlikuje od drugih, a koja se nalazi na posudi, uključujući zatvarače i privjeske koji se pričvršćuju na posudi i zaštitne omote kojima se prekriva grlić boce;
- 9) **pakovanje** je zaštitni omotač, karton, sanduk, posuda i boca koji se koristi prilikom prevoza ili prodaje jakih alkoholnih pića;
- 10) **destilacija** je fizički proces razdvajanja tečnih supstanci na osnovu razlike u tački ključanja;
- 11) **redestilacija** je ponovna destilacija destilata sa nižim sadržajem etanola;
- 12) **rektifikacija** je uzastopna destilacija sa ciljem dobijanja etanola što većeg stepena čistoće;
- 13) **fermentacija** je biohemijska transformacija ugljenih hidrata (monosaharida) u alkohol (etil-alkohol);
- 14) **maceracija** je tehnološki postupak kojim se uz pomoć destilata ili etil-alkohola ekstrahuju aromatični sastojci iz biljnih plodova, cvjetova, listova;
- 15) **zaslađivanje** je upotreba jednog ili više dozvoljenih proizvoda za zaslađivanje u proizvodnji jakih alkoholnih pića;
- 16) **dodavanje alkohola** je dodavanje jakom alkoholnom piću etil-alkohola poljoprivrednog porijekla, odnosno destilata poljoprivrednog porijekla;
- 17) **sazrijevanje ili starenje** je proces koji se odvija u odgovarajućim posudama, tokom kojeg dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo;
- 18) **složenica** je kombinacija prodajnog naziva kategorija jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona ili geografske oznake jakog alkoholnog pića od kojeg potiče sav alkohol u gotovom proizvodu, koja sadrži naziv jednog ili više prehrambenih proizvoda, osim alkoholnog pića i prehrambenih proizvoda koji se koriste za proizvodnju tog jakog alkoholnog pića ili izraza „liker“ ili „krem“;
- 19) **aromatizovanje** je dodavanje aroma ili aromatičnih prehrambenih proizvoda u proizvodnji jakog alkoholnog pića ekstrakcijom, maceracijom, alkoholnom fermentacijom ili destilacijom alkohola;
- 20) **bojenje** je upotreba jedne ili više boja u proizvodnji jakog alkoholnog pića;
- 21) **karamel** je prehrabeni aditiv koji se obilježava sljedećim E-brojevima: E 150a, E 150b, E 150c ili E 150d i koji se odnosi na proizvode više ili manje intenzivne braon boje, a služi za bojenje jakih alkoholnih pića, a ne odnosi se na šećerni aromatski proizvod dobijen zagrijavanjem šećera;
- 22) **volumna alkoholna jačina** je odnos zapremine čistog alkohola prisutnog u proizvodu na temperaturi od 20°C i ukupne zapremine tog proizvoda na istoj temperaturi;
- 23) **sadržaj isparljivih materija** je količina isparljivih materija, osim etil alkohola i metanola, sadržanih u jakom alkoholnom piću koje se proizvodi isključivo destilacijom;
- 24) **destilat poljoprivrednog porijekla** je poluproizvod, odnosno alkoholna tečnost, dobijena alkoholnom fermentacijom i destilacijom poljoprivrednih sirovina sa sadržajem etanola najviše 86% v/v, a koji ima karakteristike sirovine od koje potiče;

- 25) **etil alkohol poljoprivrednog porijekla** je alkohol proizveden redestilacijom sa rektifikacijom poslije alkoholne fermentacije sirovina poljoprivrednog porijekla, koji se upotrebljava za proizvodnju jakih alkoholnih pića, macerata, boja, aroma i aditiva;
- 26) **rafinisani alkohol** je etil alkohol poljoprivrednog porijekla proizveden redestilacijom i rektifikacijom nakon alkoholne fermentacije sirovina poljoprivrednog porijekla, koji se upotrebljava za proizvodnju drugih alkoholnih pića, macerata, boja, aroma i aditiva;
- 27) **originalno pakovanje** je pojedinačno punjenje, zatvaranje u ambalažu i deklarisanje jakih alkoholnih pića koja se nakon otvaranja ne mogu vratiti u prvobitno stanje;
- 28) **prodajni naziv** je naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja u promet;
- 29) **proizvođač** je privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik koji se bavi proizvodnjom jakog alkoholnog pića i koji je upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića.

II. KATEGORIJE ALKOHOLNIH PIĆA

Rum

Član 5

Rum je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase ili sirupa dobijenog u proizvodnji šećera od šećerne trske ili alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka od šećerne trske na manje od 96% vol. tako da destilat zadržava specifična organoleptička svojstva ruma.

Rum koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje ruma dodavati razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol.

Rum se prilikom proizvodnje ne smije aromatizovati.

Rum prilikom proizvodnje može da sadrži jedino karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rum koji se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Whisky ili Whiskey

Član 6

Whisky ili whiskey je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo:

1) destilacijom komine proizvedene od slada žitarica sa ili bez cijelih zrna drugih žitarica, koja su bila zaslaćena dijastazom iz slada sa ili bez drugih prirodnih enzima ili koja su prevrela uz dodatak kvasca;

2) jednom ili više destilacija na manje od 94,8% vol. tako da destilat zadržava miris i ukus po upotrijebljenoj sirovini;

3) sazrijevanjem konačnog destilata najmanje tri godine u drvenim buradima zapremine do 700 litara.

Gotov destilat *Whisky ili whiskey* je destilat kojem se može dodavati samo voda i karamel za prilagođavanje boje i koji zadržava boju, miris i ukus koji nastaju u proizvodnom postupku iz stava 1 ovog člana.

Whisky ili whiskey koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima alkoholnu jačinu najmanje 40% vol.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje *Whisky ili whiskey* dodavati razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol.

Whisky ili whiskey prilikom proizvodnje se ne smije zaslađivati ili aromatizovati i ne smije sadržati aditive samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Prodajni naziv „*whisky*“ ili „*whiskey*“ može se dopuniti izrazom „*single malt*“ samo ako je destilovan isključivo iz ječmenog slada u jednoj destileriji.

Rakija od žitarica

Član 7

Rakija od žitarica je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom fermentisane komine cijelih zrna žitarica koja zadržava organoleptička svojstva upotrijebljene sirovine.

Rakija od žitarica koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 35% vol. alkoholne jačine, osim rakije od žitarica „Korn“.

Zabranjeno je prilikom prozvodnje rakije od žitarica dodavati razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol.

Rakija od žitarica se prilikom prozvodnje ne smije aromatizovati.

Rakija od žitarica prilikom prozvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od žitarica koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 10 g/l zasladića, izraženog kao invertni šećer.

Rakija od žitarica može da nosi prodajni naziv „rakija od žitarica“ ako je proizvedena destilacijom na manje od 95% vol. od fermentisanog kljuka cijelih zrna žitarica koja zadržava organoleptička svojstva upotrijebljene sirovine.

U prodajnom nazivu „rakija od žitarica“ ili „*brandy* od žitarica“ riječ „žitarica“ može da se zamjeni nazivom žitarice koja se upotrebljava isključivo u prozvodnji tog jakog alkoholnog pića.

Rakija od vina

Član 8

Rakija od vina je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo iz vinskog destilata koji je dobijen destilacijom vina ili vina pojačanog za destilaciju na manje od 86% vol. alkohola ili redestilacijom vinskog destilata na manje od 86% vol. alkohola;

2) koje sadrži količinu isparljivih materija od najmanje 125 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

3) koje sadrži maksimalnu količinu metanola od 200 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Rakija od vina koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom prozvodnje rakije od vina dodavati razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol.

Rakija od vina se prilikom prozvodnje ne smije aromatizovati, ni u slučaju primjene tradicionalnih metoda prozvodnje.

Rakija od vina prilikom prozvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od vina koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zasladića, izraženog kao invertni šećer.

Ako je rakija od vina bila podvrgnuta sazrijevanju, može se stavljati u promet kao „rakija od vina“ pod uslovom da je sazrijevala isto ili duže od sazrijevanja Brandy ili Weinbrand iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Rakija od vina može se označiti kao „vinjak“ pod uslovom da je sazrijevala najmanje jednu godinu u hrastovim posudama ili najmanje šest mjeseci u hrastovim posudama zapremine manje od 1000 litara.

Brandy ili Weinbrand

Član 9

Brandy ili Weinbrand je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno iz rakije od vina sa ili bez dodatka vinskog destilata, destilovanog na manje od 94,8% vol. alkohola pod uslovom da udio alkohola iz tog destilata ne prelazi više od 50% od ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;

2) koje je najmanje jednu godinu sazrijevalo u hrastovim sudovima ili najmanje šest mjeseci u hrastovim posudama sa zapreminom manjom od 1000 litara;

3) koje sadrži količinu isparljivih materija od najmanje 125 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola i koje potiče isključivo iz destilacije ili redestilacije upotrijebljениh sirovina;

4) koje sadrži maksimalnu količinu metanola od 200 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Brandy ili Weinbrand koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 36% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje Brandy ili Weinbrand dodavati razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol.

Brandy ili Weinbrand se ne smije aromatizovati, ni u slučaju primjene tradicionalnih metoda proizvodnje.

Brandy ili Weinbrand prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Brandy ili Weinbrand koji se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 35 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Rakija od komine grožđa ili komovica

Član 10

Rakija od komine grožđa ili komovica je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo iz fermentisane komine grožđa i destilovano neposredno vodenom parom nakon dodavanja vode grožđanoj komini;

2) kome se može dodati najviše 25 kg vinskog taloga na 100 kg upotrijebljene komine grožđa;

3) u kome količina alkohola koja potiče od taloga ne smije biti iznad 35% ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;

4) koje sadrži količinu isparljivih materija od najmanje 140 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola i maksimalnu količinu metanola od 1000 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

5) čija se destilacija obavlja u prisustvu same komine grožđa na manje od 86% vol. alkohola;

6) kod kojeg je dopuštena redestilacija na istu alkoholnu jačinu.

Rakija od komine grožđa ili komovica koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od komine grožđa ili komovice dodavati razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol.

Rakija od komine grožđa ili komovica prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati, ni u slučaju primjene tradicionalnih metoda proizvodnje.

Rakija od komine grožđa ili komovica prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od komine grožđa ili komovica koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Rakija od voćne komine

Član 11

Rakija od voćne komine je jako alkoholno piće koje:

1) je dobijeno isključivo fermentacijom i destilacijom voćne komine, osim grožđane komine sa najviše do 86% vol. alkohola;

2) sadrži količinu isparljivih materija od najmanje 200 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

3) sadrži maksimalnu količinu metanola od 1500 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

4) ima maksimalni sadržaj cijanovodične kiseline od 7 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola voćne komine od koštuničavog voća;

5) se može redestilizovati najviše do 86% vol. alkohola.

Rakija od voćne komine koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholnu jačinu.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od voćne komine dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.

Rakija od voćne komine prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Rakija od voćne komine prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od voćne komine koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Naziv pod kojim se rakija od voćne komine stavlja u promet, treba da se sastoji od imena voća i izraza „rakija od komine“.

Rakija od voćne komine u čijoj je proizvodnji korišćena komina nekoliko različitih vrsta voća označava se nazivom „rakija od voćne komine“.

Rakija od suvog grožđa ili raisin brandy

Član 12

Rakija od suvog grožđa ili *raisin brandy* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom proizvoda dobijenih alkoholnom fermentacijom ekstrakta suvog grožđa sorte „Crni korint“ (*Corinth Black*) ili „Aleksandrijski muskat“ (*Moscatel of the Alexandria varieties*), destilovanog na manje od 94,5% vol. tako da destilat ima miris i ukus od upotrijebljene sirovine.

Rakija od suvog grožđa ili *raisin brandy* koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od suvog grožđa ili *raisin brandy* dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.

Rakija od suvog grožđa ili *raisin brandy* prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Rakija od suvog grožđa ili *raisin brandy* prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od suvog grožđa ili *raisin brandy* koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Rakija od voća

Član 13

Rakija od voća je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom, destilacijom i redestilacijom svježih i mesnatih plodova voća, uključujući i banane ili šire od voća, bobica ili povrća (sa ili bez koštice);

2) destilovano na manje od 86% vol. alkohola tako da ima miris i ukus destilovane sirovine;

3) koje sadrži količinu isparljivih materija od najmanje 200 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

4) koje ima maksimalni sadržaj cijanovodične kiseline od 7 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Maksimalni sadržaj metanola u rakiji od voća iznosi 1000 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola, osim za rakije od voća dobijene od:

1) jabuke (*Malus domestica*, Borkh.), kajsije (*Prunus armeniaca*, L.), šljive (*Prunus domestica*, L.), plave šljive (*Prunus domestica*, L.), mirabel - žute šljive (*Prunus domestica*, L. *subsp. syriaca* (Borkh.) Janch. ex Mansf.), breskve (*Prunus persica* (L.) Batsch), kruške (*Pyrus communis* L.), izuzimajući sortu viljamovka (*Pyrus communis* L. cv 'Williams'), kupine (*Rubus sect. Rubus*), maline (*Rubus idaeus* L.) gdje je maksimalni sadržaj metanola 1200 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

2) dunje (*Cydonia oblonga* Mill.), bobica kleke (*Juniperus communis* L. ili *Juniperus oxicedrus* L.), kruške viljamovka (*Pyrus communis* L. cv 'Williams'), crne ribizle (*Ribes nigrum* L.), crvene ribizle (*Ribes rubrum* L.), šipurka (*Rosa canina* L.), bobica zove (*Sambucus nigra* L.), jarebike (*Sorbus aucuparia* L.), oskoruše (*Sorbus domestica* L.), brekinja (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz) gdje je maksimalni sadržaj metanola 1350 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Rakija od voća koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Rakija od voća prilikom proizvodnje se ne smije bojiti, osim karamelom kao sredstvom za prilagođavanje boje.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od voća dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.

Rakija od voća prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Rakija od voća koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 18 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Ako se rakija od voća proizvodi od više vrsta voća, bobica ili zelenih djelova, prodajni naziv je „rakija od voća“, koji može biti dopunjena nazivom upotrijebljenog voća, bobica ili zelenih djelova po opadajućem redoslijedu upotrijebljenih sirovina.

Rakija od voća može se označiti i kao „wasser“ u kombinaciji sa nazivom voća.

Riječ „rakija“ poslije koje стоји име voća od kojeg je proizvedena, može se zamijeniti imenom voća samo u slučaju rakija dobijenih od sljedećih vrsta voća ili bobica: jabuka sorte zlatni delišes (*Malus domestica var. 'Golden Delicious'*), šljiva (*Prunus domestica* L.), plava šljiva (*Prunus domestica* L.), šljivovica (*Prunus domestica* L.), mirabel (žuta šljiva, *Prunus domestica* L. *subsp. syriaca* (Borkh.) Janch. ex Mansf.) i maginja (*Arbutus unedo* L.).

Naziv „Kirsch“ koristi se samo za rakiju od trešnja koja je proizvedena isključivo od trešnja sorte *Prunus avium* (L.).

Naziv „Obstler“ koristi se za rakiju od voća proizvedenu od bobica voća (sa ili bez različitih sorti jabuka i krušaka, a koje se proizvode destilacijom najmanje 85% kljuka).

Naziv Viljamovka (*Williams*) koristiti se samo za rakije od krušaka koja je proizvedena isključivo od krušaka sorte „Williams“.

Ako se prilikom poizvodnje primjenjuje destilacija dvije ili više vrsta voća, bobica, povrća, jako alkoholno piće se stavlja u promet pod sljedećim nazivima:

- „rakija od voća“ za jaka alkoholna pića proizvedena isključivo destilacijom voća, odnosno bobica;
- „rakija od povrća“ za jaka alkoholna pića proizvedena isključivo destilacijom povrća i
- „rakija od voća i povrća“ za jaka alkoholna pića proizvedena destilacijom kombinacije voća, bobica i povrća.

Rakija od voća u čijoj se proizvodnji primjenjuje redestilacija može nositi naziv „prepečenica“.

Rakija od jabukovog ili kruškovog vina

Član 14

Rakija od jabukovog ili kruškovog vina je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo destilacijom vina od jabuke ili vina od kruške na manje od 86% vol. tako da destilat ima miris i ukus upotrijebljenog voća;

2) koje sadrži količinu isparljivih materija od najmanje 200 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

3) koje sadrži maksimalnu količinu metanola od 1000 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Rakija od jabukovog ili kruškovog vina koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od jabukovog ili kruškovog vina dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.

Rakija od jabukovog ili kruškovog vina prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati ni u slučaju primjene tradicionalnih metoda proizvodnje.

Rakija od jabukovog ili kruškovog vina prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od jabukovog ili kruškovog vina koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 15 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Rakija od meda

Član 15

Rakija od meda je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom mednog rastvora;

2) destilovano na manje od 86% vol. tako da destilat ima miris i ukus upotrijebljene sirovine.

Rakija od meda koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 35% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od meda dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.

Rakija od meda prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Rakija od meda prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od meda prilikom proizvodnje može se zaslađivati jedino medom, a ako se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l meda, izraženog kao invertni šećer.

Hefebrand ili rakija od taloga

Član 16

Hefebrand ili rakija od taloga je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom vinskog taloga, pivskog taloga ili taloga fermentisanog voća na manje od 86% vol. alkohola.

Hefebrand ili rakija od taloga koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 38% vol. alkoholne jačine.

*Zabranjeno je prilikom proizvodnje *Hefebranda* ili rakije od taloga dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.*

Hefebrand ili rakija od taloga prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Hefebrand ili rakija od taloga prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Hefebrand ili rakija od taloga koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

*Naziv „*Hefebrand*“ ili „rakija od taloga“ može se dopuniti nazivom upotrijebljene sirovine.*

Rakija od piva

Član 17

Rakija od piva je jako alkoholno piće dobijeno direktnom destilacijom pod normalnim pritiskom svježeg piva sa najvišom alkoholnom jačinom od 86% vol. alkohola, tako da organoleptička svojstva destilata potiču od upotrijebljene sirovine.

Rakija od piva koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 38% vol. alkoholne jačine.

Zabranjeno je prilikom proizvodnje rakije od piva dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.

Rakija od piva prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Rakija od piva prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Rakija od piva koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke

Član 18

*Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom krtole jerusalimske artičoke (*Helianthus tuberosus* L.) sa najvišom alkoholnom jačinom od 86% vol. alkohola.*

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 38% vol. alkoholne jačine.

*Zabranjeno je prilikom proizvodnje *Topinambura* ili rakije od jerusalimske artičoke dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola.*

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke prilikom stavljanja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Vodka

Član 19

Vodka je jako alkoholno piće proizvedeno iz etil alkohola poljoprivrednog porijekla dobijenog fermentacijom uz prisustvo kvasca od:

1) krompira i/ili žitarica, ili

2) drugih poljoprivrednih sirovina, destilovanih i/ili rektifikovanih tako da se organoleptička svojstva upotrijebljenih sirovina i nusproizvoda nastalih za vrijeme fermentacije selektivno smanjuju.

Nakon fermentacije iz stava 1 ovog člana, može se izvršiti dodatna destilacija i/ili obrada sa odgovarajućim pomoćnim sredstvima uključujući obradu aktivnim drvenim ugljem, kako bi se dobila posebna organoleptička svojstva.

Vrijednost metanola u vodki ne smije prelaziti 10 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Vodka koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Vodka se može prilikom proizvodnje aromatizovati samo dodavanjem prirodnih aromatičnih sastojaka prisutnih u destilatu, dobijenom od fermentisanih poljoprivrednih sirovina.

U vodki mogu biti prisutna i druga organoleptička svojstva osim dominantne arome.

Vodka se prilikom proizvodnje ne smije bojiti.

Vodka prilikom stavljanja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 8 g/l zasladičića, izraženog kao invertni šećer.

Prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja vodke koja nije proizvedena isključivo od krompira i/ili žitarica, potrebno je naznačiti „proizvedeno od“, uz dodatak naziva jedne ili više sirovina upotrijebljenih u proizvodnji etil alkohola poljoprivrednog porijekla i mora biti u istom vidnom polju kao i riječ „vodka“.

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća dobijena maceracijom i destilacijom

Član 20

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća dobijena maceracijom i destilacijom je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno maceracijom djelimično fermentisanog ili nefermentisanog voća ili bobica iz tačke 2 ovog stava, uz dodatak najviše 20 litara etil alkohola poljoprivrednog porijekla i/ili jakog alkoholnog pića i/ili destilata dobijenog od istog voća bobica ili orašastog voća na 100 kg fermentisanog voća bobica ili orašastog voća nakon čega je obavezna destilacija na najviše od 86% vol. alkohola;

2) dobijeno iz sljedećih vrsta voća, bobica ili orašastog voća: aronija (*Aronia Medik. nom cons.*), crnoplodna aronija (*Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott), kesten (*Castanea sativa* Mill.), agrumi (*Citrus sp.*), lješnik (*Corylus avellana* L.), crna mahunica (*Empetrum nigrum* L.), jagoda (*Fragaria sp.*), pasji trn (*Hippophae rhamnoides* L.), božikovina (*Ilex aquifolium* i *Ilex cassine* L.), drijen (*Cornus mas*), orah (*Juglans regia* L.), banana (*Musa sp.*), mirta (*Myrtus communis* L.), indijska smokva (*Opuntia ficus-indica* (L.) Mill.), marakuja (*Passiflora edulis* Sims), sremza (*Prunus padus* L.), trnjina (*Prunus spinosa* L.), crna ribizla (*Ribes nigrum* L.), bijela ribizla (*Ribes niveum* Lindl.), crvena ribizla (*Ribes rubrum* L.), ogrozd (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*), šipurak (*Rosa canina* L.), arktička kupina (*Rubus arcticus* L.), močvarna jagoda (*Rubus chamaemorus* L.), kupina (*Rubus sect. Rubus*), malina (*Rubus idaeus* L.), bobice zove (*Sambucus nigra* L.), jarebika (*Sorbus aucuparia* L.), oskoruša (*Sorbus domestica* L.), brekinja (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz), šljiva „ambarella“ (*Spondias dulcis* Parkinson), šljiva „mombin“ (*Spondias mombin* L.), sjevernoamerička borovnica (*Vaccinium corymbosum* L.), divlja brusnica (*Vaccinium*

oxycoccus L.), borovnica (*Vaccinium myrtillus* L.), evropska brusnica (*Vaccinium vitis-idaea* L.).

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća dobijena maceracijom i destilacijom koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća dobijena maceracijom i destilacijom prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća dobijena maceracijom i destilacijom prilikom proizvodnje ne smije se bojiti.

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća prilikom proizvodnje može da sadrži samo karamel za prilagođavanje boje.

Rakija od voća, bobica ili orašastog voća koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 18 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja rakije od voća, bobica ili orašastog voća dobijene maceracijom i destilacijom riječi „proizvedeno maceracijom i destilacijom“ moraju biti iste vrste, veličine i boje slova i moraju biti u istom vidnom polju kao i riječi „rakija od voća bobica ili orašastog voća“ i moraju se nalaziti na prednjoj strani etikete boce.

Geist

Član 21

Geist je jako alkoholno piće dobijeno maceracijom nefermentisanog voća i bobica iz člana 20 ovog zakona ili povrća, jezgrastog voća ili drugih biljnih materija poput trava ili ružinih latica ili pečurki u etil alkoholu poljoprivrednog porijekla nakon čega se obavlja destilacija do 86% vol. alkoholne jačine.

Geist koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Geist prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Geist prilikom proizvodnje ne smije se bojiti.

Geist prilikom stavljanja u promet kao gotov proizvod ne smije da sadrži više od 10 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Lincura

Član 22

Lincura je jako alkoholno piće proizvedeno iz destilata lincure koji je dobijen fermentacijom korijena lincure sa ili bez dodatka etil alkohola poljoprivrednog porijekla.

Lincura koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Lincura prilikom proizvodnje ne smije se aromatizovati.

Jaka alkoholna pića aromatizovana klekom

Član 23

Jaka alkoholna pića aromatizovana klekom su proizvodi dobijeni aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porijekla i ili rakije od žitarica i ili žitnog destilata sa bobicama kleke (*Juniperus communis* L. i ili *Juniperus oxycedrus* L.).

Jaka alkoholna pića aromatizovana klekom koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da imaju najmanje 30% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih klekom mogu se upotrebljavati i druge prirodne i ili prirodno identične aromatične materije i ili aromatični preparati i ili aromatično bilje ili djelovi aromatičnog bilja, pod uslovom da ostanu organoleptička svojstva kleke.

Jaka alkoholna pića aromatizovana klekom mogu se stavljati u promet pod nazivom „Wacholder“ ili „genebra“.

Gin

Član 24

Gin je jako alkoholno piće aromatizovano klekom dobijeno aromatizovanjem organoleptički odgovarajućeg etil alkohola poljoprivrednog porijekla sa bobicama kleke (*Juniperus communis L.*).

Gin koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji *gina* mogu se koristiti samo prirodne i/ili prirodno identične aromatične materije i/ili aromatični preparati, pod uslovom da organoleptička svojstva kleke budu dominantna.

Prodajni naziv *gina* može se dopuniti izrazom „dry“ (suvi), kada ne sadrži dodatne zaslađivače iznad 0,1 g proizvoda za zaslađivanje po litru gotovog proizvoda, izraženog kao invertni šećer.

Destilovani gin

Član 25

Destilovani *gin* je:

- 1) jako alkoholno piće aromatizovano klekom dobijeno isključivo destilacijom etil alkohola poljoprivrednog porijekla odgovarajućeg kvaliteta sa početnim sadržajem alkohola najmanje 96% vol. uz prisustvo bobica kleke (*Juniperus communis L.*) i drugog prirodnog bilja, pod uslovom da preovladava ukus kleke;
- 2) mješavina proizvoda nastalih destilacijom iz tačke 1 ovog stava i etil alkohola poljoprivrednog porijekla istog sastava, čistoće i alkoholne jačine.

Destilovani *gin* može se aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, pod uslovom da su organoleptička svojstva kleke dominantna.

Destilovani *gin* koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Gin dobijen jednostavnim dodavanjem ekstrakata ili aroma u etil alkohol poljoprivrednog porijekla ne smije nositi naziv „destilovani *gin*“.

Prodajni naziv destilovanog *gina* može se dopuniti izrazom „dry“ (suvi) kada ne sadrži dodatne zaslađivače iznad 0,1 grama šećera po litru gotovog proizvoda.

London gin

Član 26

London gin je vrsta destilovanog *gina*:

1) koji se dobija isključivo iz etil alkohola poljoprivrednog porijekla sa maksimalnim sadržajem metanola od 5 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola, koji je aromatizovan isključivo od destilacije etil alkohola poljoprivrednog porijekla uz prisustvo svih upotrijebljenih prirodnih biljnih materija;

2) kod kojeg nastali destilat ima najmanje 70% vol. alkohola;

3) sa maksimalnom količinom metanola do 5 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola, kada se dodaje bilo koji drugi alkohol poljoprivrednog porijekla;

4) koji ne sadrži zaslađivače u količini većoj od 0,1 grama šećera po litru gotovog proizvoda, izražen kao invertni šećer;

5) koji ne sadrži boje; i

6) koji ne sadrži bilo kakve druge sastojke, osim vode.

London gin koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Naziv *London gin* može se dopuniti izrazom „dry“ (sivi).

Jaka alkoholna pića aromatizovana kimom ili Kümmel

Član 27

Jaka alkoholna pića aromatizovana kimom ili *Kümmel* su proizvodi dobijeni aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porijekla kimom (*Carum carvi* L.).

Jaka alkoholna pića aromatizovana kimom ili *Kümmel* koja se stavljuju u promet kao gotov proizvod moraju da imaju najmanje 30% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih kimom ili *Kümmel* mogu se upotrijebiti i druge prirodne i/ili prirodno identične aromatične materije i/ili aromatični preparati, pod uslovom da organoleptička svojstva kima budu dominantna.

Akvavit ili aquavit

Član 28

Akvavit ili *aquavit* je jako alkoholno piće aromatizovano kimom (*Carum carvi* L.) i/ili jako alkoholno piće aromatizovano sjemenom mirodije (*Anethum graveolens* L.) ili destilatom bilja ili začina.

Akvavit ili *aquavit* koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji akvavita ili *aquavita* mogu se koristiti i druge prirodne i/ili prirodno identične aromatične materije i/ili aromatični preparati, pod uslovom da ukus proizilazi prvenstveno iz destilata sjemenki kima i/ili mirodije, pri čemu je zabranjena upotreba eteričnih ulja.

U akvavit ili *aquavit* gorke materije ne smiju preovladavati u ukusu, a sadržaj suvog ekstrakta ne može biti veći od 1,5 grama na 100 mililitara.

Jaka alkoholna pića aromatizovana anisom

Član 29

Jaka alkoholna pića aromatizovana anisom su proizvodi dobijeni aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porijekla prirodnim ekstraktima zvjezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.), anisa (*Pimpinella anisum* L.), komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.) ili drugog bilja koje sadrži slične glavne aromatične sastojke, korišćenjem jednog ili kombinacijom sljedećih postupaka:

1) maceracijom i/ili destilacijom;

2) destilacijom alkohola uz prisutnost sjemenki ili drugih djelova biljaka (zvjezdasti anis (*Illicium verum* Hook f.), anis (*Pimpinella anisum* L.), komorač (*Foeniculum vulgare* Mill.));

3) dodavanjem prirodnih destilovanih ekstrakata biljaka sa aromom anisa.

Jaka alkoholna pića aromatizovana anisom koja se stavljuju u promet kao gotov proizvod moraju da imaju najmanje 15% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih anisom koriste se samo prirodne aromatične materije i aromatični preparati.

U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih anisom mogu se koristiti i drugi prirodni biljni ekstrakti ili aromatične sjemenke, pod uslovom da organoleptička svojstva anisa budu dominantna.

Pastis

Član 30

Pastis je jako alkoholno piće aromatizovano anisom koje sadrži prirodne ekstrakte korijena sladića (*Glycyrrhiza* sp.) u kome je prisutna boja „čalkoni“ i glicerinska kiselina, čija količina mora da iznosi od 0,05 do 0,5 grama po litru.

Pastis koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 40% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji *pastisa* mogu se koristiti samo prirodne aromatične materije i aromatični preparati.

Pastis može da sadrži manje od 100 grama šećera po litru, izražen kao invertni šećer i ima sadržaj anetola od 1,5 do 2 grama po litru.

Pastis de Marseille

Član 31

Pastis de Marseille je *pastis* koji sadrži anetol u količini od 2 grama po litru.

Pastis de Marseille koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 45% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji *Pastis de Marseille* mogu da se koriste samo prirodne aromatične materije i aromatični preparati.

Anis ili janeževac

Član 32

Anis ili janeževac je jako alkoholno piće aromatizovano anisom čija karakteristična aroma potiče isključivo od anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvjezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

Anis ili janeževac koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 35% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji *anisa ili janeževca* mogu da se koriste samo prirodne aromatične materije i aromatični preparati.

Destilovani anis

Član 33

Destilovani anis je *anis* koji sadrži alkohol destilovan uz prisutnost sjemenki anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvjezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

U proizvodnji destilovanog *anisa* pored anisa i/ili zvjezdastog anisa i/ili komorača može se koristiti mastica (tršlja) (*Pistacia lentiscus* L. *Anarcadiaceae*) i drugo aromatično sjemenje, biljke ili voće, pod uslovom da taj alkohol predstavlja najmanje 20% alkoholne jačine i destilovanog *anisa*.

Destilovani anis koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 35% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji destilovanog *anisa* mogu da se koriste samo prirodne aromatične materije i aromatični preparati.

Gorka jaka alkoholna pića ili bitter

Član 34

Gorka jaka alkoholna pića ili *bitter* su jaka alkoholna pića gorkog ukusa koja se dobijaju aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porijekla sa prirodnim i/ili prirodno identičnim aromatičnim materijama i/ili aromatičnim preparatima.

Gorka jaka alkoholna pića ili *bitter* koja se stavljuju u promet kao gotov proizvod mora da imaju najmanje 15% vol. alkoholne jačine.

Gorka jaka alkoholna pića ili *bitter* mogu se označavati kao „amer“ ili „bitter“ sa ili bez drugih izraza.

Aromatizovana vodka

Član 35

Aromatizovana vodka je vodka koja ima dominantnu aromu različitu od upotrijebljenih sirovina.

Aromatizovana vodka koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine.

Aromatizovana vodka može da se zaslađuje, kupažira, aromatizuje, ostavi da sazrijeva ili boji.

Ako se aromatizovana vodka zaslađuje, gotov proizvod ne smije da sadrži više od 100 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer.

Aromatizovana vodka može da nosi naziv bilo koje preovlađujuće arome sa riječju „vodka“.

Jaka alkoholna pića aromatizovana divljom šljivom (trnjinom) ili pacharán

Član 36

Jaka alkoholna pića aromatizovana divljom šljivom (trnjinom) ili *pacharán* su jaka alkoholna pića sa preovlađujućim ukusom trnjine proizvedeno maceracijom divlje šljive (trnjine) (*Prunus spinosa*) u etil alkoholu poljoprivrednog porijekla uz dodatak prirodnih ekstrakata anisa ili destilata anisa ili oboje.

Najniža alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog divljom šljivom (trnjinom) ili piću *pacharán* iznosi 25% vol.

Za proizvodnju jakog alkoholnog pića aromatizovanog divljom šljivom (trnjinom) ili piću *pacharán* koristi se količina od najmanje 125 grama ploda divlje šljive (trnjine) po litru gotovog proizvoda.

Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom (trnjinom) ili *pacharán* ima sadržaj proizvoda za zaslađivanje, izraženog kao invertni šećer, između 80 i 250 g/l gotovog proizvoda.

Jakom alkoholnom piću aromatizovanom divljom šljivom (trnjinom) ili piću *pacharán* organoleptička svojstva daju isključivo upotrijebljeni plodovi i anis.

Izraz „*pacharán*“ može da se koristi kao prodajni naziv samo ako je proizvod proizведен u Španiji.

Ako proizvod nije proizведен u Španiji izraz „*pacharán*“ može da se koristi samo kao dopuna prodajnom nazivu „jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom (trnjinom)“ pod uslovom da ga prate riječi: „proizvedeno u“ nakon čega slijedi naziv države u kojoj je proizведен.

Liker

Član 37

Liker je jako alkoholno piće koje:

- 1) sadrži najmanju količinu šećera izraženu kao invertni šećer;

- a) 70 grama po litru za liker od trešanja/višanja kod kojeg etil alkohol potiče isključivo od rakije od trešanja/višanja;
 - b) 80 grama po litru za liker od lincure ili sličnog bilja kao jedinom aromatičnom materijom;
 - c) 100 grama po litru za sve druge likere;
- 2) je proizvedeno upotreboru etil alkohola poljoprivrednog porijekla ili destilata poljoprivrednog porijekla ili jednog ili više jakih alkoholnih pića ili njihovom kombinacijom, koje je zaslđeno i sa dodatkom jedne ili više aroma, proizvoda poljoprivrednog porijekla ili prehrambenih proizvoda.

Liker koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 15% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji likera dozvoljeno je aromatizovanje prirodnim aromatičnim materijama i preparatima i prirodno identičnim aromatičnim materijama i preparatima.

Prirodno identične aromatične materije i preparati ne smiju se koristiti u pripremi sljedećih likera:

1) voćnih likera od: ananasa (*Ananas*), agruma (*Citrus L.*), pasjeg trna (*Hippophae rhamnoides L.*), murve (*Morus alba*, *Morus rubra*), višnje (*Prunus cerasus*), trešnje (*Prunus avium*), crne ribizle (*Ribes nigrum L.*), arktičke kupine (*Rubus arcticus L.*), močvarne jagode (*Rubus chamaemorus L.*), maline (*Rubus idaeus L.*), divlje brusnice (*Vaccinium oxyccoccos L.*), borovnice (*Vaccinium myrtillus L.*), evropske brusnice (*Vaccinium vitis-idaea L.*);

2) biljnih likera od: génépija (*Artemisia genepi*), lincure (*Gentiana L.*), mente (*Mentha L.*), anisa (*Pimpinella anisum L.*).

Liker dobijen maceracijom trešanja odnosno višanja u etil alkoholu poljoprivrednog porijekla stavlja se u promet pod nazivom „guignolet“.

Liker čiji alkohol potiče isključivo od ruma stavlja se u promet pod nazivom „punch au rhum“ kod opisivanja, prezentovanja i označavanja likera, za čiju se proizvodnju koristi etil alkohol poljoprivrednog porijekla ili destilat poljoprivrednog porijekla, zbog uobičajene metode proizvodnje koriste se sljedeće riječi:

- prune brandy (brandy od šljive);
- orange brandy (brandy od narandže);
- apricot brandy (brandy od kajsije);
- cherry brandy (brandy od trešnje);
- solbaerrom ili rum od crne ribizle (blackcurrant rum).

Kod označavanja i prezentovanja likera iz stava 6 ovog člana, kombinacija izraza navedenog u nazivu likera mora se naznačiti na etiketi u istom redu slovima iste vrste i boje, a riječ „liker“ mora se nalaziti u istom vidnom polju.

Ako liker ne potiče od jakog alkoholnog pića, porijeklo alkohola se mora označiti na etiketi u istom vidnom polju, uz kombinaciju izraza navedenog u nazivu likera i riječi „proizvedeno od“ ili „proizvedeno upotreboru“.

Krem liker

Član 38

Krem likeri su jaka alkoholna pića koja sadrže najmanje 250 grama šećera po litru, izraženog kao invertni šećer, osim likera od mlijecnih proizvoda.

Krem liker koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 15% vol. alkoholne jačine.

Krem liker može se aromatizovati prirodnim aromatičnim materijama i preparatima.

Prilikom stavljanja u promet likera od crne ribizle, za čiju proizvodnju se koristi sredstvo za zasladišvanje od 400 grama po litru, izražen kao invertni šećer, koristi se naziv „creme de cassis“.

Sloe gin

Član 39

Sloe gin je liker proizведен maceracijom divlje šljive (trnjine, gloginje) (*Prunus spinosa*) u *ginu* sa mogućim dodatkom soka divlje šljive.

Sloe gin koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 25% vol. alkoholne jačine.

Sloe gin može se aromatizovati prirodnim aromatičnim materijama i preparatima.

Prodajni naziv pod kojim se *Sloe gin* stavlja u promet može se dopuniti izrazom „liker“.

Sambuca

Član 40

Sambuca je bezbojni liker aromatizovan anisom:

1) koji sadrži destilate anisa (*Pimpinella anisum* L.), zvjezdastog anisa (*Illicium verum* L.) ili drugih aromatičnih biljaka;

2) koji ima minimalni sadržaj šećera od 350 grama po litru, izraženog kao invertni šećer;

3) sa sadržajem prirodnog anetola od 1 do 2 grama po litru.

Sambuca koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 38% vol. alkoholne jačine.

Sambuca se može aromatizovati prirodnim aromatičnim materijama i preparatima.

Sambuca koja se stavlja u promet kao gotov proizvod ne smije da se boji.

Prodajni naziv pod kojim se *Sambuca* stavlja u promet može se dopuniti izrazom „liker“.

Maraschino, marrasquino ili maraskino

Član 41

Maraschino, marrasquino ili maraskino je bezbojni liker čija aroma uglavnom potiče od destilata višnje maraske ili od proizvoda dobijenih maceracijom višanja ili djelova višanja u etil alkoholu poljoprivrednog porijekla sa minimalnim sadržajem šećera od 250 grama po litru, izraženog kao invertni šećer.

Maraschino, marrasquino ili maraskino koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 24% vol. alkoholne jačine.

Maraschino, marrasquino ili maraskino može se aromatizovati prirodnim aromatičnim materijama i preparatima.

Maraschino, marrasquino ili maraskino ne smije da se boji.

Prodajni naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja u promet može se dopuniti izrazom „liker“.

Nocino ili orahovac

Član 42

Nocino ili orahovac je liker čija aroma potiče uglavnom od maceracije i/ili destilacije cijelih zelenih oraha (*Juglans regia* L.), sa minimalnim sadržajem šećera od 100 grama po litru, izraženog kao invertni šećer.

Nocino ili orahovac koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 30% vol. alkoholne jačine.

Nocino ili orahovac se može aromatizovati prirodnim aromatičnim materijama i preparatima.

Naziv pod kojim se *Nocino ili orahovac* stavlja u promet može se dopuniti izrazom „*liker*“.

Liker od jaja ili advocaat, avocat ili advokat

Član 43

Liker od jaja ili *advocaat, avocat ili advokat* je jako alkoholno piće, aromatizovano ili ne aromatizovano, dobijeno od etil alkohola poljoprivrednog porijekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su sastojci žumance, bjelance i šećer ili med.

Liker od jaja ili *advocaat, avocat ili advokat* mora da sadrži najmanje 150 grama po litru šećera ili meda, izraženog kao invertni šećer.

Liker od jaja ili *advocaat ili avocat ili advokat* mora da sadrži najmanje 140 grama čistih žumanaca u litru.

Liker od jaja ili *advocaat, avocat ili advokat* koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 14% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji likera od jaja ili *advocaat, avocat ili advokat* mogu da se koriste samo prirodne ili prirodno identične aromatične materije i preparati.

Liker sa jajima

Član 44

Liker sa jajima je jako alkoholno piće dobijeno od etil alkohola poljoprivrednog porijekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su karakteristični sastojci žumance, bjelance i šećer ili med, koje može biti aromatizovano.

Liker sa jajima mora da sadrži najmanje 150 grama šećera ili meda po litru, izražen kao invertni šećer.

Liker sa jajima mora da sadrži najmanje 70 grama čistih žumanaca jajeta.

Liker sa jajima koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 15% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji likera sa jajima mogu se koristiti samo aromatični prehrambeni proizvodi, prirodne aromatične supstance i aromatični preparati.

Mistrà

Član 45

Mistrà je bezbojno jako alkoholno piće aromatizovano anisovim sjemenom ili prirodnim anetolom koje:

- 1) sadrži od 1 do 2 grama anetola po litru;
- 2) može da sadrži destilat aromatičnog bilja;
- 3) ne sadrži dodate šećere.

Mistrà koja se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima od 40% vol. do 47% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji *mistre* mogu da se koriste samo prirodne aromatične materije i preparati.

Mistrà se prilikom proizvodnje ne smije bojiti.

Väkevä glögi ili Spritglögg

Član 46

Väkevä glögi ili Spritglögg je jako alkoholno piće dobijeno aromatizovanjem vina ili proizvoda od vina i etil alkohola poljoprivrednog porijekla sa prirodnom ili prirodno

identičnom aromom karanfilića i/ili cimeta, korišćenjem maceracije i/ili destilacije, redestilacije alkohola ili kombinacijom tih postupaka.

Väkevä glögi ili Spritglögg koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 15% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji jakog alkoholnog pića Väkevä glögi ili Spritglögg mogu da se koriste i drugi prirodni ili prirodno identični biljni ekstrakti ili arome, pod uslovom da aroma karanfilića ili cimeta bude dominantna.

Sadržaj vina ili proizvoda od vina u jakom alkoholnom piću Väkevä glögi ili Spritglögg ne smije da prelazi 50%.

Berenburg ili Beerenburg

Član 47

Berenburg ili Beerenburg je jako alkoholno piće:

- 1) proizvedeno uz korišćenje etil alkohola poljoprivrednog porijekla;
- 2) sa maceracijom plodova voća ili bilja ili njihovih djelova;
- 3) koje sadrži kao posebnu aromu destilat korijena lincure (*Gentiana lutea L.*), bobica kleke (*Juniperus communis L.*) i lišće lovora (*Laurus nobilis L.*);
- 4) kod kojeg boja gotovog proizvoda varira od svjetlo do tamno braon;
- 5) koje se može zaslađivati do maksimalno 20 grama šećera po litru, izraženo kao invertni šećer.

Berenburg ili Beerenburg koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 30% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji jakog alkoholnog pića *Berenburg ili Beerenburg* mogu da se koriste samo prirodne aromatične materije i preparati.

Nektar od meda

Član 48

Nektar od meda je jako alkoholno piće dobijeno aromatizovanjem mješavine fermentisanog mednog rastvora i mednog destilata, odnosno etil-alkohola poljoprivrednog porijekla, koje sadrži najmanje 30% vol. fermentisanog mednog rastvora.

Nektar od meda koji se stavlja u promet kao gotov proizvod mora da ima najmanje 22% vol. alkoholne jačine.

U proizvodnji nektara od meda mogu da se koriste samo prirodne aromatične materije i preparati, pod uslovom da aroma meda bude dominantna.

Nektar od meda može se zasladiti samo medom.

III. PROIZVODNJA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Objekti i sirovine za proizvodnju jakih alkoholnih pića

Član 49

Jaka alkoholna pića proizvode se u objektima koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane.

Jaka alkoholna pića mogu se proizvoditi od voća, destilata i drugih sirovina poljoprivrednog porijekla iz sopstvene proizvodnje, iz otkupa od proizvođača upisanih u Registr poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa zakonom kojim je uređena poljoprivreda i ruralni razvoj i od uvezenog voća, destilata i drugih sirovina poljoprivrednog porijekla.

Korišćenje etil alkohola i destilata u proizvodnji jakih alkoholnih pića

Član 50

Etil alkohol i destilat koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića moraju biti poljoprivrednog porijekla.

Etil alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i njihovih sastojaka, za razrjeđivanje ili otapanje boja, aroma ili drugih aditiva mora biti poljoprivrednog porijekla.

Jakim alkoholnim pićima prilikom proizvodnje ne smije se dodavati etil alkohol sintetičkog porijekla.

Etil-alkohol poljoprivrednog porijekla

Član 51

Etil alkohol poljoprivrednog porijekla je etil alkohol kod koga:

1) se ne smije osjetiti miris i ukus drugaćiji od onoga koji potiče od upotrijebljenih sirovina;

2) je minimalna alkoholna jačina 96,0% vol;

3) je maksimalni udio ostataka:

- ukupna kiselost (izražena kao sirčetna kiselina): 1,5 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

- estri (izraženi kao etil acetat): 1,3 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

- aldehidi (izraženi kao acetaldehid): 0,5 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

- viši alkoholi (izraženi kao 2-metilpropan-1-ol): 0,5 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

- metanol: 30 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

- suvi ekstrakt: 1,5 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola;

- isparljive baze koje sadrže azot: 0,1 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola.

Etil alkohol poljoprivrednog porijekla ne smije da sadrži furfural.

Zaslađivanje

Član 52

Prilikom proizvodnje jakih alkoholnih pića mogu se koristiti zaslađivači: polubijeli šećer, bijeli šećer, ekstra bijeli šećer, dekstroza, fruktoza, glukozni sirup, šećerni rastvor, invertni šećerni rastvor, invertni šećerni sirup, rektifikovana koncentrovana šira, koncentrovana i svježa šira od grožđa, karamelizovani šećer koji je isključivo dobijen kontrolisanim zagrijavanjem saharoze bez dodatka baza, mineralne kiseline ili drugi hemijski dodaci, med, sirup rogača, druge prirodne ugljenohidratne materije koje imaju isto dejstvo kao proizvodi za zaslađivanje u proizvodnji jakih alkoholnih pića.

Proizvodnja drugih jakih alkoholnih pića

Član 53

Jaka alkoholna pića koja ne spadaju u kategorije iz čl. 5 do 48 ovog zakona (u daljem tekstu: druga jaka alkoholna pića) mogu:

1) se proizvoditi od poljoprivrednih sirovina, odnosno od prehrambenih proizvoda namijenjenih za ljudsku potrošnju;

2) sadržati dodati etil alkohol poljoprivrednog porijekla i/ili destilat poljoprivrednog porijekla jakom alkoholnom piću;

3) sadržati jednu ili više propisanih aroma;

4) sadržati propisane boje;

5) se zaslađivati kako bi odgovarali posebnim karakteristikama proizvoda.

Kvalitet jakih alkoholnih pića

Član 54

Za kvalitet jakih alkoholnih pića odgovoran je proizvodač, odnosno uvoznik.

Ako je jako alkoholno piće proizveo jedan proizvođač, a punio drugi proizvođač, za kvalitet alkoholnog pića u prometu odgovoran je proizvođač koji je izvršio punjenje.

Kontroli kvaliteta podliježe sve količine gotovog proizvoda koje se nalaze u proizvodnom pogonu, magacinu, transportu i prometu.

IV. OPISIVANJE, PREZENTOVANJE I OZNAČAVANJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Nazivi jakih alkoholnih pića

Član 55

Jaka alkoholna pića koja se stavljuju u promet prilikom opisivanja, prezentovanja i označavanja, mora da ispunjavaju uslove propisane zakonima kojima se uređuje bezbjednost hrane i zaštita potrošača.

Prodajni nazivi jakih alkoholnih pića navode se na etiketi jakog alkoholnog pića, mora da budu jasni i čitljivi i ne mogu se mijenjati.

Jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove iz čl. 5 do 48 ovoga zakona mora da nose naziv te kategorije kao svoj prodajni naziv.

Za jaka alkoholna pića koja ne ispunjavaju uslove kategorija jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona, koristi se prodajni naziv „jako alkoholno piće“.

Jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove više od jedne kategorije iz čl. 5 do 48 ovog zakona, mogu da se stavljuju na tržiste pod jednim ili više prodajnih naziva predviđenih za te kategorije.

Izuzetno od st. 1 do 5 ovog člana, prodajni naziv jakog alkoholnog pića može se:

1) dopuniti ili zamijeniti geografskom oznakom koja se može dopuniti i izrazom utvrđenim specifikacijom proizvoda, pod uslovom da ne dovodi potrošača u zabludu;

2) zamijeniti složenicom koja sadrži izraz „liker“ ili „krem“ pod uslovom da gotov proizvod ispunjava uslove kategorije iz člana 37 ovog zakona;

3) dopuniti složenicom u skladu sa čl. 56 i 57 ovog zakona;

4) dopuniti izrazom „kupaža“, „kupažiranje“ ili „kupažirano“, ako je jako alkoholno piće bilo podvrgnuto kupažiranju;

5) dopuniti izrazom „mješavina“, „miješano“ ili „miješano jako alkoholno piće“, pod uslovom da je to jako alkoholno piće bilo miješano;

6) dopuniti izrazom „suvi“ ili „dry“, osim u slučaju jakih alkoholnih pića koja ispunjavaju uslove kategorije iz člana 6 ovog zakona i da to jako alkoholno piće nije zaslăđeno.

Upotreba složenica u nazivu jakih alkoholnih pića

Član 56

Prilikom opisivanja, prezentovanja i označavanja jakog alkoholnog pića upotreba prodajnog naziva utvrđenog u kategorijama jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona ili geografske oznake jakih alkoholnih pića dozvoljena je u složenici pod uslovom da:

1) alkohol koji se koristi u proizvodnji alkoholnog pića potiče isključivo od jakog alkoholnog pića navedenog u složenici, osim za alkohol koji može biti prisutan u aromama, bojama ili drugim odobrenim sastojcima koji se koriste u proizvodnji tog alkoholnog pića; i

2) jako alkoholno piće nije razrijeđeno samo dodavanjem vode, tako da je njegova alkoholna jačina ispod minimalne jačine utvrđene u odgovarajućoj kategoriji jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona.

Izrazi „alkohol“, „piće“, „jako alkoholno piće“ i „voda“ ne smiju biti dio složenice kojom se opisuje jako alkoholno piće.

Složenice kojima se opisuje jako alkoholno piće prikazuju se jednakim slovima istog tipa, veličine i boje, kao i kategorija jakog alkoholnog pića i ne smiju biti prekinute tekstualnim ili slikovnim elementima koji nijesu njihov sastavni dio.

Način opisivanja, prezentovanja i označavanja jakih alkoholnih pića

Član 57

Opisivanje, prezentovanje ili označavanje jakih alkoholnih pića može da upućuje na sirovine koje se koriste za proizvodnju alkohola poljoprivrednog porijekla ili destilata poljoprivrednog porijekla koji se koriste u proizvodnji tog jakog alkoholnog pića, samo kada su etil alkohol ili destilati dobijeni isključivo od tih sirovina.

Sve vrste etil alkohola poljoprivrednog porijekla ili destilata poljoprivrednog porijekla navode se opadajućim redoslijedom prema volumnoj količini čistog alkohola.

Nazivi biljnih sirovina mogu da se koriste prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja drugih jakih alkoholnih pića pod uslovom da se potrošač ne dovodi u zabludu.

Nazivi biljnih sirovina mogu se koristiti prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja drugih jakih alkoholnih pića pod uslovom da se potrošač ne dovodi u zabludu.

Period sazrijevanja ili starenja može da se navode prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja jakog alkoholnog pića samo kada upućuje na najmlađu alkoholnu komponentu tog jakog alkoholnog pića i da su svi postupci starenja jakog alkoholnog pića pod nadzorom.

Ako se prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja navodi mjesto porijekla jakog alkoholnog pića koje nije geografska oznaka ili žig, odnosi se na mjesto ili region u kojem se odvijala faza proizvodnog postupka u kojoj je gotovo jako alkoholno piće dobilo svoje svojstvo i bitne konačne karakteristike.

Za jaka alkoholna pića ne zahtijeva se navođenje države porijekla ili mjesta porijekla glavnog sastojka.

Nazivi jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona i geografske oznake koje su registrirane u skladu sa ovim zakonom ne smiju se prevoditi.

Izuzetno od stava 8 ovog člana, jaka alkoholna pića koja su proizvedena u Crnoj Gori i namijenjena izvozu, nazive iz čl. 5 do 48 ovog zakona i geografske oznake mogu da prate prevodi, transkripcije i transliteracije, pod uslovom da ti nazivi i geografske oznake na izvornom jeziku nijesu skriveni.

Bliži način opisivanja, prezentovanja i označavanja i procedure nadzora perioda sazrijevanja ili starenja jakog alkoholnog pića propisuje organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Način opisivanja, prezentovanja i označavanja mješavina i kupaža

Član 58

Za mješavine ili kupaže, prodajni nazivi utvrđeni u kategorijama jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona ili geografskih oznaka jakih alkoholnih pića mogu da se navode samo na listi alkoholnih sastojaka koji se prikazuju u istom vidnom polju kao i prodajni naziv tog jakog alkoholnog pića.

Lista alkoholnih sastojaka i dozvoljeni prateći izrazi prikazuju se u istom vidnom polju kao i prodajni naziv jakog alkoholnog pića, jednakim slovima istog tipa i boje i veličine slova koja nije veća od polovine veličine slova koja se koristi za prodajni naziv.

Udio svakog alkoholnog sastojka sa liste alkoholnih sastojaka mora da se izrazi najmanje jednom kao procenat, opadajućim redoslijedom u odnosu na upotrijebljene količine i mora da bude jednak volumnom procentu čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola mješavine, osim za kupaže proizvedene od jakih alkoholnih pića koja pripadaju istoj geografskoj oznaci ili kupaže kod kojih nijedno od jakih alkoholnih pića ne pripada geografskoj oznaci.

U slučaju kupaže za jako alkoholno piće navodi se prodajni naziv predviđen u odgovarajućoj kategoriji jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona.

U slučaju kupaže nastalih spajanjem jakih alkoholnih pića koja pripadaju različitim oznakama geografskog porijekla ili spajanjem jakih alkoholnih pića koja pripadaju oznakama geografskog porijekla i jakih alkoholnih pića koja ne pripadaju nijednoj oznaci geografskog porijekla:

1) pri opisivanju, prezentiranju ili označavanju kupaže mogu se koristiti prodajni nazivi utvrđeni u kategorijama jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona ili oznake geografskog porijekla koje odgovaraju jakim alkoholnim pićima koja su kupažirana pod uslovima da se ti prodajni nazivi nalaze:

- isključivo na popisu svih alkoholnih sastojaka sadržanih u kupaži koji se navode jednakim slovima u istom fontu, boji i veličini fonta koja je najmanje upola manja od veličine fonta koja se upotrebljava za prodajni naziv; i

- barem jedanput u istom vidnom polju kao i prodajni naziv kupaže;

2) uz popis alkoholnih sastojaka navodi se barem jedan od izraza: „kupaža“, „kupažiranje“ ili „kupažirano“;

3) udio svakog alkoholnog sastojka sa popisa alkoholnih sastojaka barem jedanput se izražava kao procenat, silaznim redoslijedom prema upotrijebljenim količinama, a taj odnos mora da bude jednak volumnom procentu čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola u kupaži.

Ako je mješavina usaglašena sa zahtjevima jedne od kategorija jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona, ta mješavina nosi prodajni naziv predviđen za odgovarajuću kategoriju.

Pri opisivanju, prezentovanju ili označavanju mješavine mogu se prikazati prodajni nazivi iz čl. 5 do 48 ovog zakona ili geografske oznake koje odgovaraju jakim alkoholnim pićima koja su miješana, pod uslovom da se ti prodajni nazivi prikazuju:

- 1) isključivo na listi svih alkoholnih sastojaka koje sadrži mješavina koji se prikazuju jednakim slovima istog tipa i boje i čija veličina slova nije veća od polovine veličine slova koja se koristi za prodajni naziv; i
- 2) najmanje jednom u istom vidnom polju kao i prodajni naziv mješavine.

V. OCJENJIVANJE KVALITETA I REGISTAR PROIZVOĐAČA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Proizvođač jakih alkoholnih pića

Član 59

Proizvodnjom jakih alkoholnih pića radi stavljanja u promet može da se bavi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik (u daljem tekstu: proizvođač) koji:

- ima sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori;

- je registrovan za obavljanje proizvodnje jakih alkoholnih pića u Centralnom registru privrednih subjekata;
- je upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar proizvođača).

Proizvođač koji proizvodi do 1500 litara čistog alkohola na godišnjem nivou, radi stavljanja u promet, smatra se malim proizvođačem.

Proizvodnjom jakih alkoholnih pića, radi stavljanja u promet može da se bavi i fizičko lice ako:

- proizvodi do 1500 litara čistog alkohola iz sopstvene proizvodnje na godišnjem nivou i
- je upisano u Registar proizvođača.

Ocjena kvaliteta

Član 60

Jako alkoholno piće prije stavljanja u promet podliježe ocjeni kvaliteta u skladu sa ovim zakonom.

Ocjena kvaliteta jakog alkoholnog pića obuhvata fizičko-hemijsku analizu i organoleptičku ocjenu.

Nakon sprovedene ocjene iz stava 2 ovog člana sačinjava se izvještaj o ocjeni kvaliteta jakog alkoholnog pića.

Na osnovu izvještaja o ocjeni kvaliteta jakog alkoholnog pića Ministarstvo izdaje rješenje kojim dozvoljava ili zabranjuje stavljanje jakog alkoholnog pića u promet, u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja o izvršenoj ocjeni kvaliteta jakog alkoholnog pića.

Troškovi ocjene kvaliteta jakog alkoholnog pića padaju na teret proizvođača jakog alkoholnog pića.

Zabrana promjena na jakom alkoholnom piću

Član 61

Na jakom alkoholnom piću za koje je izdato rješenje kojim se dozvoljava stavljanje u promet (u daljem tekstu: dozvola za stavljanje u promet) ne smiju se vršiti promjene.

Ako se vrše promjene na jakom alkoholnom piću nakon izdavanja dozvole za stavljanje u promet, alkoholno piće mora biti podvrgnuto ponovnoj ocjeni kvaliteta.

Dozvola za stavljanje u promet jakog alkoholnog pića važi do isteka zaliha gotovog proizvoda jakog alkoholnog pića za koje je izdata.

Fizičko-hemijska analiza jakih alkoholnih pića

Član 62

Fizičko-hemijsku analizu svojstava jakih alkoholnih pića vrši laboratorijska usluga u pogledu tehničke opremljenosti, stručnog kadra, metoda uzimanja uzorka i metoda za fizičko-hemijsku analizu, koju ovlasti Ministarstvo (u daljem tekstu: ovlašćena laboratorijska usluga).

Ovlašćena laboratorijska usluga dostavlja izvještaj o fizičko-hemijskoj analizi jakog alkoholnog pića Ministarstvu u roku od 15 dana od dana uzimanja uzorka.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana, pored propisanih parametara kvaliteta za određenu kategoriju jakog alkoholnog pića, sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 2) kategoriju jakog alkoholnog pića;
- 3) količinu jakog alkoholnog pića koja je namijenjena za stavljanje u promet.

Analiza iz stava 1 ovog člana vrši se na zahtjev registrovanog proizvođača.

Za analizu iz stava 1 ovog člana registrovani proizvođač plaća naknadu.

Naknada iz stava 5 ovog člana prihod je ovlašćene laboratorije.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana i bliži sadržaj izvještaja o fizičko-hemijskoj analizi jakog alkoholnog pića propisuje Ministarstvo.

Organoleptička ocjena jakog alkoholnog pića

Član 63

Organoleptičku ocjenu jakog alkoholnog pića vrši komisija za organoleptičku ocjenu jakih alkoholnih pića koju obrazuje Ministarstvo, na osnovu uzetih uzoraka.

Komisija za organoleptičku ocjenu jakog alkoholnog pića sastavljena je od ovlašćenih degustatora koji su prošli obuku i imaju sertifikat za degustaciju jakih alkoholnih pića.

Listu degustatora utvrđuje Ministarstvo.

Lista iz stava 3 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Ocjena iz stava 1 ovog člana vrši se na zahtjev registrovanog proizvođača.

Za organoleptičku ocjenu jakih alkoholnih pića registrovani proizvođač plaća naknadu.

Način uzimanja uzoraka, organoleptičko ocjenjivanje jakih alkoholnih pića i visinu naknade za organoleptičku ocjenu propisuje Ministarstvo.

Registar proizvođača

Član 64

Upis u Registar proizvođača vrši Ministarstvo na osnovu zahtjeva proizvođača.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

- 1) podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 2) voćnjaku, odnosno vinogradu (površina u ha, katastarska opština, broj katastarske parcele, broj voćki, odnosno čokota po sortama);
- 3) sirovini (iz sopstvene proizvodnje, otkupa ili uvoza);
- 4) broj rješenja o upisu u Registar poljoprivrednih gospodinstava;
- 5) kategoriji jakog alkoholnog pića;
- 6) prinosu voća, odnosno grožđa u prethodnoj godini i zalihamama jakog alkoholnog pića.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se dokaz o svojini, odnosno ugovor o zakupu voćnjaka, odnosno vinograda sa naznakom katastarske opštine i katastarskim brojem parcele i površinom voćnjaka, odnosno vinograda.

Provjeru podataka i dokumentacije iz st. 2 i 3 ovog člana vrši Ministarstvo.

Ministarstvo donosi rješenje o upisu ili odbijanju zahtjeva za upis u Registar proizvođača.

Način podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, bliži sadržaj dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev i način vođenja registra proizvođača propisuje Ministarstvo.

Brisanje iz Registra proizvođača

Član 65

Proizvođač se briše iz Registra proizvođača:

1) na lični zahtjev;

2) na osnovu rješenja inspektora o zabrani obavljanja djelatnosti zbog neispunjavanja propisanih uslova za obavljanje djelatnosti.

Brisanje iz Registra proizvođača vrši Ministarstvo rješenjem.

Godišnji izvještaj

Član 66

Godišnji izvještaj o proizvodnji, prometu i zalihamama jakih alkoholnih pića proizvođač je dužan da dostavi Ministarstvu najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Sadržaj izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VI. EVIDENCIJA

Vođenje evidencije

Član 67

Proizvođač je dužan da vodi evidenciju o proizvodnji i prometu jakih alkoholnih pića. Evidencija se čuva najmanje tri godine.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na privredna društva i preduzetnike koji se bave prodajom jakih alkoholnih pića na malo (maloprodajni objekti, supermarketi) i ugostiteljski objekti.

Privredna društva i preduzetnici iz stava 3 ovog člana prilikom prodaje jakih alkoholnih pića mora da imaju dokument o porijeklu jakih alkoholnih pića.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obilježavanje posuda

Član 68

Proizvođač je dužan da obilježi svaku posudu sa sirovinom i jakim alkoholnim pićem u objektu za proizvodnju i skladištenje.

Proizvođač je dužan da posebno obilježi posudu sa destilatom i jakim alkoholnim pićem koje je potrebno doraditi ili preraditi sa navođenjem nedostataka u odnosu na propisani kvalitet.

Posude sa jakim alkoholnim pićem koje ne odgovaraju propisanom kvalitetu, a namijenjene su izvozu, moraju se obilježiti.

Način obilježavanja posuda iz st. 1, 2 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VII. GEOGRAFSKE OZNAKE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Geografska oznaka

Član 69

Geografska oznaka jakog alkoholnog pića (u daljem tekstu: geografska oznaka) registrovana u skladu sa ovim zakonom ne može postati generična.

Nazivi koji su postali generični ne mogu se registrovati kao geografska oznaka.

Naziv koji je postao generični je naziv jakog alkoholnog pića koji je, iako povezan sa mjestom ili regijom u kojoj je piće izvorno proizvedeno ili stavljen u promet, postao uobičajen za to jako alkoholno piće.

Jaka alkoholna pića koja nose geografske oznake mora da ispunjavaju uslove iz proizvođačke specifikacije jakog alkoholnog pića.

Zaštita geografskih oznaka

Član 70

Geografske oznake registrovane u skladu sa ovim zakonom zaštićene su od:

1) direktnе ili indirektnе komercijalne upotrebe zaštićene geografske oznake u odnosu na jaka alkoholna pića koja nijesu proizvedena u skladu sa proizvođačkom specifikacijom, ako bi se upotrebotom narušila reputacija registrovane oznake;

- 2) zloupotrebe, imitacije ili evociranja, čak i ako je pravo porijeklo jakog alkoholnog pića naznačeno ili je naziv preveden ili ako ga prate izrazi kao što su „stil“, „tip“, „metod“, „kao što se proizvodi u“, „imitacija“ ili slično;
- 3) podataka koji nijesu istiniti ili dovode u zabludu u pogledu porijekla, prirode ili bitnih osobina jakog alkoholnog pića, kod opisivanja, prezentovanja ili označavanja kojima se stvara pogrešan utisak u vezi sa njegovim porijeklom;
- 4) postupaka koji potrošača mogu dovesti u zabludu u pogledu stvarnog porijekla jakog alkoholnog pića.

Homonimne geografske oznake

Član 71

Ako su nazivi dva ili više mjesta odakle alkoholno piće potiče identični ili gotovo identični u pisanim ili izgovorenim obliku (homonimni nazivi), te oznake registrovane se kao geografske oznake, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, na osnovu principa pravednog i ravnopravnog tretiranja proizvođača na tržištu i istinitog obavještavanja potrošača, osim kada to može da izazove zabunu kod potrošača o geografskom porijeklu jakih alkoholnih pića.

Odnos između geografske oznake i žiga

Član 72

Žig koji sadrži ili se sastoji od registrovane geografske oznake, ne može se registrirati ako bi se upotrebom tog žiga narušila zaštita registrovane geografske oznake.

Ne može se registrirati geografska oznaka identična ili slična ranije registrovanom žigu, ukoliko bi takvo registrovanje, imajući u vidu reputaciju i dužinu upotrebe takvog žiga, moglo da dovede potrošače u zabludu o pravom porijeklu, odnosno kvalitetu alkoholnog pića.

Registracija geografskih oznaka

Član 73

Geografske oznake registruju se podnošenjem zahtjeva za registraciju geografske oznake Ministarstvu.

Zahtjev za registraciju geografske oznake može da podnese grupa proizvođača ili prerađivača, odnosno udruženje proizvođača ili prerađivača koja na određenom geografskom području proizvodi jaka alkoholna pića i koji su upisani u registar proizvođača.

Izuzetno od stava 2 ovog člana pojedini proizvođač ili prerađivač, može podnijeti zahtjev za registraciju geografske oznake samo ako:

- 1) je u vrijeme podnošenja zahtjeva jedini proizvođač odnosno prerađivač jakog alkoholnog pića u određenom geografskom području;
- 2) primjenjuje tradicionalne i lokalne postupke proizvodnje;
- 3) geografsko područje ima svojstva koja se znatno razlikuju od svojstava jakih alkoholnih pića sa susjednih područja ili ako se svojstva jakog alkoholnog pića razlikuju.

Zahtjev za registrovanje geografske oznake

Član 74

Zahtjev za registraciju geografske oznake sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 2) podatke o svakom pojedinačnom proizvođaču jakog alkoholnog pića;
- 3) potpis i pečat podnosioca zahtjeva.

Uz zahtjev za registraciju geografske oznake podnosi se sljedeća dokumentacija:

1) proizvođačka specifikacija jakog alkoholnog pića;

2) rješenje o upisu u registar proizvođača;

3) jedinstveni dokument;

4) dokaz o proizvodnji proizvoda na geografskom području koji je istaknut u nazivu, ako proizvod ima geografski prefiks;

5) dokaze koji potvrđuju tvrdnje iz proizvođačke specifikacije.

Način podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana i bliži sadržaj dokumentacije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje po zahtjevu za registraciju geografske oznake

Član 75

Postupak ocjene zahtjeva i dokumentacije za registraciju geografske oznake jakih alkoholnih pića vrši Komisija za registraciju geografske oznake jakog alkoholnog pića (u daljem tekstu: Komisija za registraciju geografske oznake).

Komisiju za registraciju geografske oznake obrazuje Ministarstvo iz reda stručnjaka za proizvodnju jakih alkoholnih pića, predstavnika organa uprave nadležnog za intelektualnu svojinu po potrebi, proizvođača i Ministarstva.

Komisija za registraciju geografske oznake utvrđuje urednost zahtjeva za registraciju geografske oznake jakog alkoholnog pića.

Ako zahtjev za registraciju geografske oznake jakog alkoholnog pića nije uredan, Komisija za registraciju geografske oznake obavještava podnosioca zahtjeva da u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja otkloni utvrđene nedostatke.

Ako podnosič zahtjeva za registraciju geografske oznake jakog alkoholnog pića, u roku iz stava 4 ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke, Ministarstvo na predlog Komisije za registraciju geografske oznake, rješenjem odbija zahtjev za registraciju geografske oznake jakog alkoholnog pića.

Uredan zahtjev za registraciju geografske oznake jakog alkoholnog pića objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Specifikacija proizvoda i jedinstveni dokument objavljaju se na internet stranici Ministarstva.

Troškovi rada Komisije za registraciju geografske oznake padaju na teret podnosioca zahtjeva.

Prigovor na zahtjev za registraciju geografske oznake

Član 76

Proizvođač jakog alkoholnog pića koji ima sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori može da podnese obrazložen prigovor na zahtjev za registraciju geografske oznake.

Prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi se Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana objavljivanja zahtjeva za registraciju i proizvođačke specifikacije u „Službenom listu Crne Gore“.

Prigovor na zahtjev za registraciju geografske oznake razmatra Komisija za registraciju geografske oznake.

Komisija za registraciju geografske oznake, nakon prijema prigovora na zahtjev za registraciju geografske oznake, poziva podnosioca zahtjeva i podnosioca prigovora, radi postizanja dogovora.

Ako se ne postigne dogovor iz stava 4 ovog člana, Komisija za registraciju geografske oznake predlaže Ministarstvu uz uvažavanje mišljenja podnosioca zahtjeva i podnosioca prigovora prihvatanje ili odbijanje zahtjeva za registraciju geografske oznake.

Ako na zahtjev za registraciju geografske oznake nije podnijet prigovor u roku iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje o registraciji ili odbijanju registracije geografske oznake na predlog Komisije za registraciju geografske oznake.

Rješenje o registraciji geografske oznake objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Proizvođačka specifikacija

Član 77

Zaštićena geografska oznaka mora da bude usaglašena sa proizvođačkom specifikacijom.

Specifikacija iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) naziv koji se štiti kao geografska oznaka;
- 2) kategoriju jakog alkoholnog pića ili izraz „jako alkoholno piće“ ako jako alkoholno piće nije usaglašeno sa zahtjevima utvrđenim za kategorije jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona;
- 3) opis karakteristika jakog alkoholnog pića, uključujući i sirovine od kojih je proizvedeno, ako je primjerno, kao i osnovnih fizičkih, hemijskih ili organoleptičkih karakteristika proizvoda i posebnih karakteristika proizvoda u odnosu na jaka alkoholna pića iste kategorije;
- 4) geografsko područje;
- 5) opis metode proizvodnje jakog alkoholnog pića i autentičnih i nepromjenjivih lokalnih metoda proizvodnje, po potrebi;
- 6) informacije kojima se utvrđuje veza između posebnog kvaliteta, reputacije ili drugih karakteristika jakog alkoholnog pića i njegovog geografskog porijekla;
- 7) naziv i adresu nadležnih organa ili naziv i adresu tijela koja provjeravaju usaglašenost;
- 8) posebna pravila označavanja za predmetnu geografsku oznaku;
- 9) dodatne zahtjeve koji se odnose na pakovanje obuhvaćene specifikacijom proizvoda uz obrazloženje u kojem se navodi zašto se pakovanje mora odvijati na određenom geografskom području kako bi se zaštitio kvalitet, obezbijedilo porijeklo ili kontrola.

Bliži sadržaj proizvođačke specifikacije propisuje Ministarstvo.

Izmjena proizvođačke specifikacije

Član 78

Grupa proizvođača jakih alkoholnih pića može da zahtijeva izmjenu proizvođačke specifikacije, radi prihvatanja naučno tehničkih dostignuća ili redefinisanja geografskog područja.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se Ministarstvu i mora da sadrži opis i razloge za izmjenu proizvođačke specifikacije.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana razmatra Komisija za registraciju geografske oznake.

Ako je zahtjev za izmjenu proizvođačke specifikacije osnovan, Ministarstvo na predlog Komisije za registraciju geografske oznake rješenjem odobrava izmjenu proizvođačke specifikacije.

Rješenje o odobravanju izmjene proizvođačke specifikacije objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Privremena izmjena proizvođačke specifikacije može se odobriti u slučaju sprovodenja vanrednih sanitarnih ili fitosanitarnih mjera na predlog Komisije za registraciju geografske oznake.

Sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izmjenu proizvođačke specifikacije propisuje Ministarstvo.

Registar geografskih oznaka jakih alkoholnih pića

Član 79

Upis u Registar geografskih oznaka jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar geografskih oznaka), vrši Ministarstvo na osnovu rješenja o registraciji geografske oznake.

Registar geografskih oznaka sadrži:

- 1) registarski broj geografske oznake jakog alkoholnog pića;
- 2) podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 3) registrovanu oznaku jakog alkoholnog pića;
- 4) broj i datum donošenja rješenja o registraciji;
- 5) datum upisa registrovane oznake.

Bliži sadržaj i način vođenja Registra geografskih oznaka propisuje Ministarstvo.

Ukidanje registrovane geografske oznake

Član 80

Rješenje o registraciji geografske oznake ukinuće se ako se u postupku ocjenjivanja usaglašenosti sa specifikacijom proizvoda utvrdi da proizvod ne ispunjava uslove iz specifikacije, odnosno da neće biti moguće obezbjeđivati kontinuirano ispunjavanje uslova iz specifikacije proizvoda.

Rješenje o registraciji geografske oznake ukinuće se i kada najmanje sedam uzastopnih godina nijedno jako alkoholno piće zaštićeno geografskom oznakom nije stavljen na tržiste.

Rješenje o ukidanju registrovane geografske oznake objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Grupa proizvođača jakih alkoholnih pića može da podnese zahtjev za brisanje iz Registra geografskih oznaka u slučaju da prestane da proizvodi jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom.

Na osnovu zahtjeva iz stava 4 ovog člana Ministarstvo donosi rješenje o brisanju registrovane geografske oznake iz Registra geografskih oznaka.

Upotreba geografske oznake

Član 81

Proizvođač jakog alkoholnog pića može da upotrebljava registrovanu geografsku oznaku samo na osnovu rješenja o korišćenju geografske oznake, koje izdaje Ministarstvo na predlog Komisije za registraciju geografske oznake.

Proizvođač jakog alkoholnog pića može registrovanu geografsku oznaku da koristi za obilježavanje jakog alkoholnog pića na koje se geografska oznaka odnosi sve dok jako alkoholno piće ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Proizvođač jakog alkoholnog pića može geografsku oznaku iz stava 2 ovog člana koristiti na ambalaži, katalogu, prospektu i drugom obliku ponude, računu, prepiscu i drugim oblicima poslovne komunikacije i pri izvozu jakih alkoholnih pića.

Pravo na upotrebu geografske oznake

Član 82

Geografsku oznaku mogu upotrebljavati i druga privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica koja se bave proizvodnjom jakog alkoholnog pića, na osnovu zahtjeva za korišćenje registrovane geografske oznake, koji se podnosi Ministarstvu.

Zahtjev za korišćenje geografske oznake sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, odnosno ime i adresu);
- 2) podatke o količini proizvedenog jakog alkoholnog pića za koje traži pravo korišćenja na godišnjem ili mjesecnom nivou, zavisno od početka proizvodnje;
- 3) potpis i pečat podnosioca zahtjeva.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se:

- 1) rješenje o upisu u registar proizvođača;
- 2) potvrda o usaglašenosti jakog alkoholnog pića sa proizvođačkom specifikacijom;
- 3) dozvola za stavljanje u promet;
- 4) dokaz o proizvodnji proizvoda na geografskom području koji je istaknut u nazivu.

Ocjenu zahtjeva i dokumentacije iz st. 1 i 3 ovog člana vrši Komisija za registraciju geografske oznake.

Troškovi rada Komisije za registraciju geografske oznake padaju na teret podnosioca zahtjeva.

Evidencija i brisanje iz evidencije proizvođača koji koriste geografsku oznaku

Član 83

Ministarstvo vodi evidenciju proizvođača jakog alkoholnog pića koji koriste geografsku oznaku.

Brisanje iz evidencije iz stava 1 ovoga člana vrši se:

- 1) na zahtjev proizvođača jakog alkoholnog pića koji koriste geografsku oznaku; i
- 2) u slučaju ukidanja ili poništavanja rješenja o korišćenju geografske oznake zbog neusaglašenosti jakog alkoholnog pića sa proizvođačkom specifikacijom.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Označavanje proizvoda jakih alkoholnih pića registrovanim geografskim oznakama

Član 84

Jako alkoholno piće koje je proizvedeno ili prerađeno u skladu sa odgovarajućom proizvođačkom specifikacijom označava se oznakom „ZAŠTIĆENA GEOGRAFSKA OZNAKA“ („ZGO“), sa grafičkim prikazom.

Proizvođači jakih alkoholnih pića koji proizvode ili prerađuju jaka alkoholna pića u skladu sa proizvođačkom specifikacijom i koji su upisani u evidenciju nosilaca rješenja mogu na deklaraciji ili na reklamnoj ili drugoj dokumentaciji koristiti zaštićenu geografsku oznaku.

Oznaka iz stava 1 ovog člana je grafički prikaz registrovane geografske oznake jakog alkoholnog pića.

Izgled, dimenzije, sadržaj i grafički prikaz geografske oznake iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ocenjivanje usaglašenosti

Član 85

Ocenjivanje usaglašenosti jakog alkoholnog pića sa proizvođačkom specifikacijom vrši se prije donošenja rješenja o registraciji geografske oznake.

Ocenjivanje usaglašenosti sa proizvođačkom specifikacijom iz stava 1 ovog člana može da vrši pravno lice koje je akreditovano u skladu sa standardom ISO 17065, koje ovlasti Ministarstvo (u daljem tekstu: sertifikaciono tijelo).

Sertifikaciono tijelo nakon izvršene ocjene usaglašenosti jakog alkoholnog pića sa proizvođačkom specifikacijom izdaje potvrdu o usaglašenosti jakog alkoholnog pića, koju dostavlja podnosiocu zahtjeva i Ministarstvu.

U slučaju da sertifikaciono tijelo utvrdi da jako alkoholno piće nije usaglašeno sa proizvođačkom specifikacijom dužno je da o tome obavijesti Ministarstvo.

Sertifikaciono tijelo je dužno da godišnje dostavlja Ministarstvu izvještaj o ocjenama usaglašenosti jakih alkoholnih pića sa proizvođačkom specifikacijom.

Troškove ocjenjivanja usaglašenosti jakih alkoholnih pića sa proizvođačkom specifikacijom snosi proizvođač, odnosno podnositelj zahtjeva.

Spisak ovlašćenih sertifikacionih tijela objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore”.

Bliže uslove koje mora da ispunjava sertifikaciono tijelo, sadržaj potvrde o usaglašenosti sa specifikacijom proizvoda, način i rokovi izvještavanja iz st. 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Međunarodno registrovanje geografske oznake

Član 86

Međunarodno registrovanje geografske oznake jakog alkoholnog pića vrši se u skladu sa međunarodnim sporazumima koji obavezuju Crnu Goru.

Zahtjev za međunarodno registrovanje geografske oznake jakog alkoholnog pića podnosi se preko Ministarstva.

VIII. PUNJENJE, ZATVARANJE, OZNAČAVANJE I PROMET JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Uslovi za punjenje, zatvaranje i označavanje

Član 87

Proizvođač je dužan da punjenje i zatvaranje jakih alkoholnih pića vrši na način kojim se čuva njihov kvalitet.

Jako alkoholno piće pakuje se i zatvara na način kojim se obezbeđuje originalnost proizvoda.

Zabranjeno je na originalna pakovanja jakog alkoholnog pića stavljati zatvarač koji pokriva omotnicu, odnosno foliju na bazi olova i zatvarati zatvaračima od olova.

Pakovanje i označavanje jakog alkoholnog pića vrši proizvođač, odnosno uvoznik, na osnovu dozvole za stavljanje jakog alkoholnog pića u promet.

Zabranjeno je prepakivanje originalnog pakovanja jakog alkoholnog pića drugog proizvođača i naknadno deklarisanje, kao i korišćenje, odnosno stavljanje na pakovanje deklaracije drugog proizvođača.

Bliži način pakovanja, označavanja i sadržinu deklaracije jakih alkoholnih pića propisuje Ministarstvo.

Uslovi za stavljanje u promet

Član 88

U promet se mogu staviti jaka alkoholna pića koja su proizvedena u skladu sa ovim zakonom.

Promet je i ponuda jakih alkoholnih pića u ugostiteljskim objektima, na turističkim i sličnim manifestacijama, u objektima za proizvodnju alkoholnih pića i drugim vrstama neposredne ponude krajnjem potrošaču.

Jaka alkoholna pića mogu se staviti u promet za neposrednu ljudsku potrošnju samo u originalnom pakovanju i propisanog kvaliteta.

Jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom mogu se staviti u promet samo nakon dobijanja rješenja za korišćenje geografske oznake iz člana 82 ovog zakona.

Transport i promet jakih alkoholnih pića i destilata

Član 89

Transport jakih alkoholnih pića i destilata od mjesta primarne proizvodnje do mjesta za dalju doradu, bez promjene proizvođača ne smatra se prometom.

Jaka alkoholna pića prilikom transporta i stavljanja u promet mora da prati: dozvola za stavljanje u promet, rješenje o upisu u Registar proizvođača i otpremnica sa nazivom i sjedištem proizvođača, količini u litrima i sadržaj etanola u % v/v, kao i odredište isporuke sa registarskom oznakom prevoznog sredstva.

Transport jakih alkoholnih pića u rinfuznom stanju radi dalje dorade i prerade može da vrši samo proizvođač.

Odgovornost za kvalitet

Član 90

Za kvalitet jakog alkoholnog pića u prometu odgovoran je proizvođač pod čijim imenom je jako alkoholno piće stavljen u promet, a za uvezeno jako alkoholno piće odgovoran je uvoznik.

Ako je jako alkoholno piće proizveo jedan proizvođač, a puni drugi proizvođač, za kvalitet jakog alkoholnog pića u prometu odgovoran je proizvođač koji je izvršio punjenje.

Dorada i prerada

Član 91

Jaka alkoholna pića koja se stavljuju u promet, a ne odgovaraju propisanom kvalitetu, vraćaju se proizvođaču na doradu, odnosno preradu.

Troškove dorade, odnosno prerade, kao i troškove transporta snosi proizvođač.

Zabranjena

Član 92

Zabranjeno je na pijacama i drugim javnim površinama, kao i u ugostiteljskim objektima izlagati i prodavati jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju.

Uvoz alkoholnih pića

Član 93

Jaka alkoholna pića koja se uvoze mora da prati dokument o kvalitetu i usaglašenosti ovlašćene institucije zemlje izvoznice.

Jaka alkoholna pića mogu se uvoziti samo ako ispunjavaju uslove u pogledu kvaliteta propisane ovim zakonom.

Uvezena jaka alkoholna pića mogu se staviti u promet za krajnju potrošnju samo u originalnom pakovanju.

Uvezena alkoholna pića koja se izvoze moraju na svakom pratećem dokumentu i etiketi imati naznačenu zemlju porijekla i ne smiju se označiti kao crnogorski proizvod.

Izvoz

Član 94

Jako alkoholno piće koje se izvozi mora da ima dozvolu za stavljanje jakog alkoholnog pića u promet koju izdaje Ministarstvo i fizičko-hemijsku analizu od ovlašćene laboratorije.

Jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom koja se izvoze moraju da imaju i rješenje o korišćenju registrovane geografske oznake.

Jako alkoholno piće koje je namijenjeno ugovorenom izvozu u određenu državu, može se proizvoditi u skladu sa propisima države uvoznice.

IX. NADZOR

Vrste nadzora

Član 95

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši poljoprivredni inspektor i inspektor za hranu.

Ovlašćenja poljoprivrednog inspektora i inspektora za hranu

Član 96

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor, inspektor ima i ovlašćenja da:

- 1) provjerava način proizvodnje, kvalitet i označavanje alkoholnih pića sa geografskom oznakom u proizvodnji i prometu;
- 2) provjerava kvalitet i označavanje alkoholnih pića bez geografske oznake u proizvodnji i prometu;
- 3) provjerava kvalitet destilata u proizvodnji i prometu;
- 4) provjerava vođenje registara i evidencija u skladu sa ovim zakonom;
- 5) uzima uzorce alkoholnih pića i destilata, bez naknade, radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta;
- 6) provjerava ispunjenost uslova za vršenje poslova ocjenjivanja usaglašenosti;
- 7) provjerava i druge uslove predviđene ovim zakonom.

Upravne mjere i radnje poljoprivrednog inspektora i inspektora za hranu

Član 97

Pored upravnih mera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor, inspektor je obavezan da preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani stavljanje u promet jakih alkoholnih pića, ako proizvođač nije upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića;
- 2) zabrani stavljanje u promet jakih alkoholnih pića, ako proizvođač ne posjeduje Rješenje o dozvoli za stavljanje u promet jakog alkoholnog pića;
- 3) zabrani stavljanje u promet jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom za koje nije registrovana geografska oznaka;
- 4) zabrani stavljanje u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom za koje nije izdato rješenje o korišćenju geografske oznake;
- 5) zabrani stavljanje u promet jakih alkoholnih pića ako ne odgovaraju propisanom kvalitetu;
- 6) oduzme i uništi alkoholna pića koja se stavlja u promet u rinfuznom stanju na pijacama i drugim javnim mjestima, kao i u ugostiteljskim objektima;

- 7) oduzme alkoholna pića i destilate koja su stavljeni u promet suprotno odredbama ovog zakona, ako prodavac nije proizvođač koji je upisan u Registar proizvođača i ako se neovlašćeno bavi njihovim prometom, kao i oduzme prevozno sredstvo, odnosno sudove u kojima se prevozi, odnosno čuva alkoholno piće;
- 8) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića ako se u proizvodnji upotrebljava šećer, etil alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla, druga sredstva i materije kojima se može povećati količina i mijenjati propisani prirodni sastojci jakog alkoholnog pića, oduzme sredstva i jaka alkoholna pića u čijoj proizvodnji su korišćena ta sredstva i materije;
- 9) zabrani promet i transport destilata i alkoholnog pića do otklanjanja nedostataka u pogledu kvaliteta;
- 10) oduzme jaka alkoholna pića koja su punjena i zatvorena na način kojim se ne čuva kvalitet jakog alkoholnog pića;
- 11) odredi i druge mјere i radnje u skladu sa zakonom.

X. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne

Član 98

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) prilikom proizvodnje dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol u rum (član 5 stav 3);
- 2) aromatizuje rum (član 5 stav 4);
- 3) stavlja u promet rum koji sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 5 stav 6);
- 4) stavlja u promet Whisky ili Whiskey kao gotov proizvod koji nema alkoholnu jačinu od najmanje 40% vol. (član 6 stav 3);
- 5) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje Whisky ili Whiskey (član 6 stav 4);
- 6) zaslađuje, aromatizuje ili dodaje aditive u Whisky ili Whiskey (član 6 stav 5);
- 7) stavlja u promet kao gotov proizvod rakiju od žitarica koja nema najmanje 35% vol. alkoholne jačine, osim rakije od žitarica „Korn“ (član 7 stav 2);
- 8) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od žitarica (član 7 stav 3);
- 9) aromatizuje rakiju od žitarica (član 7 stav 4);
- 10) stavlja u promet rakiju od žitarica koja kao gotov proizvod sadrži više od 10 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 7 stav 6);
- 11) stavlja u promet rakiju od vina koja kao gotov proizvod nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 8 stav 2);
- 12) prilikom proizvodnje rakije od vina dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol (član 8 stav 3);
- 13) aromatizuje rakiju od vina, ne isključujući primjenu tradicionalnih metoda proizvodnje (član 8 stav 4);
- 14) stavlja u promet rakiju od vina kao gotov proizvod koji sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 8 stav 6);
- 15) stavlja u promet Brandy ili Weinbrand koji kao gotov proizvod nema najmanje 36% vol. alkoholne jačine (član 9 stav 2);
- 16) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje Brendy ili Weinbrand (član 9 stav 3);

- 17) aromatizuje Brendy ili Weinbrand, ne isključujući primjenu tradicionalnih metoda proizvodnje Brendy ili Weinbrand (član 9 stav 4);
- 18) stavlja u promet Brendy ili Weinbrand koji kao gotov proizvod sadrži više od 35 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 9 stav 6);
- 19) rakiju od komine grožđa ili komovice koja se stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 10 stav 2);
- 20) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od komine grožđa ili komovice (član 10 stav 3);
- 21) aromatizuje rakiju od komine grožđa ili komovicu, ne isključujući primjenu tradicionalnih metoda proizvodnje (član 10 stav 4);
- 22) rakiju od komine grožđa ili komovica koju stavlja u promet kao gotov proizvod ima više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 10 stav 6);
- 23) rakiju od voćne komine koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 11 stav 2);
- 24) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od voćne komine (član 11 stav 3);
- 25) aromatizuje rakiju od voćne komine (član 11 stav 4);
- 26) rakiju od voćne komine koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 11 stav 6);
- 27) rakiju od suvog grožđa ili raisin brandy koja se stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 12 stav 2);
- 28) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od suvog grožđa ili raisin brandy (član 12 stav 3);
- 29) aromatizuje rakiju od suvog grožđa ili raisin brandy (član 12 stav 4);
- 30) rakiju od suvog grožđa ili raisin brandy koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 20 grama zaslađivača po litru, izraženog kao invertni šećer (član 12 stav 6);
- 31) rakiju od voća koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 13 stav 3);
- 32) prilikom proizvodnje boji rakiju od voća, osim karamelom kao sredstvom za prilagođavanje boje (član 13 stav 4);
- 33) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od voća (član 13 stav 5);
- 34) aromatizuje rakiju od voća (član 13 stav 6);
- 35) rakiju od voća koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 18 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 13 stav 7);
- 36) rakiju od jabukovog ili kruškovog vina koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 14 stav 2);
- 37) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od jabukovog ili kruškovog vina (član 14 stav 3);
- 38) aromatizuje rakiju od jabukovog ili kruškovog vina (član 14 stav 4);
- 39) rakiju od jabukovog ili kruškovog vina koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 15 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 14 stav 6);
- 40) rakiju od meda koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 35% vol. alkoholne jačine (član 15 stav 2);
- 41) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od meda (član 15 stav 3);
- 42) aromatizuje rakiju od meda (član 15 stav 4);
- 43) stavlja u promet rakiju od meda, kao gotov proizvod, koji sadrži više od 20 g/l meda, izraženog kao invertni šećer (član 15 stav 6);

- 44) Hefebrand ili rakija od taloga koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 38% vol. alkoholne jačine (član 16 stav 2);
- 45) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje Hefebranda ili rakije od taloga (član 16 stav 3);
- 46) aromatizuje Hefebrand ili rakiju od taloga (član 16 stav 4);
- 47) Hefebrand ili rakija od taloga koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 16 stav 6);
- 48) rakija od piva koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 38% vol. alkoholne jačine (član 17 stav 2);
- 49) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje rakije od piva (član 17 stav 3);
- 50) aromatizuje rakiju od piva (član 17 stav 4);
- 51) rakija od piva koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 17 stav 6);
- 52) Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 38% vol. alkoholne jačine (član 18 stav 2);
- 53) dodaje razrijeđen ili nerazrijeđen alkohol prilikom proizvodnje Topinambura ili rakije od jerusalimske artičoke (član 18 stav 3);
- 54) aromatizuje Topinambur ili rakiju od jerusalimske artičoke (član 18 stav 4);
- 55) Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke prilikom stavljanja u promet, kao gotov proizvod, sadrži više od 20 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 18 stav 6);
- 56) vrijednost metanola u vodki prelazi 10 grama po hektolitru na 100% vol. alkohola (član 19 stav 3);
- 57) vodka koju stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 19 stav 4);
- 58) boji vodku prilikom proizvodnje (član 19 stav 7);
- 59) vodka koju stavlja u promet kao gotov proizvod sadrži više od 8 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 19 stav 8);
- 60) prilikom opisivanja, prezentovanja ili označavanja vodke koja nije proizvedena isključivo od krompira i/ili žitarica, nije naznačeno „proizvedeno od“, uz dodatak naziva jedne ili više sirovina upotrijebljenih u proizvodnji etil alkohola poljoprivrednog porijekla i nije u istom vidnom polju kao i riječ „vodka“ (član 19 stav 9);
- 61) rakija od voća, bobica ili orašastog voća dobijenu maceracijom i destilacijom koju stavlja u promet, kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 20 stav 2);
- 62) aromatizuje rakiju od voća, bobica ili orašastog voća dobijenu maceracijom i destilacijom (član 20 stav 3);
- 63) prilikom proizvodnje boji rakiju od voća, bobica ili orašastog voća dobijenu maceracijom i destilacijom (član 20 stav 4);
- 64) rakija od voća, bobica ili orašastog voća koju stavlja u promet kao gotov proizvod, sadrži više od 18 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 20 stav 6);
- 65) Geist koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 21 stav 2);
- 66) aromatizuje Geist (član 21 stav 3);
- 67) prilikom proizvodnje boji Geist (član 21 stav 4);
- 68) Geist koji stavlja u promet kao gotov proizvod sadrži više od 10 g/l zaslađivača, izraženog kao invertni šećer (član 21 stav 5);
- 69) lincura koju stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 22 stav 2);
- 70) aromatizuje lincuru (član 22 stav 3);

- 71) jaka alkoholna pića aromatizovana klekom koja stavlja u promet kao gotov proizvod, nemaju najmanje 30% vol. alkoholne jačine (član 23 stav 2);
- 72) Gin koji stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 24 stav 2);
- 73) destilovani gin koji stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 25 stav 3);
- 74) Gin dobijen jednostavnim dodavanjem ekstrakata ili aroma u etil alkohol poljoprivrednog porijekla nazove „destilovani gin“ (član 25 stav 4);
- 75) London gin koji stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 26 stav 2);
- 76) jaka alkoholna pića aromatizovana kimom ili Kümmel koja stavlja u promet kao gotov proizvod, nemaju najmanje 30% vol. alkoholne jačine (član 27 stav 2);
- 77) Akvavit ili aquavit koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5% vol. alkoholne jačine (član 28 stav 2);
- 78) u akvavitu ili aquavitu sadržaj suvog ekstrakta bude veći od 1,5 grama na 100 mililitara, odnosno da gorke materije preovladavaju u ukusu (član 28 stav 4);
- 79) jaka alkoholna pića aromatizovana anisom koja se stavlja u promet kao gotov proizvod, nemaju najmanje 15% vol. alkoholne jačine (član 29 stav 2);
- 80) u proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih anisom koriste vještačke aromatične materije i vještačke aromatične preparate (član 29 stav 3);
- 81) Pastis koji stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 40% vol. alkoholne jačine (član 30 stav 2);
- 82) Pastis de Marseille koji stavlja u promet kao gotov proizvod nema najmanje 45% vol. alkoholne jačine (član 31 stav 2);
- 83) u proizvodnji Pastis de Marseille koristi vještačke aromatične materije i vještačke aromatične preparate (član 31 stav 3);
- 84) anis ili janeževac koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 35% vol. alkoholne jačine (član 32 stav 2);
- 85) u proizvodnji anisa ili janeževca koristi vještačke aromatične materije i vještačke aromatične preparate (član 32 stav 3);
- 86) gorka jaka alkoholna pića ili bitter koja stavlja u promet kao gotov proizvod, nemaju najmanje 15% vol. alkoholne jačine (član 34 stav 2);
- 87) aromatizovana vodka koju stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 37,5 % vol. alkoholne jačine (član 35 stav 2);
- 88) zaslađuje aromatizovanu vodku, a gotov proizvod sadrži više od 100 g/l proizvoda za zaslađivanje, izraženog kao invertni šećer (član 35 stav 4);
- 89) najniža alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog divljom šljivom (trnjinom) ili pića pacharán ne iznosi 25% vol. (član 36 stav 2);
- 90) liker koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 15% vol. alkoholne jačine (član 37 stav 2);
- 91) krem liker koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 15% vol. alkoholne jačine (član 38 stav 2);
- 92) Sloe gin koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 25% vol. alkoholne jačine (član 39 stav 2);
- 93) Sambuca koju stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 38% vol. alkoholne jačine (član 40 stav 2);
- 94) boji Sambucu (član 40 stav 4);
- 95) Maraschina, marrasquina ili maraskina koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 24% vol. alkoholne jačine (član 41 stav 2);
- 96) boji Maraschino, marrasquino ili maraskino (član 41 stav 4);

- 97) Nocino ili orahovac koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 30% vol. alkoholne jačine (član 42 stav 2);
- 98) liker od jaja ili advocaat, avocat ili advokat koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 14% vol. alkoholne jačine (član 43 stav 4);
- 99) liker sa jajima koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 15% vol. alkoholne jačine (član 44 stav 4);
- 100) Mistrà koju stavlja u promet kao gotov proizvod, nema od 40% vol. do 47% vol. alkoholne jačine (član 45 stav 2);
- 101) prilikom proizvodnje boji Mistrà (član 45 stav 4);
- 102) Väkevä glögi ili Spritglögg koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 15% vol. alkoholne jačine (član 46 stav 2);
- 103) sadržaj vina ili proizvoda od vina u jakom alkoholnom piću Väkevä glögi ili Spritglögg prelazi 50% (član 46 stav 4);
- 104) Berenburg ili Beerenburg koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 30% vol. alkoholne jačine (član 47 stav 2);
- 105) Nektar od meda koji stavlja u promet kao gotov proizvod, nema najmanje 22% vol. alkoholne jačine (član 48 stav 2);
- 106) zaslađuje Nektar od meda, osim medom (član 48 stav 4);
- 107) prodajni nazivi jakih alkoholnih pića koje navode na etiketi jakog alkoholnog pića ne budu jasni i čitljivi ili budu mijenjani (član 55 stav 2);
- 108) jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove iz čl. 5 do 48 ovoga zakona ne nose naziv te kategorije kao svoj prodajni naziv (član 55 stav 3);
- 109) za jaka alkoholna pića koja ne ispunjavaju uslove kategorija jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona, ne koristi prodajni naziv „jako alkoholno piće“ (član 55 stav 4);
- 110) su izrazi „alkohol“, „piće“, „jako alkoholno piće“ i „voda“ dio složenice kojom se opisuje jako alkoholno piće (član 56 stav 2);
- 111) upotrebljava složenice kojima se opisuje jako alkoholno piće koje su prekinute tekstualnim ili slikovnim elementima koji nijesu njihov sastavni dio (član 56 stav 3);
- 112) prevede nazive jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona i geografske oznake koje su registrovane u skladu sa ovim zakonom (član 57 stav 8);
- 113) listu alkoholnih sastojaka i dozvoljenih pratećih izraza ne prikazuje u istom vidnom polju kao i prodajni naziv jakog alkoholnog pića, jednakim slovima istog tipa i boje i veličine slova koja nije veća od polovine veličine slova koja se koristi za prodajni naziv (član 58 stav 2);
- 114) udio svakog alkoholnog sastojka sa liste alkoholnih sastojaka ne izrazi najmanje jednom kao procenat, opadajućim redoslijedom u odnosu na upotrijebljene količine koji mora da bude jednak volumnom procentu čistog alkohola koji on predstavlja u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola mješavine, osim za kupaže proizvedene od jakih alkoholnih pića koja pripadaju istoj geografskoj oznaci ili kupaže kod kojih nijedno od jakih alkoholnih pića ne pripada geografskoj oznaci (član 58 stav 3);
- 115) u slučaju da za jako alkoholno piće ne navede prodajni naziv predviđen u odgovarajućoj kategoriji jakih alkoholnih pića iz čl. 5 do 48 ovog zakona (član 58 stav 4);
- 116) nije upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića (član 59 stav 1 alineja 3);
- 117) prije stavljanja u promet jakog alkoholnog pića ne sproveđe postupak ocjene kvaliteta u skladu sa ovim zakonom (član 60 stav 1);
- 118) na alkoholnom piću za koje je izdata dozvola za stavljanje u promet vrši neku promjenu (član 61 stav 1);
- 119) ne dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o proizvodnji, prometu i zalihamama alkoholnih pića u periodu od 1. do 31. januara tekuće za prethodnu godinu (član 66 stav 1);
- 120) ne vodi evidenciju o proizvodnji i prometu jakih alkoholnih pića (član 67 stav 1);

- 121) ne čuva evidenciju o proizvodnji i prometu jakih alkoholnih pića najmanje tri godine (član 67 stav 2);
- 122) prilikom prodaje jakih alkoholnih pića nema dokument o porijeklu jakih alkoholnih pića (član 67 stav 4);
- 123) ne obilježi svaku posudu sa sirovinom i alkoholnim pićem u objektu za proizvodnju i skladištenje (član 68 stav 1);
- 124) ne obilježi posebno posudu sa destilatom i alkoholnim pićem koje je potrebno doraditi ili preraditi sa navođenjem nedostataka u odnosu na propisani kvalitet (član 68 stav 2);
- 125) ne označi posebno sudove sa alkoholnim pićem koje ne odgovara propisanom kvalitetu, a namijenjeno je izvozu (član 68 stav 3);
- 126) punjenje i zatvaranje jakih alkoholnih pića vrši na način kojim ne čuva njihov kvalitet (član 87 stav 1);
- 127) jako alkoholno piće pakuje i zatvara na način kojim se ne obezbjeđuje originalnost proizvoda (član 87 stav 2);
- 128) punjenje, zatvaranje i označavanje vrši na način da na originalna pakovanja jakog alkoholnog pića stavlja zatvarač koji pokriva omotnica, odnosno folija na bazi olova i zatvara zatvaračima od olova (član 87 stav 3);
- 129) vrši prepakivanje originalnog pakovanja jakog alkoholnog pića drugog prizvođača i naknadno deklarisanje, kao i korišćenje, odnosno stavljanje na pakovanje deklaracije drugog proizvođača (član 87 stav 5);
- 130) u promet stavi jaka alkoholna pića koja nijesu proizvedena u skladu sa ovim zakonom (član 88 stav 1);
- 131) u promet stavi jako alkoholno piće za neposrednu ljudsku potrošnju koja nijesu u originalnom pakovanju i nijesu propisanog kvaliteta (član 88 stav 3);
- 132) u promet stavi jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom prije dobijanja rješenja za korišćenje geografske oznake iz člana 82 ovog zakona (član 88 stav 4);
- 133) transport jakih alkoholnih pića i destilata i stavljanje u promet ne prati dozvola za stavljanje u promet, rješenje o upisu u Registrar proizvođača i otpremnica sa nazivom i sjedištem proizvođača, količini u litrima i sadržaj etanola u % v/v, kao i odredište isporuke sa registarskom oznakom prevoznog sredstva (član 89 stav 2);
- 134) izlaže i prodaje jaka alkoholna pića na pijacama i drugim javnim površinama, kao i u ugostiteljskim objektima u rinfuznom stanju (član 92);
- 135) uvezena jaka alkoholna pića ne prati dokument o kvalitetu i usaglašenosti ovlašćene institucije zemlje izvoznice (član 93 stav 1);
- 136) uvozi jaka alkoholna pića koja ne ispunjavaju uslove u pogledu kvaliteta propisane ovim zakonom (član 93 stav 2);
- 137) stavlja u promet uvezena jaka alkoholna pića za krajnju potrošnju, a koja nijesu u originalnom pakovanju (član 93 stav 3);
- 138) uvezena alkoholna pića izvozi, a na svakom pratećem dokumentu i etiketi nema naznačenu zemlju porijekla i označava ga kao crnogorski proizvod (član 93 stav 4);
- 139) izvozi jako alkoholno piće koje nema dozvolu za stavljanje jakog alkoholnog pića u promet koje izdaje Ministarstvo i fizičko-hemijsku analizu od ovlašćene laboratorije (član 94 stav 1);
- 140) izvozi jako alkoholno piće sa geografskom oznakom, a nema rješenje o korišćenju registrovane geografske oznake (član 94 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura do 2.000 eura.

XI. PRELAZNA I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 99

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o jakim alkoholnim pićima („Službeni list CG”, broj 53/16).

Prestanak važenja

Član 100

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o jakim alkoholnim pićima („Službeni list CG”, broj 53/16).

Stupanje na snagu

Član 101

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-4/22-2/5

EPA 590 XXVII

Podgorica, 27. decembra 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

70.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OVJERI POTPISA, RUKOPISA I PREPISA

Proglasavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1234/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Dukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OVJERI POTPISA, RUKOPISA I PREPISA

Član 1

U Zakonu o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa („Službeni list CG”, broj 85/18) u članu 2 stav 2 mijenja se i glasi:

„Ovjera prepisa podrazumijeva potvrđivanje podudarnosti prepisa sa njegovim izvornikom u pisanim ili elektronskim oblicima, odnosno ovjerenim prepisom u pisanim ili elektronskim oblicima.”

U stavu 3 poslije riječi: „prekucani tekst” dodaje se zarez, a riječi: „ili fotokopija” zamjenjuju se riječima: „fotokopija ili prepis u elektronskom obliku”.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izvornik, odnosno ovjereni prepis u elektronskom obliku mora ispunjavati uslove propisane zakonom kojim se uređuje elektronski dokument.”

Član 2

Poslije člana 17 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 17a

Digitalna ovjera potpisa i rukopisa podrazumijeva stavljanje kvalifikovanog elektronskog potpisa, odnosno pečata ovlašćenog službenog lica, odnosno notara na digitalizovani dokument koji sadrži ovjereni potpis, odnosno rukopis sa potvrdom o ovjeri.

Digitalizacija dokumenta koji sadrži ovjereni potpis, odnosno rukopis sa potvrdom o ovjeri vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument, u prisustvu ovlašćenog službenog lica, odnosno notara.

Prije digitalne ovjere ovlašćeno službeno lice, odnosno notar izvršiće ovjeru potpisa, odnosno rukopisa u skladu sa čl. 6 do 17 ovog zakona, pri čemu potvrdu o ovjeri ne spaja sa ispravom na kojoj se vrši ovjera potpisa odnosno rukopisa jemstvenikom.

Digitalnu ovjeru potpisa i rukopisa vrši ovlašćeno službeno lice, odnosno notar.

Naziv ovjerenog elektronskog dokumenta mora da sadrži naznaku da se radi o digitalno ovjerenom potpisu „DOP”, odnosno digitalno ovjerenom rukopisu „DOR”.

Troškove digitalne ovjere potpisa i rukopisa snosi lice na čiji zahtjev se vrši digitalna ovjera.

Visina troškova iz stava 6 ovog člana utvrđuje se u visini naknade troškova ovjere potpisa i rukopisa u pisanom obliku uvećane za troškove digitalizacije, koji se obračunavaju u skladu sa tarifom kojom se uređuju naknade za rad i naknade troškova notara.”

Član 3

Član 19 mijenja se i glasi:

„Ovlašćeno službeno lice, odnosno notar ovjeriće prepis koji je samo sačinilo ili je sačinjen u njegovom prisustvu ili je prepis elektronskog dokumenta odštampan u njegovom prisustvu.

Ovlašćeno službeno lice, odnosno notar ovjeriće prepis elektronskog dokumenta koji je poslat na njegovu jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju i koji je odštampan u njegovom prisustvu.

Prepis koji se ovjerava mora se uporediti sa izvornikom javne, odnosno druge isprave ili ovjerenim prepisom te isprave u pisanom ili elektronskom obliku, radi utvrđivanja njihove međusobne podudarnosti, a podaci iz certifikata za elektronski potpis, odnosno elektronski pečat, na kojima se zasniva elektronski potpis, odnosno elektronski pečat sadržani u elektronskom dokumentu mora ju se provjeriti.

Prepis se mora podudarati sa izvornikom javne, odnosno druge isprave ili ovjerenim prepisom te isprave u pisanom ili elektronskom obliku u pravopisu, interpunkciji, skraćivanju riječi i u drugim pojedinostima.

Troškove sačinjanja prepisa iz st. 1 i 2 ovog člana snosi lice na čiji zahtjev se vrši ovjera prepisa.

Visina troškova iz stava 5 ovog člana, za svaku stranu prepisa sačinjenu fotokopiranjem odnosno štampanjem, iznosi polovinu naknade troškova za izradu fotokopije, odnosno štampanja prepisa propisane tarifom kojom se uređuju naknade za rad i naknade troškova notara.”

Član 4

Poslije člana 22 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 22a

Digitalna ovjera prepisa podrazumijeva stavljanje kvalifikovanog elektronskog potpisa, odnosno pečata ovlašćenog službenog lica, odnosno notara na digitalizovani dokument koji sadrži ovjereni prepis sa potvrdom o ovjeri.

Digitalizacija dokumenta koji sadrži ovjereni prepis sa potvrdom o ovjeri vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument, u prisustvu ovlašćenog službenog lica, odnosno notara.

Prije digitalne ovjere ovlašćeno službeno lice, odnosno notar izvršiće ovjeru prepisa u skladu sa čl. 19 do 22 ovog zakona, pri čemu potvrdu o ovjeri ne spaja jemstvenikom sa prepisom koji se ovjerava.

Digitalnu ovjeru prepisa vrši ovlašćeno službeno lice, odnosno notar.

Naziv ovjerenog elektronskog dokumenta mora da sadrži naznaku da se radi o digitalno ovjerenom prepisu „DOPR”.

Troškove digitalne ovjere prepisa snosi lice na čiji zahtjev se vrši digitalna ovjera.

Visina troškova iz stava 6 ovog člana utvrđuje se u visini nakna de troškova ovjere prepisa u pisanim oblicima uvećane za troškove digitalizacije, koji se obračunavaju u skladu sa tarifom kojom se uređuju naknade za rad i naknade troškova notara."

Član 5

Poslije člana 26 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 26a

Podzakonski akti donešeni na osnovu Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa („Službeni list CG”, broj 85/18) uskladiće se sa ovim zakonom u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26b

Osnovni sud, organ lokalne uprave nadležan za poslove ovjeravanja i notar dužni su da obezbijede tehničke i druge uslove za primjenu odredaba o digitalnoj ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 23-3/22-5/4

EPA 599 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Durović, s.r.

71.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O PATENTIMA

Proglasavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1246/2
Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Dukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PATENTIMA

Član 1

U Zakonu o patentima („Službeni list CG”, br. 42/15, 2/17 i 146/21) u članu 1 stav 1 druga rečenica briše se.

Član 2

U članu 5 stav 1 mijenja se i glasi:

- „(1) Patent je pravo koje se priznaje za svaki pronađen i bilo koji oblasti tehnike koji:
1) je nov;
2) ima inventivni nivo, i
3) je industrijski primjenjiv.”

Član 3

U članu 87 stav 2 tačka na kraju tačke 11 zamjenjuje se tačkom zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

„(2) proizvodač je lice koje ima sjedište u Evropskoj uniji i u čije se ime obavlja proizvodnja proizvoda ili lijeka koji sadrži taj proizvod, radi izvoza u treće države ili radi skladištenja.”

Član 4

U članu 88 stav 1 riječi: „odnosno sredstva za zaštitu bilja, kao i za bilo koju primjenu tog proizvoda kao lijeka za ljude ili životinje, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja, za koji” zamjenjuju se riječima: „odnosno sredstva za zaštitu bilja (u daljem tekstu: dozvola), kao i za bilo koju primjenu tog proizvoda kao lijeka za ljude ili životinje, odnosno kao sredstva za zaštitu bilja, za koju”.

Član 5

Poslije člana 88 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Izuzeće od zaštite sertifikatom

Član 88a

(1) Sertifikat priznat za proizvod koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje ne obezbjeduje prava iz člana 88 stav 2 ovog zakona u odnosu na određene radnje za koje je potrebna saglasnost nosioca sertifikata pod uslovom da:

1) te radnje uključuju:

a) proizvodnju proizvoda ili lijeka koji sadrži taj proizvod, radi izvoza u treće države;

b) bilo koju povezanu radnju koja je neophodna za proizvodnju iz podtačke a ove tačke u Evropskoj uniji ili za sam izvoz;

c) proizvodnju proizvoda ili lijeka koji sadrži taj proizvod najranije šest mjeseci prije isteka sertifikata, u svrhu njegovog skladištenja u državi članici u kojoj je proizведен, kako bi se taj proizvod ili lik koji sadrži taj proizvod, stavili na tržište država članica nakon isteka tog sertifikata;

d) bilo koju povezanu radnju koja je neophodna za proizvodnju iz podtačke c ove tačke u Evropskoj uniji ili za skladištenje, pod uslovom da se ta povezana radnja sprovede najranije šest mjeseci prije isteka sertifikata;

2) proizvođač odgovarajućim i dokumentovanim sredstvima obavijesti nadležni organ o namjeri proizvodnje i pruži nosiocu sertifikata informacije iz člana 88b stav 1 ovog zakona najkasnije tri mjeseca prije datuma početka proizvodnje u Crnoj Gori ili najkasnije tri mjeseca prije početka prve povezane radnje, koja prethodi toj proizvodnji, koja bi bila zabranjena na osnovu zaštite koju sertifikat pruža, u zavisnosti od toga koji rok ranije dospijeva;

3) u slučaju promjena informacija iz člana 88b stav 1 ovog zakona proizvođač o tome obavijesti nadležni organ i nosioca sertifikata prije nego što te promjene počnu da proizvode pravno dejstvo;

4) u slučaju proizvoda ili lijekova koji sadrže te proizvode proizvedenih u svrhu izvoza u treće države, proizvođač obezbijedi da se na spoljnjem pakovanju proizvoda ili lijeka koji sadrži proizvod iz tačke 1 podtačka a ovog stava i, ako je moguće, na njihovom unutrašnjem pakovanju, nalazi logotip, i

5) proizvođač postupa u skladu sa članom 88b stav 5 ovog zakona.

(2) Izuzeće iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na bilo koju radnju ili aktivnost koja se sprovodi u svrhu uvoza proizvoda ili lijekova koji sadrže te proizvode u Evropsku uniju isključivo radi prepakovanja, ponovnog izvoza ili skladištenja.

(3) Informacije koje se dostavljaju nosiocu sertifikata u skladu sa stavom 1 tač. 2 i 3 ovog člana upotrebljavaju se isključivo radi provjere ispunjenosti uslova iz st. 1 i 2 ovog člana i člana 88b ovog zakona i pokretanje sudskih postupaka u slučaju neispunjerenosti tih uslova.

(4) Odredba stava 1 ovog člana primjenjivaće se na sertifikate za koje je prijava za priznanje podnijeta:

1) na dan 1. jula 2019. godine ili nakon tog datuma;

2) prije 1. jula 2019. godine i koji proizvode pravno dejstvo na taj datum ili nakon tog datuma.

(5) Odredba stava 1 ovog člana neće se primjenjivati na sertifikate koji proizvode pravno dejstva prije 1. jula 2019. godine.

(6) Obrazac logotipa iz stava 1 tačka 4 ovog člana uređuje se propisom Ministarstva.

Obaveza pružanja informacija

Član 88b

(1) Proizvođač je dužan da u skladu sa članom 88a stav 1 tačka 2 ovog zakona nadležnom organu dostavi sljedeće informacije:

1) naziv i adresu proizvođača;

2) naznačenje da li se radi o proizvodnji u svrhu izvoza, u svrhu skladištenja ili u svrhu izvoza i skladištenja;

3) državu članicu u kojoj se proizvodnja i, ako je primjenjivo, skladištenje trebaju odvijati i državu članicu u kojoj se treba odvijati prva povezana radnja, ako postoji, prije početka proizvodnje;

4) broj sertifikata priznatog u državi članici proizvodnje i broj sertifikata priznatog u državi članici prve povezane radnje, ako postoji, prije početka proizvodnje, i

5) za ljekove koji se izvoze u treće države, referentni broj dozvole, ili ekvivalenta takvoj dozvoli, u svakoj trećoj državi u koju se izvozi, čim on bude javno dostupan.

(2) Proizvođač obavještava nadležni organ o uslovima iz člana 88a stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona.

(3) U slučaju nedostavljanja informacija iz stava 1 tačka 5 ovog člana u odnosu na neku od trećih država izuzetak iz člana 88a ovog zakona neće se primjenjivati na izvoz u tu državu.

(4) Proizvođač je dužan da obezbijedi da ljekovi proizvedeni u skladu sa članom 88a stav 1 tačka 1 podtačka a ovog zakona ne nose aktivni jedinstveni identifikator u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju detaljna pravila za sigurnosne oznake na pakovanjima ljekova za ljudе.

(5) Proizvođač je dužan da odgovarajućim i dokumentovanim sredstvima obezbijedi da lice koje je u ugovornom odnosu sa proizvođačem koji obavlja radnje iz člana 88a stav 1 tačka 1 podtačka a ovog zakona bude obaviješteno i upoznato da:

1) su to radnje iz člana 88a stav 1 ovog zakona;

2) stavljanje na tržiste, uvoz ili ponovni uvoz proizvoda, ili lijeka koji sadrži taj proizvod, iz člana 88a stav 1 tačka 1 podtačka a ovog zakona može dovesti do povrede sertifikata iz člana 88a stav 1 ovog zakona ako i sve dok se taj sertifikat primjenjuje;

3) stavljanje na tržiste proizvoda, ili lijeka koji sadrži taj proizvod, iz člana 88a stav 1 tačka 1 podtačka c ovog zakona može dovesti do povrede sertifikata iz člana 88a stav 1 ovog zakona ako i sve dok se taj sertifikat primjenjuje.

(6) Nadležni organ što je prije moguće objavljuje informacije iz stava 1 ovog člana zajedno sa informacijom o datumu dostavljanja tih informacija, kao i sve njihove promjene dostavljene u skladu sa članom 88a stav 1 tačka 3 ovog zakona.

(7) Obrazac obavještenja iz stava 2 ovog člana uređuje se propisom Ministarstva."

Član 6

U članu 90 u uvodnoj rečenici poslije riječi „nosioca” dodaje se riječ „osnovnog”.

U tački 1 riječi: „da je u skladu sa posebnim propisima izdata važeća dozvola za stavljanje u promet” brišu se.

Poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) da je izdata važeća dozvola u skladu sa zakonom;”.

U tački 2 riječi: „tačke 2” zamjenjuju se riječima: „tačke 1a”, a riječi: „za stavljanje u promet” zamjenjuju se riječima: „unutar Evropskog ekonomskog prostora”.

Član 7

U članu 91 stav 1 riječi: „tač. 2 i 3” zamjenjuju se riječima: „tačka 2”.

U stavu 2 riječi: „za stavljanje u promet” brišu se.

U stavu 6 riječi: „u roku od šest mjeseci” zamjenjuju se riječima: „što je prije moguće”.

Član 8

U članu 92 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) broj i datum prve dozvole ili broj i datum prve dozvole, ako podnesena dozvola nije i prva dozvola unutar Evropskog ekonomskog prostora.”

U stavu 2 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) dozvola iz člana 90 tačka 2 ovog zakona;”.

U tački 2 i stavu 3 tačka 2 riječi: „za stavljanje proizvoda u promet” brišu se.

Član 9

U članu 93 stav 1 tačka 1 riječi: „u roku i” brišu se.

Tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) je prijava podnjeta u roku iz člana 91 ovog zakona.”

U stavu 2 poslije riječi: „stava 1” dodaju se riječi: „tač. 1, 2 i 3”.

U stavu 3 poslije riječi „nedostatke” dodaju se riječi: „odnosno ako prijava ne ispunjava uslove iz stava 1 tačka 4 ovog člana”.

U stavu 5 riječ „zaštitu” zamjenjuje se riječima: „proizvod koji je sastavni dio”.

Član 10

U članu 94 stav 1 poslije riječi: „člana 90” dodaju se riječi: „tač. 1 i 2”.

Član 11

U članu 95 stav 1 riječi: „za stavljanje u promet” brišu se.

U stavu 3 riječi: „lijek za koji je izdata dozvola i koji je zaštićen sertifikatom ili patent koji ispunjava uslove za” zamjenjuju se riječima: „proizvod koji je sastavni dio lijeka za koji je izdata dozvola i koji je zaštićen sertifikatom ili patentom koji omogućava”.

U stavu 5 riječi: „zaštitu lijekova za upotrebu u pedijatriji nije moguće za lijek” zamjenjuju se riječima: „zaštitu proizvoda koji je sastavni dio lijekova za upotrebu u pedijatriji nije moguće u slučaju lijeka”.

Član 12

U članu 96 stav 1 tačka 3 riječi: „za stavljanje u promet” brišu se.

Član 13

Poslije člana 98 dodaje se novi član koji glasi:

„Nemogućnost podnošenja predloga za ponovno uspostavljanje prava i zahtjeva za nastavak postupka

Član 98a

Predlog za ponovno uspostavljanje prava i zahtjev za nastavak postupka ne mogu se podnijeti ako je propušten rok za podnošenje prijave za priznanje sertifikata iz člana 91 st. 1 i 2 ovog zakona, odnosno rok za podnošenje prijave za produženje trajanja sertifikata iz člana 91 st. 3 i 4 ovog zakona.”

Član 14

U članu 99 stav 1 riječi: „ako odredbama čl. 87 do 98” zamjenjuju se riječima: „osim na patente koji su prestali da postoje u skladu sa članom 46 stav 4 ovog zakona, ako odredbama čl. 87 do 98a”.

Član 15

Poslije člana 165 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 165a

Podzakonski akti za sprovodenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 16

Poslije člana 166 dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena

Član 166a

Odredbe čl. 88a, 88b i 98a ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-2/22-2/4

EPA 596 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Durović, s.r.

72.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O ŽIGU

Proglasavam Zakon o izmenama i dopunama Zakona o žigu, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1247/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Dukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŽIGU

Član 1

U Zakonu o žigu („Službeni list CG”, br. 72/10, 44/12, 18/14, 40/16 i 2/17) u članu 2 st. 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„Žigom se štiti znak koji je pogodan za razlikovanje roba, odnosno usluga pravnog ili fizičkog lica od roba, odnosno usluga drugog pravnog ili fizičkog lica i koji je upisan u registar na način koji omogućava da se odredi tačan i jasan predmet zaštite znaka koju žig pruža nosiocu žiga.

Znak iz stava 2 ovog člana može se sastojati od riječi, ličnih imena, slogana, slova, brojeva, slika, crteža, boje, rasporeda boja, oblika proizvoda ili pakovanja proizvoda, kombinacija tih znakova, kao i zvukova.”

Član 2

U nazivu člana 5 zarez i riječi: „registar prijava” brišu se.

U st. 1 i 8 riječi: „i registar prijava” brišu se.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Registrar sadrži podatke o:

- podnosiocu prijave (lično ime i adresa, odnosno naziv i sjedište),
- izgledu znaka za koji je podnjeta prijava za upis,
- spisku roba i usluga,
- dokazu o uplati administrativne takse,
- datumu podnošenja prijave,

- broju prijave žiga,
- nosiocu žiga, zatraženom pravu prvenstva, datumu objavljivanja prijave, izgledu žiga,
- trećim licima koja su dala obrazloženo mišljenje,
- podnosiocu prigovora, datumu upisa žiga u Registar, broju registracije,
- međunarodnoj registraciji, obnovi žiga i datumu prestanka žiga i promjenama podataka koje sadrži Registar.”

Stav 3 briše se.

Stav 4 mijenja se i glasi:

„Registar se vodi u elektronskom obliku i dostupan je javnosti.”

Stav 6 mijenja se i glasi:

„Podatke o žigu koji se upisuju u Registar nadležni organ objavljuje u Službenom glasilu.”

U stavu 7 riječi: „stava 6” zamjenjuju se riječima: „stava 5”.

Dosadašnji st. 4 do 8 postaju st. 3 do 7.

Član 3

U članu 6 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) koji ne ispunjava uslove iz člana 2 st. 2 i 3 ovog zakona;”.

Tačka 6 mijenja se i glasi:

„6) koji se sastoji isključivo od oblika ili drugog obilježja proizvoda koji:

- je rezultat prirode samih proizvoda,
- je neophodan za postizanje nekog tehničkog rezultata,
- daje proizvodima suštinsku vrijednost;”

Tač. 12 i 13 mijenjaju se i glase:

„12) koji ne može biti registrovan u skladu sa pravom Evropske unije ili propisima u Crnoj Gori ili međunarodnim sporazumima u kojima je Evropska unija ili Crna Gora članica, a kojima se osigurava zaštita:

- oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla, ili
- tradicionalnih izraza za vina, ili
- garantovano tradicionalnih specijaliteta;

13) koji se sastoji od ranije denominacije biljne sorte ili je reprodukuje u svojim bitnim elementima i koja je registrovana u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom, a koji pružaju zaštitu prava na biljnu sortu i koji se odnose na biljne sorte iste ili blisko srodne vrste;”.

Poslije tačke 13 dodaje se nova tačka koja glasi:

„14) koji se sastoji od ranije denominacije biljne sorte ili je reprodukuje u svojim bitnim elementima, koja je registrovana u skladu sa pravom Evropske unije ili međunarodnim sporazumima u kojima je Evropska unija članica, a koji pružaju zaštitu prava na biljnu sortu i koji se odnose na biljne sorte iste ili blisko srodne vrste.”

U stavu 2 riječi: „proglašiti ništavim” zamjenjuju se riječju „poništiti”, a poslije riječi: „prijave za registraciju” dodaju se zarez i riječi: „odnosno prije datuma podnošenja zahtjeva za poništavanje”.

Član 4

U članu 7 stav 6 poslije riječi: „ranjem žigu” zarez se briše, a riječi: „a zatražena je registracija za robe, odnosno usluge koje nijesu slične” zamjenjuju riječima: „nezavisno od toga da li su robe ili usluge za koje je podnjeta prijava za registraciju istovjetne, slične ili nijesu slične”.

Član 5

Član 8 mijenja se i glasi:

„Na osnovu prigovora nosioca žiga, žig se ne može registrovati:

1) na ime zastupnika ili predstavnika kojem je povjerenio da obavlja poslove u privrednom društvu u granicama ovlašćenja za zastupanje u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom društva (u daljem tekstu: trgovački zastupnik) bez saglasnosti nosioca žiga;

2) ako bi njegovo korišćenje predstavljalo povredu prava na lično ime, prava na portret, autorskog prava ili drugog prava industrijske svojine;

3) koji je istovjetan ili sličan sa znakom koji se u dobroj vjeri koristio u prometu prije datuma podnošenja prijave za registraciju žiga, odnosno datuma prvenstva iz čl. 23 i 24 ovog zakona;

4) ako se može zamijeniti sa ranijim žigom koji je registrovan u drugoj državi, pod uslovom da u trenutku podnošenja podnosiča prijave žiga nije postupao u dobroj vjeri;

5) ako je zahtjev za registraciju oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla već podnijet u skladu sa zakonom, prije datuma podnošenja prijave za registraciju žiga ili datuma prvenstva zatraženog u prijavi, pod uslovom da ta oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla:

- bude registrovana, i

- daje licu ovlašćenom u skladu sa zakonom pravo zabrane upotrebe kasnijeg žiga;

6) ako je zahtjev za registraciju oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla već podnijet u skladu sa pravom Evropske unije kojim se propisuje zaštita oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla, pod uslovom da:

- je zahtjev za registraciju oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla već podnesen u skladu sa pravom Evropske unije prije datuma podnošenja prijave za registraciju žiga ili datuma prvenstva zatraženog u prijavi, pod uslovom da kasnije bude registrovana,

- da ta oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla daje licu ovlašćenom u skladu sa zakonom pravo zabrane upotrebe kasnijeg žiga.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, trgovачki zastupnik može registrovati žig, bez saglasnosti nosioca žiga, ako taj zastupnik u postupku koji se vodi pred nadležnim organom navede opravdane razloge kojima se izbjegava povreda interesa nosioca žiga.”

Član 6

U članu 10 stav 2 tačka 3 mijenja se i glasi:

„3) znak koji je istovjetan ili sličan sa njegovim žigom nezavisno od toga jesu li robe ili usluge u odnosu na koje se žig koristi istovjetne, slične ili nijesu slične robama, odnosno uslugama za koje je žig registrovan, kad taj žig ima reputaciju u Crnoj Gori i kad korišćenje tog znaka bez opravdanog razloga nepošteno iskorišćava distinkтивni karakter ili ugled žiga ili im šteti.”

Stav 4 mijenja se i glasi:

„Izuzetno od stava 3 ovog člana, nosilac žiga ima pravo na naknadu štete za radnje preduzete nakon dana objave prijave žiga, a prije datuma objave registracije žiga, koje će nakon objave registracije žiga biti zabranjene.”

Član 7

Član 11 mijenja se i glasi:

„U skladu sa odredbom člana 10 stav 2 ovog zakona, druga lica ne mogu bez odobrenja nosioca žiga da:

1) stavljuju zaštićeni znak na robu, njenu ambalažu ili sredstva za obilježavanje robe;

2) nude robu, da je stavljuju u promet, ili da je skladište u svrhu stavljanja u promet, ili da je nude ili obavljaju usluge pod zaštićenim znakom;

3) uvoze ili izvoze robu pod zaštićenim znakom;

4) koriste zaštićeni znak na poslovnim dokumentima ili u reklami;

5) koriste znak kao trgovački naziv ili naziv trgovačkog društva ili dijela trgovačkog naziva, odnosno dijela naziva trgovačkog društva;

6) koriste znak u uporednom oglašavanju na način koji nije u skladu sa propisima o obmanjujućem i uporednom oglašavanju.

Prava iz stava 1 ovog člana i člana 10 ovog zakona ima i nosilac žiga koji je dobro poznat u Crnoj Gori u skladu sa članom 6bis Pariske konvencije.

Odredbe stava 1 ovog člana i člana 10 st. 1 i 2 ovog zakona ne utiču na primjenu odredaba o zaštiti od korišćenja znaka, osim za svrhe razlikovanja roba ili usluga, ako se korišćenjem tog znaka bez opravdanog razloga nepošteno iskorišćava distinkтивni karakter ili ugled žiga ili im šteti.

Nosilac registrovanog žiga, nezavisno od prava nosioca stečenim prije datuma podnošenja prijave ili datuma prvenstva registrovanog žiga, ima pravo i da zahtijeva da se onemogući trećim licima da na teritoriju Crne Gore u kojoj je žig registrovan unose robu koja na tom području nije u slobodnom prometu ako ta roba, uključujući njeno pakovanje:

- dolazi iz trećih zemalja, i

- bez odobrenja nosi žig koji je istovjetan sa žigom registrovanim za tu robu ili koji se po svojim bitnim obilježjima ne može razlikovati od tog žiga.

Pravo nosioca žiga iz stava 4 ovog člana prestaje da važi ako u toku postupka za utvrđivanje vršenja povrede registrovanog žiga, pokrenutog u skladu sa carinskim propisima o primjeni prava intelektualne svojine, deklarant ili vlasnik robe dokaže da nosilac registrovanog žiga nije ovlašćen da zabrani stavljanje robe na tržište u zemlji krajnjeg odredišta.

Ako postoji rizik da se pakovanje, naljepnice, etikete, siguronosne oznake ili oznake autentičnosti ili druge oznake na kojima je žig istaknut mogu upotrijebiti u vezi sa robom ili uslugama i da bi se takvim korišćenjem počinila povreda prava nosioca žiga u skladu sa stavom 1 ovog člana i članom 10 stav 2 ovog zakona, nosilac tog žiga ima pravo da zahtijeva od organa uprave nadležnog za poslove carina i organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove da se zabrani:

1) isticanje znaka istovjetnog ili sličnog žigu na pakovanju, naljepnicama, etiketama, sigurnosnim oznakama ili oznakama autentičnosti, ili na drugim sredstvima na kojima žig može biti istaknut,

2) nudenje ili stavljanje na tržište ili skladištenje u te svrhe ili uvoz ili izvoz, pakovanja, naljepnica, etiketa, sigurnosnih oznaka ili oznaka autentičnosti ili drugih sredstava na kojima je žig istaknut.”

Član 8

U članu 12 stav 1 poslije riječi „dužan” dodaju se riječi: „da bez odlaganja i u slučaju publikacije u štampanom obliku”.

Član 9

U članu 13 stav 1 mijenja se i glasi:

„Ako je žig registrovan na ime trgovačkog zastupnika nosioca žiga bez saglasnosti nosioca žiga, a trgovački zastupnik ne navede opravdane razloge u smislu člana 8 stav 2 ovog zakona, nosilac žiga ima pravo da mu zabrani upotrebu žiga.”

Član 10

Član 16 mijenja se i glasi:

„Pravo nosioca kasnije registrovanog žiga

Član 16

U postupcima zbog povrede prava nosilac žiga nije ovlašćen da zahtijeva zabranu upotrebe kasnije registrovanog žiga ako taj žig nije poništen u skladu sa članom 52., članom 52a st. 1 i 2 i članom 52b stav 3 ovog zakona.

Ako nosilac žiga nije ovlašćen da zahtijeva zabranu upotrebe kasnije registrovanog žiga u skladu sa stavom 1 ovog člana, nosilac kasnije registrovanog žiga nema pravo da zahtijeva zabranu upotrebe ranijeg žiga u postupcima zbog povrede prava nosioca žiga.”

Član 11

Član 17 mijenja se i glasi:

„Korišćenje žiga nakon registracije

Član 17

Ako u periodu od pet godina od dana okončanja postupka registracije žiga, nosilac prava nije stvarno koristio žig za robe, odnosno usluge za koje je registrovan ili ako je prestao sa korišćenjem u neprekidnom periodu od pet godina, primjenjivaće se odredbe čl. 33, 52b i 53 ovog zakona, osim ako postoje opravdani razlozi za nekorišćenje žiga.

Korišćenje žiga iz stava 1 ovog člana je i korišćenje u obliku koji se razlikuje po elementima koji ne mijenjaju dinstinkтивno obilježje žiga u obliku u kojem je registrovan, kao i stavljanje žiga na robe ili njihovu ambalažu, odnosno usluge samo u svrhe izvoza.

Korišćenje žiga uz pristanak nosioca prava ili lica koje je ovlašćeno da koristi kolektivni žig smatra se korišćenjem od strane nosioca prava.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako tuženi zahtijeva zabranu upotrebe žiga, nosilac žiga mora da dokaže da je u toku perioda od pet godina, prije datuma podnošenja tužbe žig bio u stvarnoj upotrebi u vezi sa robom ili uslugama za koje je registrovan i koji se navode kao razlozi za tužbu ili da postoje opravdani razlozi za nekorišćenje žiga, pod uslovom da je postupak registracije žiga bio završen najmanje pet godina, prije datuma podnošenja tužbe.

Datum početka roka iz stava 1 ovog člana unosi se u Registar.”

Član 12

Član 20 mijenja se i glasi:

„Prijava sadrži:

- 1) zahtjev za registraciju žiga;
- 2) podatke o podnosiocu prijave;
- 3) izgled znaka koji podnosioc prijave ima namjeru da zaštiti žigom;
- 4) spisak roba, odnosno usluga za koje se traži registracija;
- 5) dokaz o uplati administrativne takse;
- 6) punomoćje za zastupanje, ako je prijava podnijeta preko zastupnika.

Robe i usluge iz prijave iz stava 1 tačka 4 ovog člana razvrstavaju se u klase prema Međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga utvrđenoj Ničanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga radi registrovanja žigova (u daljem tekstu: Ničanska klasifikacija).

Podnosioc prijave dužan je da jasno i precizno identificiše robu i usluge za koje se traži zaštita žiga kako bi se isključivo na osnovu prijave mogao odrediti obim zaštite koja se traži.

Identifikacija roba i usluga iz stava 3 ovog člana, vrši se u skladu sa Ničanskom klasifikacijom.

Klase i oznake roba i usluga čija se identifikacija vrši u skladu sa Ničanskom klasifikacijom obuhvataju sve robe i usluge navedene u toj klasi, odnosno označi.

Robe i usluge koje nijesu obuhvaćene klasom ili oznakom iz stava 5 ovog člana ne smatraju se predmetom prijave za registraciju žiga ili registrovanog žiga.

Ako podnositelj prijave zahtijeva registraciju više od jedne klase, tada klasificuje robu i usluge prema klasama Ničanske klasifikacije, pri čemu svakoj grupi prethodi broj klase kojem ta grupa robe ili usluga pripada i navodi ih prema redoslijedu klasa.

Roba i usluge iz stava 3 ovog člana ne smatraju se međusobno:

- sličnim jer se pojavljuju u istoj klasi Ničanske klasifikacije,
- različitim jer se pojavljuju u različitim klasama Ničanske klasifikacije.

Obrazac prijave iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo."

Član 13

U članu 21 stav 3 i članu 26a stav 6 riječi: „register prijava” zamjenjuju se riječju „Register”.

Član 14

U članu 23 stav 1 poslije riječi: „Pariske unije” dodaju se riječi: „za zaštitu industrijske svojine (u daljem tekstu: Pariska unija)”.

Član 15

U članu 27 stav 1 riječi: „register prijava” zamjenjuju se riječju „Register”.

U st. 2 i 5 i članu 28 stav 4 riječi: „60 dana” zamjenjuju se rijećima: „30 dana”.

Član 16

Član 30 mijenja se i glasi:

„Primjedbe drugih lica

Član 30

Nakon objavljivanja prijave iz člana 29 ovog zakona, pravna i fizička lica ili udruženja proizvodača roba ili pružaoca usluga, trgovci i potrošači mogu, da dostave nadležnom organu u pisanoj formi, obrazloženo mišljenje (u daljem tekstu: primjedbe) o apsolutnim razlozima za odbijanje registracije iz člana 6 ovog zakona, u roku od 90 dana, od dana objavljivanja prijave.

Lica iz stava 1 ovog člana nijesu stranke u postupku.

Nakon prijema primjedbi iz stava 1 ovog člana, nadležni organ ih dostavlja podnosiocu prijave za registraciju žiga, koji se na njih može izjasniti u roku od 15 dana, od dana prijema primjedbi.

Ako se podnositelj prijave za registraciju žiga u roku iz stava 3 ovog člana ne izjasni na primjedbe nadležni organ donosi rješenje o odbijanju ili registraciji žiga, koje se objavljuje u Službenom glasilu.

Nadležni organ može, po službenoj dužnosti, prije registracije, ponovo da pokrene ispitivanje apsolutnih razloga za odbijanje registracije iz člana 6 ovog zakona.”

Član 17

Član 31 mijenja se i glasi

„Prigovor na registraciju žiga

Član 31

Prigovor za odbijanje registracije žiga u slučaju iz čl. 7 i 8 ovog zakona podnosi se nadležnom organu, u roku od 90 dana od dana objavljivanja prijave u Službenom glasilu.

Prigovor iz stava 1 ovog člana, može da podnese nosilac ranijeg žiga ili sticalac licence koji ima odobrenje nosioca žiga, nosilac prava na lično ime, prava na portret, autorskog prava ili drugog prava industrijske svojine iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona, zainteresovano lice kad se prigovor podnosi na osnovu člana 8 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona i lica koja su:

1) u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita označke geografskog porijekla, ovlašćena da ostvaruju prava iz člana 8 stav 1 tačka 5 ovog zakona;

2) na osnovu prava Evropske unije kojima se predviđa zaštita oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla, ovlašćena da ostvaruju prava iz člana 8 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona.

Ako je na dan objavljivanja prijave žiga, pokrenut postupak za ukidanje ranijeg žiga ili postupak poništavanja žiga, nadležni organ će sa postupkom razmatranja prigovora zastati do pravosnažnosti rješenja u tim postupcima.

Prigovor se može podnijeti na osnovu jednog ili više ranijih prava iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona, pod uslovom da sva pripadaju istom nosiocu.

Prigovor se može podnijeti za robe, odnosno usluge ili samo za dio robe, odnosno usluge u odnosu na koje je ranije pravo zaštićeno ili za koje je podnesena prijava.

Rok za podnošenje prigovora iz stava 1 ovog člana ne može se produžiti.

Za podnošenje prigovora iz stava 1 ovog člana plaća se administrativna taksa."

Član 18

U članu 33 u uvodnoj rečenici stava 2 riječi: „na dan objavljivanja prijave” zamjenjuju se riječima: „na datum podnošenja prijave ili na datum prvenstva kasnijeg žiga”.

Član 19

U članu 33b stav 2 riječi: „duži od šest mjeseci” zamjenjuju se riječima: „kraći od 24 mjeseca”.

Na kraju stava 3 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „odnosno ako postupak ne bude okončan na drugi način.”.

U stavu 6 riječi: „odbijanju prigovora ili rješenje o odbijanju registracije žiga.” zamjenjuju se riječima: „obustavi postupka povodom prigovora.”.

Član 20

U članu 34 stav 2 riječi: „60 dana” zamjenjuju se riječima: „dva mjeseca”.

U stavu 4 zarez i riječi: „zahtjeva za povraćaj u predašnje stanje iz člana 38 ovog zakona” brišu se.

Član 21

U članu 37 stav 1 poslije riječi „usluga” zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: „ispravljanje grešaka u tekstu ili prepisu ili ispravljanje druge očigledne greške.” brišu se.

Poslije stava 1 dodaju se tri nova stava koji glase:

„ Ako upis žiga u Registar, ili objavljena prijava, ili registracija žiga ili rješenje nadležnog organa sadrži očiglednu grešku, nadležni organ je dužan da ispravi grešku po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.

Nadležni organ je dužan da doneše rješenje kojim briše predašnji upis žiga u Registar ili predašnje objavljivanje prijave, odnosno kojim predašnje rješenje koje sadrži očiglednu grešku ispravlja novim rješenjem i objavljuje ispravku pogrešno objavljenih podataka.

Za podnošenje zahtjeva za ispravljanje grešaka iz stava 1 ovog člana, ne plaća se administrativna taksa i naknada troškova.”

U stavu 5 riječi: „st. 1 do 4” zamjenjuju se riječima: „st. 1 do 7”.

Dosadašnji st. 2 do 6 postaju st. 5 do 9.

Član 22

Član 38 mijenja se i glasi:

„Isticanje višestrukog zahtjeva za upis u registar, brisanje ili izmjenu prava u Registru

Član 38

Podnositelj prijave, odnosno nosilac žiga može da podnese nadležnom organu višestruki zahtjev koji se odnosi na upis u registar, brisanje ili izmjenu prava u registru, a u kojem su navedeni brojevi prijava ili registracija na koje se taj zahtjev odnosi.

Podnositelj zahtjeva iz stava 1 ovog člana, dužan je da dostavi dokaze o plaćanju propisane administrativne takse i naknade troškova, za svaku prijavu ili registraciju sadržanu u tom zahtjevu.”

Član 23

Član 39 mijenja se i glasi:

„Licenca

Član 39

Nosilac žiga može da na osnovu ugovora o licenci ustupi pravo korišćenja žiga za robe, odnosno usluge ili samo za dio robe, odnosno usluga.

Licenca može biti isključiva ili neisključiva.

Isključiva licenca je licenca na osnovu koje sticalac licence stiče isključivo pravo korišćenja žiga, ako je to pravo izričito ugovorenno.

Neisključiva licenca je licenca na osnovu koje sticalac licence ne stiče isključivo pravo korišćenja žiga.

Ugovor iz stava 1 ovog člana upisuje se u Registar na zahtjev nosioca žiga ili sticaoca licence, ako je nadležnom organu uz zahtjev podnjeta sljedeća dokumentacija:

- ovjeren prepis iz ugovora o licenci ili ugovor o prenosu upisane licence iz kojeg se vide ugovorne strane i prava koja se licenciraju, odnosno prava iz upisane licence koja se prenose, ili
- ovjerena izjava o davanju ili prenosu upisane licence, potpisana od strane davaoca i sticaoca licence.

Podaci o ugovoru o licenci koji su upisani u Registar na način iz stava 5 ovog člana mijenjaju se ili brišu na zahtjev nosioca žiga ili sticaoca licence.

Nosilac žiga može se pozvati na prava iz žiga protiv sticaoca licence koji ne poštije odredbe ugovora o licenci u odnosu na:

- trajanje ugovra o licenci,
- registracijom utvrđen način na koji se žig može koristiti, u smislu člana 11 ovog zakona,
- obim robe i usluga za koje se ustupa licenca,
- teritoriju na kojoj se žig može koristiti ili kvalitet robe koja se proizvodi ili usluge koje nudi sticalac licence.

Žig ne može biti predmet prinudne licence.

Upisi u Registar iz st. 5 i 6 ovog člana vrše se rješenjem.

Upisi ugovora o licenci u Registar objavljaju se u Službenom glasilu.”

Član 24

Član 40 mijenja se i glasi:

„Prenos žiga

Član 40

Nosilac žiga može prenijeti žig na drugo lice za robe, odnosno usluge ili samo za dio robe, odnosno usluga za koje je registrovan.

Prilikom prenosa udjela akcija, odnosno spajanja privrednog društva, prenosi se i žig tog privrednog društva, osim ako sporazumom između privrednih društava nije drugačije određeno.

U slučaju prenosa žiga u odnosu na samo dio robe, odnosno uslugu za koje je žig registrovan, postupak razdvajanja registracije izvršiće se u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Postupak za upis prenosa žiga pokreće se zahtjevom, uz koji se podnosi:

- 1) dokaz o pravnom osnovu upisa koji se traži;
- 2) punomoćje, ako se postupak za upis prenosa žiga, licence ili zaloge pokreće preko punomoćnika;
- 3) dokaz o uplati administrativne takse za upis prenosa prava, licence ili zaloge.

Zahtjevom iz stava 4 ovog člana može se tražiti upis i licence, odnosno zaloge, pod uslovom da su nosilac žiga i sticalac licence, odnosno zaloge isto lice.

Prenos žiga upisuje se u Registar i objavljuje se u Službenom glasilu.

Obrazac zahtjeva i bližu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 25

Član 41 mijenja se i glasi:

„Zaloga, prinudno izvršenje i stečaj

Član 41

Žig može samostalno biti predmet založe na osnovu ugovora o zalozi, predmet drugih stvarnih prava ili predmet prinudnog izvršenja, u odnosu na privredno društvo koje je nosilac tog žiga.

Na zahtjev založnog povjerioca ili založnog dužnika založno pravo upisuje se u Registar.

Sud po službenoj dužnosti ili javni izvršitelj koji sprovodi prinudno izvršenje, dužni su da bez odlaganja, obavijeste nadležni organ o pokrenutom prinudnom izvršenju na žigu, radi upisa u Registar.

Upis iz stava 2 ovog člana može se pokrenuti i na zahtjev lica iz stava 2 ovog člana.

O upisu iz stava 2 ovoga člana nadležni organ će donijeti rješenje.

Upis založe i podatak da je nad žigom pokrenuto prinudno izvršenje objavljuju se u Službenom glasilu.

Nakon dostavljanja obavještenja od strane nadležnog suda ili stečajnog upravnika, podatak o stečaju upisuje se u Registar i objavljuje u Službenom glasilu.

Bliži sadržaj zahtjeva za upis licence i zaloge i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev propisuje Ministarstvo.”

Član 26

Poslije člana 41a dodaje se novi član koji glasi:

„Dejstvo upisa prema trećim licima

Član 41b

Na osnovu zahtjeva za upis, brisanje ili izmjenu u Registar koji je podnesen u skladu sa odredbama čl. 39 do 41a ovog zakona, taj upis, brisanje ili izmjena imaju dejstvo prema trećim licima nakon upisa u Registar.”

Član 27

U članu 43 stav 1 riječi: „10 godina” zamjenjuju se riječima: „deset godina”.

Poslije stava 5 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Ako je licenca upisana u Registar, odricanje od žiga upisuje se u Registar samo ako nosilac žiga dokaže da je sticaoca licence obavijestio o svojoj namjeri odricanja.

Odricanje od žiga upisuje se u Registar i nadležni organ će donijeti rješenje o izvršenom upisu nakon isteka roka od tri mjeseca, od dana na koji je nosilac dokazao nadležnom organu da je obavijestio sticaoca licence o namjeri odricanja ili prije isteka toga roka, odmah po dobijanju saglasnosti sticaoca licence.”

Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 8 i 9.

Član 28

U članu 44 stav 1 mijenja se i glasi:

„Kolektivni žig je žig koji je kao takav opisan u prijavi žiga i koji je podoban za razlikovanje roba ili usluga, članova udruženja koje je nosilac tog žiga od roba ili usluga drugog pravnog ili fizičkog lica.“

Član 29

Član 46 mijenja se i glasi:

„Podnošenje prijave za registraciju kolektivnog žiga

Član 46

Podnosioci prijave za registraciju kolektivnog žiga mogu biti udruženje proizvodača, pružaoca usluga ili trgovaca, kao i pravna lica javnog prava koji u svoje ime mogu ostvarivati prava, preuzimati obaveze, zaključivati ugovore ili obavljati druge pravne radnje.

U slučaju povrede kolektivnog žiga u ime lica koja su ovlašćena da koriste žig, ako su ta lica pretrpjela štetu koja je posljedica neovlašćene upotrebe žiga, nosilac kolektivnog žiga ima pravo da traži naknadu štete.

Licima iz stava 1 ovog člana smatraju se državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, pravna lica i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja.“

Član 30

Poslije člana 47 dodaje se novi član koji glasi:

„Odbijanje prijave za registraciju kolektivnog žiga

Član 47a

Prijavu za registraciju kolektivnog žiga nadležni organ odbije ako:

- 1) ne ispunjava uslove predviđene članom 6 ovog zakona, osim u slučaju zaštite geografske označke kolektivnim žigom;
- 2) nije podnjeta u skladu sa odredbama člana 44 stav 1 ili člana 46 ovog zakona;
- 3) opšti akt o kolektivnom žigu nije u skladu sa zakonom;
- 4) postoji vjerovatnoča dovodenja javnosti u zabludu u odnosu na karakter ili značenje žiga, posebno u slučaju dovodenja u zabludu da se smatra nečim drugim, a ne kolektivnim žigom.

Nadležni organ neće odbiti prijavu ako podnositelj prijave izmijeni opšti akt o kolektivnom žigu, tako da ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

Primjedbe trećih lica na prijavu za registraciju kolektivnog žiga, u skladu sa članom 30 ovog zakona, mogu da se zasnivaju i na razlozima za odbijanje registracije kolektivnog žiga propisanim stavom 1 ovog člana.“

Član 31

U članu 48 stav 2 riječi: „člana 47“ zamjenjuju se riječima: „čl. 47 i 47a“.

Član 32

Član 50c mijenja se i glasi:

„Dokazivanje upotrebe međunarodno registrovanog žiga

Član 50c

Radi dokazivanja upotrebe međunarodno registrovanog žiga u postupku povodom prigovora, poništavanja žiga ili ukidanja žiga, uzima se datum na koji je izjava nadležnog organa o priznanju zaštite međunarodne registracije žiga u Crnoj Gori objavljena u Službenom glasilu Međunarodnog biroa.

Ako u roku od godinu dana, od dana obaveštenja Međunarodnog biroa o zahtjevu za proširenje zaštite međunarodne registracije na teritoriji Crne Gore nadležni organ nije obavijestio Međunarodni biro o privremenom odbijanju zaštite, niti mu je dostavio izjavu o priznanju zaštite međunarodne registracije žiga, prilikom utvrđivanja datuma od kojeg se takav žig mora koristiti uzima se prvi dan nakon isteka tog roka.

Ako istekom roka iz stava 2 ovog člana, postupak po zahtjevu za proširenje zaštite međunarodno registrovanog žiga na teritoriji Crne Gore nije okončan, datum međunarodne registracije je datum kad je nadležni organ obavijestio Međunarodni biro o svojoj odluci o odobravanju zaštite.”

Član 33

Član 51 mijenja se i glasi:

„Poništavanje žiga na osnovu apsolutnih razloga

Član 51

Ako nije izvršena registracija žiga u skladu sa članom 6 ovog zakona, nadležni organ može da poništi registrovani žig, u cjelini ili djelimično.

Postupak za poništavanje registrovanog žiga nadležni organ može da pokrene po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanih lica, ako podnositelj prijave nije postupao u dobroj vjeri prilikom podnošenja prijave.

U slučaju da registracija žiga nije izvršena u skladu sa članom 6 ovog zakona, zahtjev može da podnese svako zainteresovano lice.

Zainteresovano lice iz stava 3 ovog člana je fizičko ili pravno lice, grupa ili tijelo koji su osnovani radi predstavljanja interesa proizvođača, pružaoca usluga, trgovaca ili potrošača, koji u svoje ime mogu tužiti i biti tuženi.

Ako žig nije registrovan u skladu sa članom 6 ovog zakona, žig će se poništiti ako razlozi za poništavanje postoje prilikom donošenja rješenja o poništavanju žiga.

Ako žig nije registrovan u skladu sa članom 6 stav 1 tač. 2 do 5 ovog zakona, žig neće biti poništen, ako nosilac žiga dokaže da je žig uslijed njegovog korišćenja stekao distinkтивno obilježje u odnosu na robe ili usluge, za koje je registrovan prije datuma podnošenja zahtjeva za poništavanje.”

Član 34

Član 51a mijenja se i glasi:

„Poništavanje žiga na osnovu relativnih razloga

Član 51a

Ako registracija žiga nije izvršena u skladu sa čl. 7 i 8 ovog zakona, nadležni organ može da poništi registrovani žig, u cjelini ili djelimično.

Ako registracija žiga nije izvršena u skladu sa članom 7 ovog zakona, zahtjev može da podnese nosilac ranijeg žiga, kao i sticaoci licenci koji imaju odobrenje nosioca tog žiga.

Ako registracija žiga nije izvršena u skladu sa:

1) članom 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona zahtjev može da podnese lice čije je pravo povrijedeno,

2) članom 8 stav 1 tačka 4 ovog zakona zahtjev može da podnese lice čije je pravo povrijedeno i zainteresovano lice,

3) članom 8 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, zahtjev mogu da podnesu lica u skladu sa:

a) propisima kojima se predviđa zaštita oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla;

b) pravom Evropske unije kojim se predviđa zaštita oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla.

Kada je nosilac nekog od prava iz čl. 7 ili 8 ovog zakona, na kojem se zasniva zahtjev za poništavanje žiga, već ranije podnio zahtjev za poništavanje žiga ne može podnijeti novi zahtjev za poništavanje žiga na osnovu nekog drugog prava iz tih članova, a na koje se mogao pozvati u prvom zahtjevu.

Žig se ne može poništiti ako je nosilac nekog od prava iz čl. 7 ili 8 ovog zakona, na kojem se zasniva zahtjev za poništavanje žiga, izričito odobrio registraciju žiga prije podnošenja tog zahtjeva.

Ako je na datum podnošenja zahtjeva za poništavanje žiga na osnovu ranijeg žiga u toku postupak po zahtjevu za ukidanje ili poništavanje ranijeg žiga, nadležni organ će donijeti rješenje o prekidu postupka po zahtjevu za poništavanje žiga do pravosnažnosti rješenja iz ranije pokrenutih postupaka ukidanja ili poništavanja.

Zahtjev za poništavanje žiga može da se podnese na osnovu jednog ili više ranijih prava, pod uslovom da sva prava pripadaju istom nosiocu.”

Član 35

Poslije člana 51a dodaje se novi član koji glasi:

„Poništavanje kolektivnog žiga

Član 51b

Nadležni organ može poništiti registrovani kolektivni žig:

1) iz razloga utvrđenih u čl. 51 i 51a ovog zakona,

2) kad kolektivni žig nije registrovan u skladu sa članom 47a ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana registrovani kolektivni žig neće se poništiti ako nosilac žiga izmjenama opštег akta ispunji uslove iz člana 47a ovog zakona.

Postupak za poništavanje kolektivnog žiga iz stava 1 ovog člana nadležni organ može da pokrene po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica.”

Član 36

Član 52 mijenja se i glasi:

„Nedostatak distinkтивnog karaktera ili ugleda ranijeg žiga koji sprečava poništavanje žiga

Član 52

Zahtjev za poništavanje žiga na osnovu ranijeg žiga neće biti usvojen na datum podnošenja zahtjeva za poništavanje, ako zahtjev ne bi bio usvojen na datum podnošenja prijave kasnijeg žiga ili na dan prvenstva kasnijeg žiga ako:

1) raniji žig može da se poništi u skladu sa članom 6 stav 1 tač. 2 do 5 ovog zakona, a još nije stekao distinkтивni karakter iz člana 6 stav 2 ovog zakona;

2) se zahtjev za poništavanje žiga podnosi u skladu sa članom 7 stav 6 ovog zakona, a raniji žig još nije stekao reputaciju u Crnoj Gori u skladu sa ovim zakonom;

3) se zahtjev za poništavanje žiga podnosi u skladu sa članom 7 stav 1 tačka 2 ovog zakona, a raniji žig još uvijek nije stekao dovoljnu distinkтивnost, koja bi opravdala vjerovatnoću dovođenja javnosti u zabludu.”

Član 37

Član 52a mijenja se i glasi:

„Nemogućnost podnošenja zahtjeva za poništavanje

Član 52a

Nosilac ranijeg žiga iz člana 7 ovog zakona, koji u neprekidnom periodu od pet godina, svjesno dopušta upotrebu kasnijeg žiga, nema pravo da na osnovu ranijeg žiga podnese zahtjev za poništavanje kasnijeg žiga u odnosu na robe ili usluge za koje se koristi taj kasniji žig, osim ako prijava za registraciju kasnijeg žiga nije podnesena u dobroj vjeri.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na nosioce prava iz člana 8 ovog zakona.

U slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana nosilac:

- 1) kasnijeg žiga nema pravo da se protivi upotrebi ranijeg žiga,
- 2) ranijeg žiga nema pravo da se protivi upotrebi kasnijeg žiga.”

Član 38

Poslije člana 52a dodaju se tri nova člana koji glase:

„Dokazivanje upotrebe žiga u postupcima za poništavanje

Član 52b

U postupcima za poništavanje žiga na osnovu registrovanog žiga sa ranijim datumom podnošenja prijave ili ranijim datumom prvenstva, ako nosilac kasnijeg žiga to zatraži, nosilac ranijeg žiga mora da dokaze da je raniji žig tokom perioda od pet godina koji prethodi datumu podnošenja zahtjeva za poništavanje žiga, bio u stvarnoj upotrebi u skladu sa članom 17 ovog zakona u odnosu na robe ili usluge za koje je registrovan i koje navodi kao razloge u zahtjevu ili da postoje opravdani razlozi za neupotrebu, pod uslovom da je raniji žig na datum podnošenja zahtjeva za poništavanje žiga bio registrovan najmanje pet godina.

Nadležni organ nosioca ranije registrovanog žiga poziva da se izjasni o zahtjevu iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana, od dana prijema poziva.

Ako se nosilac ranijeg žiga ne izjasni na zahtjev za dokazivanje upotrebe u roku iz stava 2 ovog člana ili ne dokaze upotrebu ili opravdane razloge neupotrebe ranijeg žiga, zahtjev za poništavanje žiga nadležni organ odbije rješenjem.

Ako se nosilac ranijeg žiga izjasni o zahtjevu za dokazivanje upotrebe žiga u roku iz stava 2 ovog člana, nadležni organ će proslijediti nosiocu osporovanog žiga izjašnjenje i pozvati ga da se izjasni u roku od 60 dana, od dana prijema poziva.

Nakon isteka roka iz stava 4 ovog člana, nadležni organ će odlučiti rješenjem o osnovanosti zahtjeva za poništavanje žiga na osnovu raspoloživih činjenica iz prethodno dostavljene dokumentacije i izjašnjenja.

Ako je raniji žig korišćen samo u odnosu na dio roba ili usluga za koje je registrovan, za potrebe ispitivanja opravdanosti zahtjeva za poništavanje žiga smatraće se da je registrovan samo za taj dio roba ili usluga.

Postupak za poništavanje

Član 52c

Nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za poništavanje žiga ako nije podnesen:

- 1) u skladu sa uslovima iz čl. 51, 51a i 51b ovog zakona, ili

2) od strane nosioca ranijeg žiga i sticaoca licence ili ako zahtjev nije podnesen u skladu sa članom 51a stav 4 ovog zakona.

Ako su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka za poništavanje, nadležni organ će obavjestiti nosioca žiga čije se poništavanje traži o pokrenutom postupku za poništavanje žiga, i dostaviti mu primjerak zahtjeva i pozvati ga da se u roku od 60 dana od dana prijema poziva izjasni.

Rok iz stava 2 ovog člana može se, na zahtjev nosioca žiga čije se poništavanje traži, produžiti najviše za 60 dana.

Ako se nosilac žiga čije se poništavanje traži ne izjasni o zahtjevu za poništavanje u roku iz stava 3 ovog člana, nadležni organ će rješenjem poništiti žig za one robe ili usluge u odnosu na koje je postupak pokrenut.

Ako se nosilac osporavanog žiga izjasnio u roku iz stava 3 ovog člana nadležni organ ispituje opravdanost razloga navedenih u zahtjevu za poništavanje, u odnosu na robe ili usluge, odnosno dio roba, ili dio usluga u odnosu na koje je osporavani žig registrovan.

U postupku ispitivanja zahtjeva nadležni organ može pozvati stranke u postupku da podnesu dodatnu dokumentaciju u vezi podnijetog zahtjeva i izjašnjenje u roku od 60 dana, od dana prijema poziva.

Rok iz stava 6 ovog člana, na zahtjev stranaka u postupku može da se produži najviše za 60 dana.

Ako stranka u postupku ne odgovori na poziv u roku iz st. 2 i 3 ovog člana, nadležni organ će donijeti odluku na osnovu činjenica iz prethodno dostavljene dokumentacije.

Ako se u postupku ispitivanja osnovanosti zahtjeva za poništavanje žiga registrovanog na ime trgovackog zastupnika u kojem je zatražen prenos takvog žiga u skladu sa članom 13 stav 2 ovog zakona utvrdi opravdanost razloga za poništavanje žiga, nadležni organ će umjesto poništenja žiga donijeti rješenje o prenosu žiga u korist nosioca žiga i upisati prenos žiga u Registrar.

Pravno dejstvo poništavanja

Član 52d

Lica iz člana 51 st. 2 i 3, člana 51a st. 2 i 3 i člana 51b stav 3 ovog zakona mogu podnijeti zahtjev za poništavanje registrovanog žiga nadležnom organu tokom trajanja prava na žig, kao i nakon isteka vremena trajanja prava na žig.

Kada razlozi za poništavanje žiga postoje u odnosu na samo neke robe ili usluge za koje je žig registrovan, poništavanje žiga obuhvata samo te robe ili usluge.

Kada nadležni organ doneše rješenje o poništenju žiga smatra se da žig ne proizvodi pravno dejstvo u mjeri u kojoj je taj žig poništen.

Poništavanje žiga nadležni organ upisuje u Registrar i objavljuje u Službenom glasilu.”

Član 39

U članu 53 st. 1 i 3 riječ „sud” zamjenjuje se riječju „organ”.

Stav 2 mijenja se i glasi: „Nadležni organ će odbiti zahtjev za ukidanje žiga, ako je korišćenje žiga započeto ili je nastavljeno poslije isteka neprekidnog vremenskog perioda od pet godina u kome žig nije korišćen, a prije podnošenja zahtjeva za ukidanje žiga, osim ako je do započinjanja ili nastavljanja korišćenja žiga došlo nakon što je nosilac žiga saznao da će biti podnijet zahtjev za ukidanje njegovog žiga i ako je korišćenje započeto ili nastavljeno u periodu od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za ukidanje.”

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Pored razloga za ukidanje žiga iz stava 3 ovog člana, prava nosioca kolektivnog žiga ukidaju se i na osnovu zahtjeva koji je podnesen nadležnom organu, ako:

1) nosilac kolektivnog žiga ne preduzima mjere kojima bi sprječio da se žig koristi na način koji nije u skladu sa uslovima upotrebe utvrđenim u opštem aktu, uključujući sve njegove izmjene upisane u Registrar;

2) način na koji ovlašćena lica koriste kolektivni žig dovodi javnost u zabludu u smislu člana 47a stav 1 tačka 4 ovog zakona;

3) izmjena opšteg akta upisana u Registrar, nije u skladu sa članom 47 ovog zakona, osim ako nosilac žiga daljim izmjenama opšteg akta uspije da ispunji uslove navedene u tom članu.

Nosilac žiga ima pravo da zahtijeva zabranu upotrebe žiga, samo u mjeri u kojoj prava nosioca u vrijeme podnošenja tužbe zbog povrede ne podliježe mogućnosti ukidanja žiga."

Član 40

Poslije člana 53 dodaje se novi član koji glasi:

„Postupak ukidanja žiga

Član 53a

Nadležni organ je dužan da ispita da li je zahtjev za ukidanje žiga podnesen u skladu sa članom 53 ovog zakona.

Ako je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za ukidanje žiga prije isteka perioda od pet godina, od datuma registracije žiga čije se ukidanje traži ili ako nije podnesen u skladu sa članom 53 ovog zakona, nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev.

Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, nadležni organ će obavijestiti nosioca žiga čije se ukidanje traži o podnesenom zahtjevu za ukidanje, dostaviti mu zahtjev i pozvati ga da se u roku od 60 dana, od dana prijema obavještenja izjasni o tom zahtjevu.

Ako se nosilac žiga čije se ukidanje traži ne izjasni o zahtjevu u roku iz stava 3 ovog člana, žig se ukida rješenjem za robe ili usluge u odnosu na koje je zahtjev podnesen.

Ako se nosilac žiga čije se ukidanje traži izjasni o zahtjevu, nadležni organ izjašnjenje prosljedi podnositelju zahtjeva za ukidanje žiga i poziva ga da se izjasni u roku od 60 dana od dana prijema poziva.

Ako se podnositelj zahtjeva za ukidanje ne izjasni u roku iz stava 5 ovog člana, nadležni organ donosi odluku na osnovu činjenica iz prethodno dostavljene dokumentacije i izjašnjenja.

Rokovi iz st. 3 i 5 ovog člana mogu se, na zahtjev nosioca osporovanog žiga, produžiti najviše za 60 dana.

U postupku ispitivanja opravdanosti razloga za ukidanje žiga nadležni organ može da pozove stranke u postupku da podnesu dodatnu dokumentaciju u vezi podnijetog zahtjeva i izjašnjenja u roku od 60 dana, od dana prijema poziva.

Rok iz stava 8 ovog člana može se, na zahtjev stranaka u postupku, produžiti najviše za 60 dana.

Ako stranka u postupku ne odgovori na poziv u roku iz st. 8 i 9 ovog člana, nadležni organ donosi rješenje na osnovu činjenica iz prethodno dostavljene dokumentacije.”

Član 41

Član 54 mijenja se i glasi:

„Pravno dejstvo ukidanja žiga

Član 54

Zahtjev za ukidanje registrovanog žiga mogu da podnesu zainteresovana lica.

Kad razlozi za ukidanje registrovanog žiga postoje samo u vezi roba, odnosno usluga za koje je žig registrovan, rješenjem o ukidanju registrovanog žiga obuhvataju se samo te robe, odnosno usluge.

Kad je žig ukinut, smatra se da žig nema pravno dejstvo od datuma podnošenja zahtjeva za ukidanje.

Na zahtjev jedne od stranaka u postupku u rješenju o zahtjevu za ukidanje registrovanog žiga može se utvrditi i raniji datum ukidanja žiga od datuma podnošenja zahtjeva za ukidanje, na koji datum se pojavio jedan od razloga za ukidanje žiga iz člana 53 ovog zakona.

Ukidanje registrovanog žiga nadležni organ upisuje u Registar i objavljuje u Službenom glasilu.”

Član 42

U članu 55 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Odredba stava 4 ovog člana primjenjuje se i u slučaju nepoštovanja mjera donijetih u skladu sa čl. 55a, 56 i 57 ovog zakona.“

Dosadašnji st. 5 do 8 postaju st. 6 do 9.

Član 43

Član 55b mijenja se i glasi:

„Nosilac žiga može od lica koje mu je neovlašćenim vršenjem neke od radnji iz čl. 10 i 11 ovog zakona prouzrokovalo štetu, tužbom da zahtjeva naknadu štete u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Protiv lica koje je bez osnova u pravnom poslu ili u zakonu preduzimanjem neke od radnji iz čl. 10 i 11 ovog zakona povrijedilo žig i time steklo neku korist, nosilac žiga može, bez obzira na krivicu tuženog, tužbom da zahtjeva vraćanje ili naknadu vrijednosti ostvarenih koristi prema opštim pravilima o sticanju bez osnova u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Tužbeni zahtjevi iz st. 1 i 2 ovog člana međusobno se ne isključuju i mogu se podnijeti u rokovima koji su određeni zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Prilikom određivanja visine naknade štete sud će uzeti u obzir sve okolnosti, kao što su negativne ekonomske posljedice, i to: izmakla korist i stečena korist koju je ostvarilo lice koje je izvršilo povredu kao i nematerijalnu štetu koja je nosiocu žiga nanesena neovlašćenim preduzimanjem radnji iz čl. 10 i 11 ovog zakona kojima se povreduje žig.

Umjesto određivanja visine naknade štete u skladu sa stavom 4 ovog člana sud može, kada to smatra primjerenim, odrediti naknadu štete protiv lica koje je izvršilo povredu u visini iznosa naknade koja bi se u tim okolnostima mogla zahtijevati da je lice koje je izvršilo povredu zatražio odobrenje za korišćenje žiga.“

Član 44

Član 59b mijenja se i glasi:

„Pored nosioca žiga, odnosno lica koje on ovlasti, zaštitu žiga od povrede u skladu sa čl. 55 do 59 ovog zakona mogu zahtijevati i sticalac licence u mjeri u kojoj je stekao pravo iskorišćavanja žiga, kao i profesionalna organizacija za zaštitu prava koja ima pravo da zastupa nosioca prava intelektualne svojine u skladu sa zakonom.

Sticalac licence može da pokrene postupak zbog povrede žiga, samo uz saglasnost nosioca žiga.

Sticalac isključive licence može da pokrene postupak ako nosilac žiga nakon pisanog obaveštenja sam ne pokrene postupak zbog povrede žiga u roku, koji ne može da bude duži od 15 dana.

Sticalac licence, radi dobijanja naknade za štetu koju je pretrpio, ima pravo da se umiješa u postupak zbog povrede koji je pokrenuo nosilac žiga.

Odredbe ovog člana koje se odnose na sticalaca licence primjenjuju se na lice koje je ovlašćeno da koristi kolektivni žig.“

Član 45

Član 59d mijenja se i glasi:

„Podnošenje zahtjeva za poništavanje odnosno ukidanje žiga

Ako je zahtjev za poništavanje, odnosno ukidanje žiga pred nadležnim organom podnijet nakon podnošenja zahtjeva za zaštitu žiga od povrede u smislu čl. 55 do 59 ovog zakona, nadležni sud će, cijeneći sve okolnosti slučaja, u skladu sa propisima kojima se uređuju parnični, odnosno izvršni postupak, donijeti odluku da li će zastati sa postupkom zaštite žiga od povrede i pod kojim uslovima.“

Član 46

Član 62b mijenja se i glasi:

„Postupak inspekcijskog nadzora

Član 62b

Na pitanja inspekcijskog nadzora koja ovim zakonom nijesu posebno uređena primjenjuje se zakon kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Postupak inspekcijskog nadzora pokreće se po službenoj dužnosti ili na pisani zahtjev za zaštitu žiga od povrede (u daljem tekstu: zahtjev za zaštitu) koji može podnijeti nosilac žiga odnosno lice koje on ovlasti u skladu sa opštim propisima o zastupanju i sticalac licence u mjeri u kojoj je stekao pravo iskorišćavanja žiga, pod uslovima i na način propisan članom 59b st. 2 do 4 ovog zakona (u daljem tekstu: podnositelj zahtjeva).

Zahtjev za zaštitu može biti pojedinačan, kada se odnosi na određenu vrstu i količinu robe ili opšti, kada se odnosi na sve količine odredene robe za određeni vremenski period.

Zahtjev za zaštitu obavezno sadrži podatke na osnovu kojih se može identifikovati roba kojom se vrši povreda žiga i dokaz da je podnositelj zahtjeva jedno od lica iz stava 2 ovog člana, a ako se radi o opštem zahtjevu i vremenski period na koji se taj zahtjev odnosi.

Podnositelj zahtjeva za zaštitu može da dostavi i:

- 1) detalje na osnovu kojih se može identifikovati pošiljka ili pakovanje;
- 2) podatke o mjestu na kome se roba nalazi, odnosno predviđenom odredištu;
- 3) naziv proizvođača, uvoznika, vlasnika ili držaoca robe;
- 4) podatke o predviđenom datumu dopremanja ili otpremanja robe;
- 5) podatke o prevoznom sredstvu korišćenom za transport;
- 6) uzorak robe, fotografije i sl.

Nadležni inspektor će u roku od tri dana od dana prijema urednog zahtjeva za zaštitu, obavijestiti podnositelja zahtjeva o prijemu tog zahtjeva.

Nadležni inspektor je dužan da o izvršenom nadzoru po zahtjevu za zaštitu i eventualno preduzetim mjerama obavijesti podnositelja zahtjeva u pisanoj formi, u roku od tri dana od dana izvršenog nadzora.

Ako se zahtjevom za zaštitu predlaže hitno preduzimanje mjera i ako zahtjev za zaštitu sadrži dovoljno podataka o isporukama robe za koju se osnovano sumnja da se njom povređuje žig, nadležni inspektor je dužan da, u roku od tri dana od dana prijema urednog zahtjeva za zaštitu, obavijestiti podnositelja zahtjeva o izvršenom nadzoru i eventualno preduzetim mjerama.

Podnositelj zahtjeva je dužan da obavijesti nadležnog inspektora o prestanku prava na žig, ako to pravo prestane u toku postupka po zahtjevu.”

Član 47

Član 62c mijenja se i glasi:

„Obezbjedenje, troškovi postupka, naknada štete i uništenje privremeno oduzete robe

Član 62c

Kad u postupku inspekcijskog nadzora ocijeni da je u proizvodnji ili prometu robe povrijeden žig, nadležni inspektor je ovlašćen da:

- 1) privremeno zabrani proizvodnju, odnosno obavljanje djelatnosti;
- 2) privremeno oduzme robu.

U slučaju preduzimanja mjera iz stava 1 ovog člana, nadležni inspektor je dužan da odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana preduzimanja mjera, u pisanoj formi obavijesti podnositelja zahtjeva da može da pokrene postupak za zaštitu žiga pred nadležnim sudom, a podnositelj zahtjeva je dužan da, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja, obavijesti nadležnog inspektora o pokrenutom postupku kod nadležnog suda ili određenoj privremenoj mjeri.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana sadrži podatke o imenu ili adresi, odnosno nazivu ili sjedištu lica od koga je roba oduzeta, a po mogućnosti i o ličnom imenu i adresi vlasnika, uvoznika i proizvodača oduzete robe, kao i podatke o količini i vrsti robe i druge podatke od značaja.

Ako ocijeni da je s obzirom na okolnosti slučaja to opravданo, nadležni inspektor može, u postupku pokrenutom po zahtjevu za zaštitu, određivanje mjera iz stava 1 ovog člana usloviti davanjem odgovarajućeg obezbjedenja podnosioca zahtjeva u svrhu naknade troškova čuvanja privremenog oduzete robe ili štete koja nastane zbog propusta podnosioca zahtjeva ili neosnovanog oduzimanja predmeta.

Troškovi postupka pokrenutog po zahtjevu za zaštitu koji se povoljno okončao po subjekta nadzora padaju na teret podnosioca zahtjeva, u suprotnom padaju na teret subjekta nadzora.

Nadležni inspektor nije odgovoran za naknadu štete koja nastane zbog neosnovanog privremenog oduzimanja robe po zahtjevu za zaštitu.

Ako se u postupku utvrdi da je roba po zahtjevu za zaštitu oduzeta neosnovano, podnositelj zahtjeva je dužan da vlasniku robe, odnosno licu od kojeg je roba oduzeta nadoknadi štetu nastalu zbog privremenog oduzimanja robe.

Privremeno oduzeta roba vraća se licu od koga je oduzeta ako:

1) podnositelj zahtjeva, u roku iz stava 2 ovog člana, ne dostavi nadležnom inspektoru dokaz o pokrenutom postupku pred nadležnim sudom ili određenoj privremenoj mjeri;

2) je postupak pokrenut pred nadležnim sudom, a sud nije odredio privremenu mjeru o zabrani proizvodnje i prometa robe.

Na zahtjev podnosioca zahtjeva ili lica od koga je roba oduzeta, nadležni inspektor je dužan da omogući uzimanje uzoraka robe u količini koja je potrebna kao dokaz u postupku pred nadležnim sudom.

Nadležni inspektor privremeno oduzetu robu može uništiti po:

1) nalogu suda, ili

2) službenoj dužnosti ako vlasnik, odnosno lice od koga je roba privremeno oduzeta, nije dostupan nadležnom inspektoru 30 dana od dana oduzimanja robe.

Nadležni inspektor privremeno oduzetu robu može uništiti i ako:

1) podnositelj zahtjeva, u roku od tri dana od dana prijema obavještenja o obavezi pokretanja postupka kod nadležnog suda iz člana 62c stav 2 ovog zakona, pisanim putem obavijesti nadležnog inspektora, da osnovano sumnja da je povrijedeno pravo na žig, da predlaže uništenje predmetne robe, i da neće pokrenuti postupak kod nadležnog suda, i

2) ako je lice od koga je roba privremeno oduzeta saglasno sa predlogom podnosioca zahtjeva za uništenje robe, odnosno ako to lice ne podnese prigovor nadležnom inspektoru na predlog podnosioca zahtjeva za uništenje robe u roku od tri dana od dana prijema obavještenja nadležnog inspektora o podnošenju predloga iz tačke 1 ovog stava.

Ako je lice od koga je roba privremeno oduzeta podnijelo prigovor na predlog podnosioca zahtjeva za uništenje robe, odnosno ako to lice nije dalo saglasnost za uništenje robe, nadležni inspektor će o tome bez odlaganja obavijestiti podnosioca zahtjeva.

Ako lice od koga je roba oduzeta nije podnijelo prigovor na predlog podnosioca zahtjeva za uništenje robe odnosno ako nije dalo saglasnost za uništenje robe u roku iz stava 11 tačka 2 ovog člana, nadležni inspektor može smatrati da je lice od koga je roba oduzeta saglasno sa uništenjem.

Troškove uništenja privremeno oduzete robe snosi lice od koga je roba oduzeta."

Član 48

U članu 62d stav 1 na kraju tačke 4 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju dvije nove tačke koje glase:

„5) koristi znak kao trgovački naziv ili naziv trgovačkog društva ili dijela trgovačkog naziva, odnosno dijela naziva trgovačkog društva (član 11 stav 1 tačka 5);

6) koristi znak u uporednom oglašavanju na način koji je suprotan propisima o obmanjujućem i uporednom oglašavanju (član 11 stav 1 tačka 6)."

Član 49

Poslije člana 63 dodaje se novi član koji glasi:

„Započeti postupci poništavanja i ukidanja žiga

Član 63a

Postupci za poništavanje i ukidanje žiga započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončće će se po Zakonu o žigu („Službeni list CG”, br. 72/10, 44/12, 18/14, 40/16 i 2/17)."

Član 50

U članu 65a stav 1 riječi: „Odredba člana 15 stav 2” zamjenjuju se riječima: „Odredbe člana 6 stav 1 tač. 13, 14 i člana 15 stav 2”.

Član 51

Član 65b mijenja se i glasi:

„Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji:

1) ranijim žigom iz člana 7 stav 1 ovog zakona smatraće se:

a) žig Evropske unije i prijava žiga Evropske unije,

b) žig Evropske unije za koji se zahtijeva senioritet, u odnosu na žigove iz člana 7 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, i u slučaju da je kasniji žig bio predmet odricanja ili je dopušteno da istekne;

2) neće se registrovati prijavljeni žig koji je istovjetan ili sličan sa ranijim žigom Evropske unije, nezavisno od toga jesu li roba ili usluge za koje je zatražena registracija istovjetne, slične ili nijesu slične robama, odnosno uslugama za koje je registrovan raniji žig Evropske unije kada taj raniji žig ima reputaciju u Evropskoj uniji i kada bi korišćenje kasnjeg žiga bez opravdanog razloga nepošteno iskoristilo ili štetilo distinkтивnom karakteru ili reputaciji ranijeg žiga Evropske unije;

3) nacionalni žig je žig registrovan u postupku pred nadležnim organom u skladu sa odredbama ovog zakona;

4) nacionalna prijava žiga je prijava za registraciju žiga podnesena nadležnom organu u skladu sa odredbama ovog zakona;

5) prijave žigova Evropske unije podnesene prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i žigovi Evropske unije stečeni prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, imaju dejstvo na teritoriji Crne Gore;

6) neće se usvojiti prigovor na registraciju nacionalnog žiga, a nacionalni žig se ne može poništiti iz razloga što nije u skladu sa ranijim žigom Evropske unije ako nosilac ranijeg žiga Evropske unije nije stvarno koristio žig Evropske unije na teritoriji Evropske unije u odnosu na robe, odnosno usluge za koje je registrovan ili ako je prestao sa korišćenjem u neprekidnom periodu od pet godina, osim ako postoje opravdani razlozi za nekorišćenje;

7) ako se za žig Evropske unije u skladu sa Uredbom o žigu Evropske unije zahtijeva senioritet nacionalne registracije žiga ili međunarodne registracije žiga koja ima učinak u Crnoj Gori, a kojeg se nosilac odrekao ili je dopustio da istekne, poništenje ili ukidanje žiga koji je osnov zahtjeva za senioritet može se u skladu sa ovim zakonom utvrditi naknadno pod uslovom da su se poništenje i ukidanje mogli proglašiti u trenutku kad je došlo do odricanja žiga ili njegovog isteka i u tom slučaju senioritet prestaje da proizvodi pravno dejstvo;

8) u registar žigova upisuje se podatak da je u odnosu na nacionalno registrovan žig zatražen senioritet žiga Evropske unije, kao i podatak da je senioritet prestao proizvoditi dejstvo;

9) senioritet nacionalnog žiga u odnosu na žig Evropske unije priznaje se ako:

a) je nacionalni žig stečen prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, i

b) nacionalni žig ima prioritet u odnosu na žig Evropske unije za koji se senioritet zahtijeva;

10) nadležni organ će postupajući po zahtjevu za pretvaranje prijava žiga Evropske unije ili žiga Evropske unije u nacionalnu prijavu žiga koji je proslijeden nadležnom organu od strane Zavoda za intelektualnu svojinu Evropske unije, sprovoditi postupak za registraciju žiga u skladu sa odredbama ovog zakona;

11) nadležni organ će po prijemu zahtjeva iz tačke 10 ovog stava pozvati podnosioca zahtjeva da u roku od 60 dana od dana prijema poziva dostavi prevod prijave žiga Evropske unije na crnogorski jezik;

12) ako su ispunjeni uslovi iz tačke 11 ovog stava, a zatraženo je pretvaranje registrovanog žiga Evropske unije u nacionalnu prijavu, nadležni organ upisće takav žig u registrar žigova koji vodi uz uslov da je podnositelj zahtjeva platio propisane administrativne takse i naknade troškova postupka za održavanje žiga u vrijednosti tokom prvog desetogodišnjeg razdoblja i za objavu podataka o žigu;

13) ako su ispunjeni uslovi iz tačke 11 ovog stava, a zatraženo je pretvaranje prijave žiga Evropske unije u nacionalnu prijavu, nadležni organ sprovodi nacionalni postupak registracije žiga uz uslov da je podnositelj zahtjeva platio propisane administrativne takse i naknade troškova postupka;

14) nosilac nacionalnog žiga stečenog prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, odnosno stečenog na osnovu nacionalne prijave žiga podnijete prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji može tužbom zahtijevati zabranu korišćenja u Crnoj Gori žiga Evropske unije koji u skladu sa tačkom 5 ovog stava ima dejstvo na teritoriji Crne Gore ako je korišćenje žiga Evropske unije suprotno korišćenju nacionalnog žiga, pri čemu mora dokazati da je žig Evropske unije suprotan njegovom nacionalnom žigu;

15) na pravnu zaštitu u slučaju povrede žiga Evropske unije shodno će se primjenjivati odredbe o pravnoj zaštiti u slučaju povrede nacionalnog žiga;

16) u postupcima zbog povrede prava nosilac žiga nije ovlašćen da zahtijeva zabranu upotrebe kasnije registrovanog žiga Evropske unije ako kasniji žig ne bi bio poništen u skladu sa članom 60 st. 1, 3 ili 4, članom 61 st. 1 ili 2 ili članom 64 stav 2 Regulative o žigu Evropske unije u kom slučaju se primjenjuju odredbe člana 16 stav 2 ovog zakona;

17) Privredni sud će biti nadležni sud za odlučivanje u prvom stepenu u sporovima povodom žiga Evropske unije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje, organizacija i nadležnost sudova;

18) Apelacioni sud će biti nadležni sud za odlučivanje u drugom stepenu u sporovima povodom žiga Evropske unije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje, organizacija i nadležnost sudova.”

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-2/22-3/4

EPA 597 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednica,
Danijela Đurović, s.r.

73.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENJIVANJU USAGLAŠENOSTI

Proglasavam **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1245/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Dukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENJIVANJU USAGLAŠENOSTI

Član 1

U Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti („Službeni list CG”, br. 53/11 i 33/14) u članu 3 stav 1 poslije tačke 9 dodaje se nova tačka koja glasi:

„9a) **tehnička specifikacija** je dokument koji utvrđuje tehničke zahtjeve koje treba da ispunjava proizvod i sa njim povezan proces ili usluga;”.

U tački 10 riječ „određeni” zamjenjuje se riječju „propisani”.

Tačka 12 mijenja se i glasi:

„12) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je pravno lice ili dio pravnog lica koje sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i/ili kontrolisanje;”.

U tački 18 riječi: „država članica EU ili država koja je sa EU zaključila Sporazum o ocjeni usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda (u daljem tekstu: ACCA), prijaviti komisiji EU” zamjenjuju se rijećima: „je prijavljeno Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti za određenu oblast i upisano u Registar prijavljenih tijela (NANDO - Database of Notified Bodies) koji vodi Evropska komisija”.

Član 2

U članu 4 stav 1 poslije riječi „propisa” dodaje se zarez, a riječi: „ili posredno pozivanjem na standarde” zamjenjuju se rijećima: „odnosno pozivanjem na crnogorski, evropski, međunarodni standard ili srodnji dokument koji je donijela organizacija za standardizaciju čiji je član ili pridruženi član Instituta za standardizaciju Crne Gore.”.

Član 3

U članu 5 stav 1 na kraju tačke 4 tačka-zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i specifičnosti proizvoda prije i nakon isporuke na tržištu;”.

Na kraju tačke 9 tačka se zamjenjuje tačkom-zarezom i dodaju dvije nove tačke koje glase:

„10) podaci o nadležnom inspekcijskom organu za nadzor tog proizvoda na tržištu, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor proizvoda na tržištu;

11) obaveza primjene standarda odnosno pretpostavke da je proizvod usaglašen sa tehničkim zahtjevima, ako odgovara zahtjevima standarda na koje se tehnički propis poziva.”

Član 4

U članu 6 stav 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) neutvrđivanju zahtjeva za stavljanje proizvoda na tržište Crne Gore, ako se ti proizvodi isporučuju na tržištu države članice Evropske unije ili Republike Turske, odnosno države potpisnice EFTA Sporazuma;”.

U stavu 3 poslije riječi: „ovog zakona” dodaju se riječi: „i listu standarda iz stava 2 tačka 3 ovog člana, na osnovu kojih se pretpostavlja da je proizvod usaglašen”.

Član 5

U članu 8 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ovlašćeno tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti iz stava 3 tačka 2 ovog člana mora biti upisano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje te djelatnosti.”

Član 6

U članu 10 stav 1 u uvodnoj rečenici poslije riječi „usaglašenosti” dodaju se riječi: „iz člana 8 stav 3 tačka 2 ovog zakona”.

Član 7

U članu 17 stav 1 riječi: „Ako se utvrdi da” zamjenjuju se riječima: „Isporuka proizvoda na tržištu koji su usaglašeni sa propisanim tehničkim zahtjevima za taj proizvod ne smije se ograničiti ili zabraniti, osim ako”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako proizvod za koji je nadležni inspekcijski organ naredio zabranu ili ograničenje isporuke na tržište iz stava 1 ovog člana može ugroziti javni interes, a naročito bezbjednost života, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine države članice Evropske unije, nadležni inspekcijski organ je dužan da, bez odlaganja, obavijesti Evropsku komisiju i države članice o mjerama koje isporučilac proizvoda mora da preduzme.”

Član 8

U članu 19 stav 1 riječi: „kada je to tehničkim propisom utvrđeno.” zamjenjuju se riječima: „proizvoda sa tačnim podacima o elementima utvrđenim tehničkim propisom.”.

Stav 2 briše se.

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 2 i 3.

Član 9

Naziv člana 21 mijenja se i glasi: „Znaci usaglašenosti”.

Član 10

U članu 28 stav 1 riječ „vrši” zamjenjuje se riječju „obezbijedi”.

Član 11

U članu 29 stav 1 riječi: „i odgovara za obaveze iz čl. 18, 20, 21 i 22 ovog zakona” zamjenjuju se riječima: „u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na obaveze proizvodača”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Uvoznik ili distributer iz stava 1 ovog člana dužan je da:

1) na zahtjev nadležnog inspekcijskog organa dostavi podatke o isporučiocu od koga je nabavio proizvod, odnosno kojem je isporučio proizvod,

2) podatke iz stava 1 ovog člana, čuva deset godina od dana isporuke proizvoda na tržište, osim ako tehničkim propisom nije drugačije propisano.”

Član 12

Član 35 mijenja se i glasi:

„Član 35

Inspekcijski nadzor nad sprovodenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši organ nadležan za poslove nadzora proizvoda na tržištu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadzor proizvoda na tržištu.

Nadzor nad proizvodima iz uvoza u postupku stavljanja u slobodan promet vrši organ nadležan za poslove carina, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadzor proizvoda na tržištu.”

Član 13

U članu 36 stav 1 u tački 6 riječi: „st. 1 i 2” brišu se.

Član 14

Poslije člana 39 dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena

Član 39a

Odredba člana 17 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-1/22-3/4

EPA 609 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

74.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1261/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA**

Član 1

U Zakonu o javnim nabavkama („Službeni list CG”, broj 74/19) u članu 4 tačka 2 riječi: „opština u okviru Glavnog grada,” brišu se.

Poslije tačke 21 dodaje se nova tačka koja glasi:

„22) posebni rizici povezani sa predmetom javne nabavke predstavljaju rizike koji postoje kod nabavki usluga iz oblasti Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni list CG”, br. 12/18, 64/20 i 59/21) i Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 24/19, 82/20 i 8/21).

Dosadašnja tačka 22 postaje tačka 23.

Član 2

U članu 5 stav 4 poslije riječi „ponuda” dodaju se riječi: „u cijelini ili”.

Član 3

Član 18 mijenja se i glasi:

„Izuzeće za nabavke u javnom sektoru

Član 18

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke roba, usluga i radova koje javni naručilac dodjeljuje drugom pravnom licu, ako:

1) samostalno ili zajedno sa drugim javnim naručiocem vrši nadzor nad tim pravnim licem;

2) to pravno lice obavlja više od 80% djelatnosti u izvršavanju poslova povjerenih od jednog ili više javnih naručilaca ili drugih pravnih lica nad kojim ti javni naručiocici vrše nadzor; i

3) nema direktnog učešća privatnog kapitala kod pravnog lica, osim učešća privatnog kapitala u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima tog pravnog lica, a koji nema značajno učešće u kontrolisanju i pravo ograničenja i koji ne vrši odlučujući uticaj na to pravno lice.

Javni naručilac samostalno upravlja pravnim licem iz stava 1 tačka 1 ovog člana ako ima odlučujući uticaj na upravljanje i rukovođenje poslovima tog privrednog subjekta, odnosno na donošenje značajnih odluka i utvrđivanje strateških ciljeva privrednog subjekta.

Zajedničkim upravljanjem iz stava 1 tačka 1 ovog člana smatra se upravljanje, ako:

1) organe upravljanja privrednog subjekta čine predstavnici javnih naručilaca, s tim da pojedinačni predstavnik može predstavljati više ili sve javne naručioce;

2) javni naručiocici zajedno imaju odlučujući uticaj na strateške ciljeve i značajne odluke u tom privrednom subjektu; i

3) taj privredni subjekat nema interes različite od interesa javnih naručilaca koji nad njim vrše nadzor.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i ako je pravno lice nad kojim se vrši nadzor je javni naručilac, a dodjeljuje ugovor javnom naručiocu koji nad njim vrši nadzor ili drugom pravnom licu nad kojim taj javni naručilac vrši kontrolu, pod uslovom da u pravnom licu kojem se dodjeljuje ugovor nema direktnog učešća privatnog kapitala, osim učešća privatnog kapitala u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima tog pravnog lica, a koji nema značajno učešće u kontrolisanju i snagu ograničenja i koji ne vrši odlučujući uticaj na to pravno lice."

Član 4

Član 19 mijenja se i glasi:

„Izuzeća za nabavke između javnih naručilaca

Član 19

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke koje se sprovode isključivo između dva ili više javnih naručilaca ako:

1) se zaključuje ugovor kojim se utvrđuje ili sprovodi saradnja javnih naručilaca, radi obezbjeđivanja javne usluge kojom se ostvaruju njihovi zajednički ciljevi;

2) se saradnja sprovodi, radi ostvarivanja i/ili zaštite javnog interesa; i

3) ti javni naručiocici ostvaruju na tržištu manje od 20% djelatnosti na koje se odnosi saradnja iz tačke 1 ovog stava.

Utvrdivanje procentualnog udjela aktivnosti iz stava 1 tačka 3 ovog člana i člana 18 stav 1 tačka 2 ovog zakona vrši se na osnovu prosjeka ukupnog prometa ili drugog mjerila kao što su troškovi koje su naručiocici imali za vršenje usluga, nabavku roba i izvođenje radova za period od tri godine koje prethode godini u kojoj se zaključuje ugovor.

Ako za javnog naručioca koji je osnovan ili je počeo da obavlja djelatnost ili uslijed reorganizacije tog naručioca nijesu dostupni podaci o prometu za tri godine koje prethode godini u kojoj se zaključuje ugovor, ispunjenost zahtijevanih uslova dokazuje se poslovnim projekcijama naručioca.”

Član 5

U član 26 stav 1 tač. 1 do 4 mijenjaju se i glase:

„1) nabavke roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 8.000,00 eura;

2) nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake i veće od 8.000,00 eura, a manje od 25.000,00 eura;

3) nabavke radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 8.000,00 eura, a manje od 40.000,00 eura;

4) javne nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 25.000,00 eura;”.

Član 6

U članu 27 stav 5 briše se.

Stav 6 mijenja se i glasi:

„Na pitanja zaštite prava u postupcima javnih nabavki koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, osim u dijelu sprovodenja postupka javne nabavke do ostvarivanja zaštite prava.”

Dosadašnji stav 6 postaje stav 5.

Član 7

U članu 44 stav 1 tačka 12 poslije riječi „naručilaca” dodaje se zarez i riječi: „koji su registrovani na ESJN.”.

Član 8

U članu 47 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „iz reda zaposlenih, odnosno lice koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom.”.

Član 9

U članu 48 stav 7 riječi: „vrši otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava,” brišu se.

Član 10

U članu 54 stav 3 mijenja se i glasi:

„Ponude u otvorenom postupku javne nabavke roba i usluga, vrijednosti:

1) do 150.000,00 eura, odnosno radova vrijednosti do 500.000,00 eura, podnose se u roku koji ne može da bude kraći od 15 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije;

2) jednake ili veće od 150.000,00 eura, odnosno radova vrijednosti jednake ili veće od 500.000,00 eura, podnose se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.”.

U stavu 4 riječi: „stava 1” zamjenjuju se rijećima: „stava 3 tačka 2”.

Stav 6 briše se.

Član 11

U članu 55 stav 3 mijenja se i glasi:

„Prijave za kvalifikaciju u ograničenom postupku javne nabavke roba i usluga, vrijednosti:

1) do 150.000,00 eura, odnosno radova vrijednosti do 500.000,00 eura, podnose se u roku koji ne može da bude kraći od 15 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije;

2) jednake ili veće od 150.000,00 eura, odnosno radova vrijednosti jednake ili veće od 500.000,00 eura, podnose se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.”

U stavu 4 poslije riječi: „stava 3” dodaju se riječi: „tačka 2”.

Član 12

U članu 56 stav 2 riječi: „elektronskim putem.” zamjenjuju se rijećima: „putem ESJN.”.

Stav 4 mijenja se i glasi:

„Ponude u ograničenom postupku javne nabavke roba i usluga, vrijednosti:

1) do 150.000,00 eura, odnosno radova vrijednosti do 500.000,00 eura, podnose se u roku koji ne može da bude kraći od 15 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije;

2) jednake ili veće od 150.000,00 eura, odnosno radova vrijednosti jednake ili veće od 500.000,00 eura, podnose se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.”

U st. 5 i 6 poslije riječi: „stava 4” dodaju se riječi: „tačka 2”.

Član 13

U članu 58 stav 8 mijenja se i glasi:

„Predmet pregovaranja iz stava 7 ovog člana ne mogu da budu:
- smanjenje minimalnih zahtjeva u pogledu predmeta javne nabavke,
- obavezni uslovi za učešće u postupku,
- uslovi sposobnosti privrednog subjekta predviđeni tenderskom dokumentacijom,
- povećavanje iznosa procijenjene vrijednosti predmeta javne nabavke.”

Član 14

U članu 60 stav 7 mijenja se i glasi:

„Predmet pregovaranja iz stava 6 ovog člana ne mogu da budu:
- smanjenje minimalnih zahtjeva u pogledu predmeta javne nabavke,
- obavezni uslovi za učešće u postupku,
- uslovi sposobnosti privrednog subjekta predviđeni tenderskom dokumentacijom,
- povećavanje iznosa procijenjene vrijednosti predmeta javne nabavke.”

Član 15

Član 66 mijenja se i glasi:

„Prijava za kvalifikaciju

Član 66

Prijava za kvalifikaciju je izjava namjere privrednog subjekta da učestvuje u ograničenom postupku, konkurenckom postupku sa pregovorima, konkurenckom dijalogu, partnerstvu za inovacije ili pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje, u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom.

Radi učestvovanja u postupku iz stava 1 ovog člana privredni subjekat podnosi prijavu za kvalifikaciju (u daljem tekstu: podnositelj prijave).

Uz prijavu za kvalifikaciju iz stava 2 ovog člana dostavlja se:

- izjava privrednog subjekta iz člana 111 stav 1 ovog zakona,
- dokaz na osnovu kojeg se vrši rangiranje kandidata, ako je tenderskom dokumentacijom ograničen broj kandidata.

Kvalifikacija podnosioca prijave vrši se u odnosu na obavezne i posebne osnove za isključenje privrednog subjekta iz postupka koji su predviđeni tenderskom dokumentacijom, a koji su primjenjivi u prvoj fazi dvofaznog postupka javne nabavke.

Prijava za kvalifikaciju, izjava privrednog subjekta i dokazi iz stava 3 ovog člana podnose se putem ESJN, u roku predviđenom tenderskom dokumentacijom.

Nakon otvaranja prijave za kvalifikaciju iz stava 5 ovog člana, komisija vrši pregled i ocjenu prijave, bez prisustva ovlašćenih predstavnika podnositelja prijave.

Prilikom pregleda i ocjene prijave iz stava 6 ovog člana, komisija utvrđuje da li:

- 1) je prijava sačinjena u skladu sa tenderskom dokumentacijom;
- 2) su uz prijavu dostavljeni izjava privrednog subjekta i dokazi za rangiranje podnositelja prijave predviđeni tenderskom dokumentacijom;
- 3) je izjava privrednog subjekta pravilno sačinjena i da li sadrži sve tražene informacije i podatke;

4) zbog sadržaja izjave privrednog subjekta postoji osnov iz čl. 108 i 110 ovog zakona za isključenje ponuđača iz postupka javne nabavke, predviđen tenderskom dokumentacijom koji je primjenjiv u ovoj fazi postupka javne nabavke.

Ako je tenderskom dokumentacijom ograničen broj kandidata, komisija je dužna da izvrši provjeru tačnosti izjave privrednog subjekta svakog rangiranog kandidata.

Podnositelj prijave čija je prijava neispravna ili koji nije ispunio uslove kvalifikacije ili koji nije rangiran u okviru utvrđenog broja kandidata isključuje se iz daljeg postupka javne nabavke.

U slučaju iz stava 9 ovog člana podnosiocu prijave za kvalifikaciju dostavlja se odluka o isključenju iz postupka, u skladu sa ovim zakonom.

Obrazac prijave za kvalifikaciju propisuje Ministarstvo.”

Član 16

U članu 67 stav 5 briše se.

Član 17

U članu 84 u uvodnoj rečenici stava 2 poslije riječi „nabavki” dodaju se riječi: „je prethodno informativno obavještenje za pokretanje postupka javne nabavke koji”.

Član 18

U članu 87 stav 6 mijenja se i glasi:

„U slučaju iz stava 4 tačka 2 ovog člana, naručilac ne smije da odbije ponudu zbog toga što ponuđeni radovi, robe ili usluge ne odgovaraju tehničkoj specifikaciji, ako ponuđač dokazom o kvalitetu (izvještaj o ispitivanju, potvrda, sertifikat i drugo) dokaže da ponuda ekvivalentno ispunjava zahtjeve koji su predviđeni tehničkom specifikacijom.”

Član 19

U članu 94 stav 3 mijenja se i glasi:

„Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, naručilac može da izmjeni i/ili dopuni tendersku dokumentaciju za pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje najkasnije osam dana prije isteka roka za podnošenje ponuda, a u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona najkasnije 24 časa prije isteka roka za podnošenje ponuda.”

U stavu 6 riječi: „elektronskim putem” zamjenjuju se riječima: „putem ESJN”.

Poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„Naručilac je dužan da prilikom izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije navede uputstvo o sredstvu pravne zaštite.”

Dosadašnji stav 8 postaje stav 9.

Član 20

U članu 96 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, naručilac nije dužan da traži garanciju ponude u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.”

Dosadašnji st. 2, 3 i 4 postaju st. 3, 4 i 5.

Član 21

Član 97 mijenja se i glasi:

„Garancija ponude je sredstvo zaštite naručioca ako ponuđač:

- 1) odustane od ponude u roku važenja ponude i/ili
- 2) odbije da zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum.

Garancija ponude odreduje se u iznosu od 2% procijenjene vrijednosti predmeta javne nabavke, odnosno partije, ako je predmet javne nabavke podijeljen po partijama.

Ako se u postupku javne nabavke zaključuje okvirni sporazum, procentualni iznos vrijednosti garancije ponude određuje se u odnosu na procijenjenu vrijednost predmeta javne nabavke tokom trajanja okvirnog sporazuma u cijelini, odnosno procijenjene vrijednosti partije za koju se podnosi ponuda, u skladu sa metodologijom za procjenu vrijednosti predmeta javne nabavke.

Trajanje garancije ponude određuje se u skladu sa rokom važenja ponude uključujući i rok za eventualno aktiviranje koji ne može da bude kraći od pet dana, niti duži od 15 dana od dana isteka roka važenja ponude.

U slučaju produženja roka za podnošenje ponuda iz člana 94 st. 3 i 7 i člana 115 stav 7 ovog zakona, garancija ponude koja je ispravno sačinjena u odnosu na prethodni rok važenja ponude, validna je, pod uslovom da je ponudač dužan, da nakon otvaranja ponuda na zahtjev naručioca, produži važenje garancije do potrebnog roka.

Ponudač može da dostavi garanciju ponude sa rokom važenja dužim od roka iz stava 5 ovog člana.

Na zahtjev ponudača, naručilac je dužan da ponudaču vrati garanciju ponude u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma, a kopiju garancije dužan je da čuva u dokumentaciji javne nabavke.”

Član 22

U članu 98 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) garancija za dobro izvršenje ugovora, ako je raskid ugovora nastao zbog neispunjerenja ugovorenih obaveza nastalih činjenjem ili nečinjenjem ponudača;”.

Član 23

U članu 99 stav 1 na kraju tačke 2 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „o kojima evidenciju vodi organ uprave nadležan za naplatu poreskih prihoda, odnosno nadležni organ države u kojoj privredni subjekat ima sjedište.”.

Član 24

Čl. 100 i 103 brišu se.

Član 25

U članu 104 stav 1 mijenja se i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 2 ovog zakona, može da se odredi:

- 1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine;
- 2) odnos vrijednosti imovine i obaveza i/ili
- 3) drugi finansijski parametar, u skladu sa zakonom.”

Član 26

Čl. 105 i 107 brišu se.

Član 27

Član 108 mijenja se i glasi:

„Osnovi za obavezno isključenje iz postupka javne nabavke

Član 108

Naručilac će isključiti privrednog subjekta iz postupka javne nabavke ako utvrdi da:

- 1) je vršio neprimjerjen uticaj u smislu člana 38 stav 2 tačka 1 ovog zakona;
- 2) postoji sukob interesa iz člana 41 stav 1 tačka 2 ili člana 42 ovog zakona;
- 3) ne ispunjava uslov iz člana 99 ovog zakona;

4) ne ispunjava uslov iz čl. 102, 104 ili 106 ovog zakona predviđen tenderskom dokumentacijom;

5) nije dostavio izjavu privrednog subjekta ili dostavljena izjava ne sadrži informacije i podatke tražene tenderskom dokumentacijom ili je nepravilno sačinjena;

6) postoji razlog na osnovu kojeg se smatra da je odustao od prijave, odnosno ponude, a koji je propisan članom 120 stav 15 ovog zakona;

7) nije dostavio garanciju ponude ili nije dostavio garanciju ponude na način predviđen tenderskom dokumentacijom u skladu sa članom 122 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona ili je dostavio garanciju ponude na manji iznos od traženog ili je ta garancija neispravna; i/ili

8) postoji drugi razlog propisan ovim zakonom."

Član 28

U članu 109 stav 1 mijenja se i glasi:

„Izuzetno od člana 108 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona, naručilac nije dužan da iz postupka javne nabavke isključi privrednog subjekta, ako postoje bitni zahtjevi koji se odnose na javni interes kao što je javno zdravlje ili zaštita životne sredine, osim ako je pravosnažnom presudom privredni subjekat isključen iz učešća u postupku javne nabavke, javno-privatnog partnerstva ili dodjele koncesije dok traje to isključenje u državi u kojoj je presuda donijeta.”

U stavu 2 riječi: „tačka 2” zamjenjuju se riječima: „tačka 3”.

Član 29

U članu 110 stav 1 mijenja se i glasi:

„Naručilac može tenderskom dokumentacijom da predviđi da će isključiti privrednog subjekta iz postupka javne nabavke, koji:

1) je u postupku stečaja ili likvidacije;

2) je učinio teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet, u skladu sa zakonom;

3) ima utvrđenu odgovornost na osnovu odluke nadležnog organa za zaštitu konkurenčije jer je zaključio sporazum ili se dogovarao sa drugim privrednim subjektima, radi narušavanja konkurenčije, u periodu od tri prethodne godine do isteka roka za podnošenje prijave, odnosno ponude;

4) u periodu od tri prethodne godine do isteka roka za podnošenje prijave, odnosno ponuda ima sa tim ili drugim naručiocem raskinut ugovor o javnoj nabavci, ugovor o javno-privatnom partnerstvu ili ugovor o koncesiji ili kojem je aktivirano sredstvo finansijskog obezbjedenja ugovora, naplaćena šteta ili druga sankcija u skladu sa zakonom, zbog značajnih i trajnih nedostataka tokom sprovodenja ključnih zahtjeva iz prethodnog ugovora o javnoj nabavci, ugovora o javno-privatnom partnerstvu ili ugovora o koncesiji;

5) je u periodu od tri prethodne godine do isteka roka za podnošenje prijava, odnosno ponuda u ranijim postupcima javnih nabavki tom naručiocu dostavio neistinite podatke koji su potrebni za provjeru ispunjenosti uslova za učešće u postupku, odnosno nepostojanje osnova za isključenje iz postupka ili nije dostavio zahtijevane dokaze.”

Član 30

Član 111 mijenja se i glasi:

„Podnositelj prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuđač podnosi izjavu privrednog subjekta kojom garantuje da će u toku trajanja postupka javne nabavke i realizacije ugovora o javnoj nabavci ispunjavati sve uslove za učešće u postupku javne nabavke i da ne postoji osnov za isključenje iz postupka javne nabavke, predviđen tenderskom dokumentacijom (u daljem tekstu: izjava privrednog subjekta).

Podnositac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponudač dužan je da u izjavi privrednog subjekta navede potpune, jasne i tačne podatke.

U slučaju podnošenja zajedničke ponude, izjavu privrednog subjekta daje svaki član zajedničke ponude, a ako je ponuda podnjeta sa podgovaračem i svaki podgovarač.

Izjava privrednog subjekta sačinjava se u elektronskom obliku, na obrascu koji propisuje Ministarstvo.”

Član 31

Član 112 briše se.

Član 32

Član 115 mijenjaja se i glasi:

„Način određivanja rokova

Član 115

Radi preuzimanja određenih radnji u postupku javne nabavke naručilac određuje rokove, u skladu sa ovim zakonom.

Rokovi iz stava 1 ovog člana određuju se na dane (kalendarske ili radne), mjesece i godine, a mogu se odrediti i na časove i minute.

Naručilac je dužan da za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda odredi primjereni rok, uzimajući u obzir složenost predmeta javne nabavke i vrijeme koje je potrebno za izradu prijave, odnosno ponude, u skladu sa minimalnim rokovima propisanim ovim zakonom.

U slučaju prekida rada ili tehničkih ograničenja u radu ESJN, rokovi u postupku javne nabavke produžiće se za period trajanja prekida, a najmanje 24 časa od uspostavljanja rada ESJN, odnosno za preostali dio roka ako je prekid rada ili tehničko ograničenje u radu ESJN trajalo duže od preostalog dijela roka.”

Član 33

Član 116 mijenjaja se i glasi:

„Računanje rokova

Član 116

Ako je rok određen na:

- kalendarske dane početak roka računa se od prvog narednog dana,
- radne dane početak roka računa se od prvog narednog radnog dana.

Rok koji je određen na mjesecu, odnosno na godine završava se istekom onog dana mjeseca, odnosno godine koji po svom broju odgovara danu kada je obavještenje izvršeno, odnosno danu u kojem je nastao događaj od kojeg se računa trajanje roka, a ako tog dana nema u posljednjem mjesecu, rok ističe posljednjeg dana u tom mjesecu.

Državni praznik, subota i nedjelja ne utiču na početak toka roka, osim ako je rok određen u radnim danima.

Ako posljednji dan roka pada na državni praznik, subotu ili nedjelju, rok ističe prvog narednog radnog dana.

Rok koji je određen do određenog dana, časa i minuta ističe istekom posljednjeg predviđenog minuta.

Ako je trajanje roka određeno u časovima i/ili minutama, rok počinje da teče od momenta određivanja roka, a ističe istekom posljednjeg predviđenog minuta.”

Član 34

U članu 118 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Naručilac mora kao parametre iz stava 1 tačka 2 ovog člana koji se odnose na organizaciju, da predvidi procenat:

- učešća žena u broju lica koja će ponuđač angažovati na izvršenju predmeta nabavke;
- učešća žena u ukupnom broju zaposlenih kod ponuđača;
- udjela žena u vlasničkoj strukturi ponuđača.

Iznos bodova po osnovu parametara iz stava 2 ovog člana ne može da bude veći od 5% od ukupnog utvrđenog maksimalnog broja bodova.”

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 4 i 5.

Član 35

Član 120 mijenja se i glasi:

„Ponuda je izjava namjere ponuđača da će isporučiti robu, pružiti usluge ili izvesti radove za određenu cijenu i pod određenim uslovima, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Ponuda može da bude samostalna ili zajednička.

Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

U istom postupku javne nabavke kao član zajedničke ponude ili podgovarač ne može da učestvuje:

- 1) ponuđač koji je podnio samostalnu ponudu;
- 2) privredni subjekat kao član druge zajedničke ponude.

Iz postupka javne nabavke isključiće se ponuđač, odnosno privredni subjekat koji nije postupio u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Cijena iz stava 1 ovog člana obuhvata sve troškove koji se odnose na predmet nabavke i koji su utvrđeni tenderskom dokumentacijom, bez iznosa PDV-a.

Ponudena cijena iskazuje se brojčano u eurima.

Ponudena cijena izražava se za cjelokupni predmet nabavke u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Izuzetno od stava 8 ovog člana, ako je predmet nabavke određen samo po jedinici mjere u skladu sa članom 87 stav 7 ovog zakona, ukupna ponudena cijena izražava se kao zbir jediničnih cijena po stawkama.

Ponuđač može da izmjeni ili da odustane od ponude u roku određenom za podnošenje ponuda.

Ako ponuđač u roku za dostavljanje ponuda mijenja ponudu, smatra se da je ponuda podnesena u trenutku podnošenja posljednje izmjene ponude.

Ponuda je obavezujuća do isteka roka važenja ponude.

Ponuđač je dužan da na zahtjev naručioca produži rok važenja ponude, ako je zahtjev dostavljen ponuđaču putem ESJN najkasnije tri dana prije isteka roka važenja ponude.

U slučaju produženja roka važenja ponude, naručilac je dužan da od ponuđača zahtijeva i produženje roka važenja garancije ponude.

Ako ponuđač ne postupi u skladu sa zahtjevima naručioca iz st. 13 i 14 ovog člana smatra se da je odustao od ponude.

Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi:

- 1) izjavu privrednog subjekta;
- 2) garanciju ponude;
- 3) dokaze za vrednovanje ponude;
- 4) ugovor iz člana 126 stav 1 ovog zakona, u slučaju podnošenja zajedničke ponude;
- 5) dokaze o kvalitetu predmeta nabavke i dokaze o ispunjavanju drugih uslova predviđenih tenderskom dokumentacijom, a koji nijesu obuhvaćeni izjavom privrednog subjekta.

Nakon isteka roka za podnošenje ponuda, ne smiju da se mijenjaju i/ili dopunjavaju:

- 1) podaci o ponuđaču, osim u slučaju promjena u skladu sa posebnim zakonom;

- 2) konačna ponuda, osim u slučaju otklanjanja računske greške;
 - 3) izjava privrednog subjekta ponudača;
 - 4) ugovor o zajedničkom nastupanju;
 - 5) dokazi i podaci na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponude;
 - 6) garancija ponude, osim u slučajevima iz člana 97 stav 5 i člana 120 stav 14 ovog zakona.
- Obrazac ponude i uputstvo za sačinjavanje ponude propisuje Ministarstvo."

Član 36

Član 121 briše se.

Član 37

Član 122 mijenja se i glasi:

, „Podnošenje ponude

Član 122

Ponuda se sačinjava i podnosi u elektronskom obliku putem ESJN.

Izjava privrednog subjekta i garancija ponude podnose se u elektronskom obliku putem ESJN.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako ponudač ne može da garanciju ponude podnese u elektronskom obliku, dužan je da putem ESJN dostavi kopiju garancije ponude, a da original garancije ponude dostavi, odnosno uruči naručiocu neposredno ili putem pošte preporučenom pošiljkom najkasnije prije isteka roka za podnošenje ponuda.

Dokazi iz člana 120 stav 16 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona podnose se putem ESJN u elektronskom obliku ili kao skenirana kopija originala.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, original garancije ponude u pisanom obliku dostavlja se u koverti, na kojoj se navodi: naziv i sjedište naručioца, broj tenderske dokumentacije za koju se podnosi garancija, naziv, sjedište i adresa ponudača i naznake „garancija ponude” i „ne otvaraj prije roka za otvaranje ponuda”.

O dostavljanju garancije ponude, u skladu sa st. 3 i 5 ovog člana, naručilac je dužan da sačini potvrdu i da je uz zapisnik o otvaranju ponuda priloži kao skeniranu kopiju u ESJN, istog dana kada je izvršeno otvaranje ponuda.”

Član 38

Član 126 mijenja se i glasi:

, „Podnošenje zajedničke ponude

Član 126

Zajedničku ponudu mogu da podnesu dva ili više privrednih subjekata koji su zaključili ugovor o zajedničkom nastupanju.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze, određuje nosilac zajedničke ponude, dio predmeta nabavke za koji je zadužen svaki od članova zajedničke ponude i njihovo procentualno učešće u ukupnoj vrijednosti ponude.

U slučaju podnošenja zajedničke ponude, svaki član zajedničke ponude dužan je da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke iz člana 99 ovog zakona.

Član zajedničke ponude mora da ispunjava uslov iz člana 102 stav 1 tačka 2 i uslove iz člana 106 ovog zakona za dio predmeta nabavke za koji je zadužen u skladu sa ugovorom o zajedničkom nastupanju, osim za dio za koji angažuje podugovarača.

Podnosioci zajedničke ponude ispunjavaju uslove iz člana 104 ovog zakona, ako pojedinačno ili kumulativno ispunjavaju ekonomsko-finansijske uslove.

Član zajedničke ponude može za dokazivanje ispunjenosti uslova stručno-tehničke sposobnosti da koristi kapacitete drugog člana zajedničke ponude koje mu je stavio na raspolaganje ugovorom o zajedničkom nastupanju.

Naručilac ne smije da zahtijeva da podnosioci zajedničke ponude imaju određeni organizacioni oblik.

Naručilac tenderskom dokumentacijom određuje kako podnosioci zajedničke ponude ispunjavaju uslov iz člana 102 stav 1 tačka 1 ovog zakona."

Član 39

Član 127 mijenja se i glasi:

,„Korišćenje sposobnosti drugog subjekta

Član 127

Ako su tenderskom dokumentacijom zahtijevani uslovi ekonomsko-finansijske i stručno-tehničke sposobnosti ponuđač može, radi ispunjenja tih uslova, da koristi sposobnost drugog subjekta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako su tenderskom dokumentacijom zahtijevani uslovi iz člana 106 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, ponuđač, radi ispunjenja tih uslova, može da koristi sposobnost drugog subjekta pod uslovom da taj subjekat izvodi radove ili pruža usluge za koje se ta sposobnost zahtijeva.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana ponuđač mora u postupku provjere izjave privrednog subjekta da dostavi dokaz da će mu drugi subjekat staviti na raspolaganje potrebne kapacitete, odnosno resurse za izvršenje ugovora.

Naručilac je dužan da u skladu sa članom 134 ovog zakona provjeri da li subjekat čiju sposobnost koristi ponuđač koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu posjeduje kapacitete koje stavlja na raspolaganje i da li ispunjava zahtijevane uslove sposobnosti za dio predmeta nabavke koji će da realizuje, kao i da li postoji osnov za isključenje iz postupka tog subjekta predviđen tenderskom dokumentacijom.

Ako naručilac utvrdi da subjekat iz stava 1 ovog člana nema sposobnost koju ponuđač namjerava da koristi ili ako postoje razlozi za isključenje tog subjekta iz postupka, dužan je da o tome putem ESJN obavijesti ponuđača i omogući mu da, u roku od osam dana od dana obavještavanja, odnosno objave obaveštenja, zamijeni tog subjekta drugim subjektom koji posjeduje potrebnu sposobnost i na čijoj strani ne postoji neki od osnova za isključenje iz postupka.

Ako ponuđač u roku iz stava 5 ovog člana ne obavijesti naručioca o novom subjektu čiju sposobnost namjerava da koristi i ne dostavi dokaze da taj subjekat posjeduje sposobnost koju mu stavlja na raspolaganje ili da ne postoji obavezni osnov za isključenje, naručilac će tog ponuđača isključiti iz postupka javne nabavke.

U slučaju da ponuđač koristi ekonomsko-finansijsku sposobnost drugog subjekta naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da ponuđač i taj subjekat solidarno odgovaraju za izvršenje ugovora.

Ako izvođenje radova, izvršenje usluga ili nabavka roba uključuje i poslove postavljanja ili instalacije, naručilac može da zahtijeva da određene poslove obavlja isključivo ponuđač ili član zajedničke ponude."

Član 40

Član 128 mijenja se i glasi:

„Podugovaranje

Član 128

Ponudač može da u ponudi dio predmeta javne nabavke ustupi podugovaraču, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac ne smije od ponudača da zahtijeva da dio predmeta nabavke ustupi u podugovor ili da angažuje određene podugovarače, niti ih u tome može ograničiti, osim ako je posebnim zakonom ili potvrđenim međunarodnim ugovorom drugačije određeno.

Radi učešća u postupku javne nabavke podugovarač je dužan da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke iz člana 99 ovog zakona, uslov iz člana 102 stav 1 tačka 2 i uslove iz člana 106 ovog zakona za dio predmeta nabavke koji mu je ustupljen.

Ponudač koji namjerava da angažuje podugovarača dužan je da u ponudi i izjavi privrednog subjekta navede:

1) dio predmeta nabavke, koji namjerava da ustupi, sa podacima o nazivu i opisu dijela predmeta nabavke i da precizira procentualni udio u predmetu nabavke, i

2) podatke o podugovaraču (naziv, sjedište, poreski identifikacioni broj, broj računa, ime ovlaštenog lica).

Ako ponudač dio predmeta nabavke ustupi podugovaraču, podaci iz stava 4 ovog člana moraju da budu navedeni u ugovoru o javnoj nabavci.

Privredni subjekat može da bude angažovan kao podugovarač samo u ponudi jednog ponudača, osim u slučaju iz stava 10 tač. 1 i 2 ovog člana i člana 120 stav 4 ovog zakona.

Ako privredni subjekat učestvuje kao podugovarač u ponudi dva ili više ponudača, naručilac je dužan da putem ESJN obavijesti ponudače da tog podugovarača zamijene drugim, u roku od osam dana od dana obavještavanja.

Ako naručilac utvrdi da postoji osnov za isključenje podugovarača, dužan je da ponudaču dostavi zahtjev radi zamjene tog podugovarača u roku od osam dana od dana dostavljanja tog zahtjeva.

Ako u slučaju iz st. 7 i 8 ovog člana ponudač ne angažuje novog podugovarača u propisanom roku, naručilac je dužan da tog ponudača isključi iz postupka javne nabavke.

Ponudač može tokom izvršenja ugovora o javnoj nabavci naručiocu podnijeti zahtjev za davanje saglasnosti, radi:

1) zamjene podugovarača za dio ugovora o javnoj nabavci koji je prethodno zaključio sa podugovaračem;

2) angažovanja jednog ili više novih podugovarača čiji ukupni udio ne može da bude veći od 30% vrijednosti ugovora o javnoj nabavci bez PDV-a;

3) preuzimanja izvršenja dijela ugovora o javnoj nabavci koji je prethodno zaključio sa podugovaračem.

Uz zahtjev iz stava 10 ovog člana ponudač je dužan da dostavi dokaze o ispunjavanju uslova iz stava 3 ovog člana za novog podugovarača, odnosno za sebe, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac je dužan da, u roku od osam dana od dana prijema urednog zahtjeva, odluči o zahtjevu."

Član 41

Član 129 briše se.

Član 42

Član 130 mijenja se i glasi:

„Otvaranje ponuda

Član 130

“Otvaranje ponuda vrši ESJN u trenutku isteka roka za podnošenje ponuda, bez prisustva ovlašćenih predstavnika ponudača.”

Član 43

Član 131 mijenja se i glasi:

„Zapisnik o otvaranju ponuda

Član 131

Zapisnik o otvaranju ponuda ESJN kreira neposredno nakon otvaranja ponuda i proslijeduje svim ponudačima, zajednički ili pojedinačno u zavisnosti od vrste postupka javne nabavke.

Zapisnik o otvaranju ponuda sačinjava se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.”

Član 44

U članu 133 stav 1 tač. 2 i 3 brišu se.

Dosadašnje tač. 4 do 7 postaju tač. 2 do 5.

Član 45

Član 134 mijenja se i glasi:

„Komisija je dužna da nakon otvaranja ponuda izvrši pregled i ocjenu ponuda, bez prisustva ovlašćenih predstavnika ponudača.

U postupku pregleda ponuda komisija utvrđuje da li:

- 1) su uz ponudu dostavljeni svi dokazi iz člana 120 stav 16 ovog zakona;
- 2) je garancija ponude dostavljena na način predviđen tenderskom dokumentacijom u skladu sa članom 122 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona;
- 3) je garancija ponude izdata na traženi iznos i da li je ispravna;
- 4) je izjava privrednog subjekta pravilno sačinjena i da li sadrži sve tražene informacije i podatke;
- 5) zbog sadržaja izjave privrednog subjekta postoji osnov iz čl. 108 i 110 ovog zakona za isključenje ponudača iz postupka javne nabavke.

Nakon pregleda ponude iz stava 2 ovog člana komisija vrši ocjenu ispravnosti ponude u odnosu na razloge iz člana 133 ovog zakona.

Ako uz ponudu nije dostavljen neki od dokaza iz člana 120 stav 16 tačka 5 ovog zakona ili je dostavljeni dokaz nepotpun ili nejasan, komisija će o tome obavijestiti ponudača putem ESJN i ostaviti mu rok od osam dana da dostavi novi dokaz ili da postojeći dokaz dopuni.

Ako ponudač iz stava 4 ovog člana ne dostavi traženi dokaz u ostavljenom roku ili dostavi neodgovarajući dokaz, ponuda tog ponudača će se ocijeniti neispravnom u skladu sa članom 133 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

U postupku pregleda i ocjene ponuda Komisija može da angažuje stručno lice, odnosno vještaka odgovarajuće struke i/ili da zatraži mišljenje nadležnog organa ili organizacije.”

Član 46

U članu 135 poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Ako dvije ili više ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će pozvati ponudače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor obaviti žrijebom.

Žrijebanje iz stava 4 ovog člana obavlja predsjednik komisije.”

Član 47

Poslije člana 135 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Provjera izjave privrednog subjekta

Član 135a

Nakon vrednovanja ponuda, komisija vrši provjeru podataka sadržanih u izjavi privrednog subjekta ponudača čija je ponuda ekonomski najpovoljnija, i to:

- 1) pribavljanjem javno dostupnih dokaza;
- 2) uvidom u dokaze kojima raspolaže, ako su relevantni u trenutku provjere; ili
- 3) pribavljanjem dokaza od nadležnih organa, organizacija ili drugih pravnih lica.

Naručilac je dužan da dokaze koje pribavlja na način iz stava 1 ovog člana priloži na ESJN.

Ako se u postupku javne nabavke zaključuje okvirni sporazum sa više ponudača, naručilac je dužan da prije donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude, izvrši provjeru podataka sadržanih u izjavi privrednog subjekta svakog ponudača koji je rangiran u okviru predviđenog broja za zaključivanje okvirnog sporazuma.

Ako naručilac ne može da obezbijedi dokaz u skladu sa stavom 1 ovog člana, zatražiće od ponudača da, u roku od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva, putem ESJN dostavi original ili kopiju traženog dokaza, osim dokaza u vezi posebnih osnova za isključenje iz postupka javne nabavke.

Ako ponudač iz stava 4 ovog člana ne dostavi traženi dokaz u propisanom roku ili je dostavljeni dokaz nejasan ili nepotpun, naručilac je dužan da, putem ESJN, obavijesti o tome ponudača i da mu ostavi dodatni rok od pet dana za dostavljanje odgovarajućeg dokaza.

Ako ponudač ne postupi u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana, naručilac će ga isključiti iz postupka javne nabavke, osim ako ponudač dokaže da mu traženi dokaz nije dostupan jer se ne izdaje u državi u kojoj ima sjedište.

Ako se provjerom izjave privrednog subjekta na način iz st. 1 i 4 ovog člana utvrdi da postoji osnov za isključenje ponudača iz postupka ili se ponudač isključi iz postupka u skladu sa stavom 6 ovog člana, naručilac će izvršiti provjeru izjave privrednog subjekta ponudača čija je ponuda sljedeće rangirana, a ako takve ponude nema ponistiće postupak javne nabavke.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji navede dokaze koje će tražiti za provjeru izjave privrednog subjekta čija je ponuda ekonomski najpovoljnija.

Naručilac nije dužan da vrši provjeru izjave privrednog subjekta u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Dokazi za provjeru tačnosti izjave privrednog subjekta

Član 135b

U postupku provjere izjave privrednog subjekta, komisija može da traži dostavljanje sljedećih dokaza, i to:

- 1) uvjerenje, potvrdu ili drugi akt nadležnog organa izdato na osnovu kaznene evidencije, u skladu sa propisima države u kojoj privredni subjekat ima sjedište, odnosno u kojoj ovlašćeno lice tog privrednog subjekta ima prebivalište, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 99 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

- 2) uvjerenje, potvrdu ili drugi akt koji izdaje organ uprave nadležan za naplatu poreskih prihoda, odnosno nadležni organ države u kojoj privredni subjekat ima sjedište, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 99 stav 1 tačka 2 ovog zakona;

- 3) dokaz o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata ili drugom odgovarajućem registru u državi u kojoj privredni subjekat ima sjedište, sa podacima o ovlašćenom licu, odnosno izvršnom direktoru privrednog subjekta, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 102 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

4) dokaz o ovlašćenju za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke (dozvola, licenca, odobrenje ili drugi akt nadležnog organa), u skladu sa zakonom, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 102 stav 1 tačka 2 ovog zakona;

5) finansijske iskaze za dvije prethodne finansijske godine, zavisno od dana osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti, sa izvještajem ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, koji je prihvaćen od strane nadležnog organa države u kojoj privredni subjekat ima sjedište, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 104 stav 1 ovog zakona;

6) potvrdu izdatu od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koja sadrži opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

7) dokaz o stručnim i kadrovskim kapacitetima angažovane radne snage, i to o:

a) stručnoj spremi (diploma, uvjerenje, svjedočanstvo ili drugi odgovarajući akt nadležnog organa ili organizacije);

b) stručnoj sposobljenosti (sertifikat, uvjerenje ili drugi akt nadležnog organa ili organizacije);

c) stručnom iskustvu u vezi sa predmetom nabavke (potvrda ili drugi akt nadležnog organa, investitora ili korisnika);

d) načinu angažovanja radne snage (prijava na osiguranje zaposlenog, ugovor o radu, sporazum o preuzimanju zaposlenog, ugovor o korišćenju sposobnosti drugog subjekta ili drugi akt u skladu sa zakonom);

8) listu osnovnih sredstava i opreme u svojini ili obezbijedenih oslanjanjem na sposobnost drugog subjekta ili obezbijedenih na drugi način, u skladu sa zakonom, za dokazivanje, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

9) sertifikat ili drugi akt izdat od strane nadležnog organa ili ovlašćene organizacije o uspostavljenom sistemu upravljanja kvalitetom iz oblasti predmeta nabavke, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 4 ovog zakona;

10) sertifikat ili drugi akt izdat od strane nadležnog organa ili ovlašćene organizacije o uspostavljenom sistemu zaštite životne sredine, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 5 ovog zakona;

11) uzorak, katalog ili fotografiju predmeta nabavke, čiju je vjerodostojnost ponudač obavezan potvrditi, ako to naručilac zahtijeva, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tačka 6 ovog zakona.

Ako se u državi sjedišta privrednog subjekta ili državi u kojoj ovlašćeno lice privrednog subjekta ima prebivalište ne izdaju dokazi iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana ili ako ti dokazi ne obuhvataju sve informacije iz člana 99 ovog zakona, traženi dokaz može zamijeniti ili dopuniti akt nadležnog organa države sjedišta privrednog subjekta ili ambasade te države u Crnoj Gori kojim se potvrđuje da se zahtijevani dokaz ne izdaje ili da se ne izdaje sa svim zahtijevanim podacima.”

Član 48

Član 137 mijenja se i glasi:

„Shodna primjena

Član 137

Na prijavu za kvalifikaciju shodno se primjenjuju odredbe čl. 120, 122, 126, 127, 128, 130, 131, 134, 135, 135a ovog zakona, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.”

Član 49

Član 138 mijenja se i glasi:

„Obaveštenje o neučestvovanju u daljem postupku

Član 138

Naručilac je dužan da u konkurenetskem postupku sa pregovorima, konkurenetskem dijalogu, partnerstvu za inovacije, pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje i pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, u obavještenju kandidatu, odnosno ponudaču da neće biti pozvan na dalje pregovore, odnosno dijalog, navede uputstvo da se pravo na zaštitu može ostvariti žalbom na odluku o izboru najpovoljnije ponude, odnosno na odluku o poništenju postupka javne nabavke.”

Član 50

U članu 140 stav 1 na kraju tačke 4 tačka-zarez se briše i dodaju riječi: „ili su ponudači isključeni iz postupka;”.

Tačka 7 mijenja se i glasi:

„7) je predmet nabavke u cjelini ili u većem dijelu realizovan na osnovu ugovora o javnoj nabavci koji je zaključen na osnovu izvršne odluke o izboru najpovoljnije ponude, ako je ta odluka naknadno pravosnažno poništena;”.

Poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi:

„7a) ako je korišćenjem ESJN sproveden postupak javne nabavke na način da su postojale smetnje, ograničenja i postupanja naručioca koja se ne mogu naknadno ispraviti ili ponoviti;”.

Član 51

U članu 141 stav 1 tačka 1 riječi: „od 15 dana” zamjenjuju se riječima: „od 30 dana”.

Član 52

Član 143 mijenja se i glasi:

„Odlukom o izboru najpovoljnije ponude odlučuje se o najpovoljnjoj ponudi, ispravnim i neispravnim ponudama, o isključenju ponudača, kao i o isključenju kandidata i ponudača kojim je dostavljeno obavještenje da neće biti pozvani na dalje pregovore ili dijalog, u skladu sa ovim zakonom.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude koja je donijeta bez prethodno sprovedenog postupka javne nabavke je ništava ako je naručilac bio dužan da prije njenog donošenja sproveđe postupak javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude, naročito, sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;
- 2) podatke o vrsti postupka javne nabavke, naziv i opis predmeta nabavke u cjelini i po partijama i broj tenderske dokumentacije;
- 3) ukupnu procijenjenu vrijednost predmeta nabavke u cjelini i po partijama;
- 4) podatke o ponudačima, odnosno kandidatima koji su isključeni iz postupka javne nabavke sa razlozima isključenja;
- 5) podatke o isključenju kandidata i ponudača kojim je dostavljeno obavještenje da neće biti pozvani na dalje pregovore ili dijalog, sa razlozima isključenja;
- 6) podatke o ponudama koje su neispravne sa razlozima neispravnosti;
- 7) podatke o ispravnim ponudama;
- 8) podatke o vrednovanju i rangiranju ponuda;
- 9) podatke o najpovoljnjoj ponudi, uključujući i ponude u slučaju zaključivanja okvirnog sporazuma sa jednim ili više ponudača;
- 10) uputstvo o pravnoj zaštiti;

11) datum donošenja odluke i potpis ovlašćenog lica naručioca.

Ako je predmet nabavke podijeljen po partijama, odluku o izboru najpovoljnije ponude naručilac može da donese za svaku partiju posebno, za više partija ili za sve partije.

Obrazac odluke iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo."

Član 53

Član 145 mijenja se i glasi:

„Naručilac je dužan da, nakon objavljivanja odluka iz čl. 143 i 144 ovog zakona u ESJN do dana isteka roka za žalbu, ponudačima i kandidatima na koje se odluka odnosi, na zahtjev tih ponuđača i kandidata podnesen putem ESJN, omogući uvid u kompletnu elektronsku dokumentaciju postupka javne nabavke, u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva, u trajanju od najmanje 24 časa, kao i neposredni uvid u dokumentaciju koja nije podnesena putem ESJN, u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva, u trajanju koje ne može da bude kraće od dva časa.

O izvršenom uvidu u dokumentaciju koja nije podnesena putem ESJN, naručilac sačinjava službenu zabilješku koja sadrži podatke o: vremenu vršenja uvida, licu koje vrši uvid, licu u čijem je prisustvu vršen uvid, djelovima dokumentacije u kojim je izvršen uvid, razloge zbog kojih je lice koje vrši uvid odbilo da potpiše službenu zabilješku, kao i druge činjenice od značaja za vjerodostojnost ove radnje.”

Član 54

Član 149 mijenja se i glasi:

„Naručilac zaključuje ugovor o javnoj nabavci u pisanom ili elektronskom obliku sa ponuđačem čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, nakon izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se i realizuje u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, izabranom ponudom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude.

U ugovoru o javnoj nabavci naručilac je dužan da iskaže iznos PDV-a.

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci potpiše i dostavi ponuđaču čija ponuda je izabrana kao najpovoljnija, najkasnije u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Ponuđač iz stava 4 ovog člana dužan je da dostavljeni ugovor potpiše i vrati naručiocu zajedno sa garancijom za dobro izvršenje ugovora i/ili drugim sredstvom finansijskog obezbjedenja koji je zahtijevan tenderskom dokumentacijom, u roku od 15 dana od dana dostavljanja ugovora.

Ponuđač iz stava 4 ovog člana nije dužan da potpiše ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Ponuđač može započeti sa realizacijom predmeta nabavke ako je naručiocu dostavio potpisani ugovor o javnoj nabavci, garanciju za dobro izvršenje ugovora i/ili drugo sredstvo finansijskog obezbjedenja traženo tenderskom dokumentacijom u roku iz stava 4 ovog člana.

Ako ponuđač ne postupi na način iz stava 4 ovog člana, smatra se da je odbio da zaključi ugovor o javnoj nabavci.

U slučaju iz stava 7 ovog člana, naručilac je dužan da aktivira garanciju ponude ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, odnosno u slučaju isteka garancije ponude da zahtijeva naknadu štete u iznosu od 10% od ponudenog iznosa ponude, a ponuđač je dužan da tu štetu nadoknadi naručiocu.

U slučaju iz stava 7 ovog člana, naručilac može da zaključi ugovor sa drugorangiranim ponuđačem, pod uslovom da cijena njegove ponude nije veća od 10% u odnosu na prvobitno izabranu ponudu ili može da poništi postupak javne nabavke.

U slučaju iz stava 10 ovog člana naručilac je dužan da prije zaključivanja ugovora provjeri tačnost izjave privrednog subjekta ponuđača sa kojim namjerava da zaključi ugovor.

Cijena utvrđena u ugovoru o javnoj nabavci ne može da bude veća od cijene navedene u odluci o izboru najpovoljnije ponude.

Ako je tenderskom dokumentacijom predviđena izmjena cijene i varijante, naručilac može ugovorom da predviđa da će ugovorena cijena da zavisi od cijene materijala, rada i drugih elemenata koji mogu da utiču na visinu troškova proizvodnje u određenom vremenskom periodu i na određenom tržištu.

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci objavi u ESJN u roku od tri dana od dana dostavljanja zaključenog ugovora.

Naručilac je dužan da odredi odgovorno lice za realizaciju ugovora o javnoj nabavci, odnosno okvirnog sporazuma u roku iz stava 14 ovog člana.

Ako je tenderskom dokumentacijom predviđena primjena poslovnih običaja (uzanse) u skladu sa posebnim propisima, naručilac može ugovorom da predviđa da će se prilikom realizacije ugovora primjenjivati poslovni običaji (uzanse).

Na izvršenje i odgovornost ugovornih strana za ispunjenje obaveza iz ugovora o javnoj nabavci shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.”

Član 55

U članu 150 stav 1 na kraju tačke 2 tačka se briše i dodaju riječi: „ili iz člana 110 ovog zakona, koji je predviđen tenderskom dokumentacijom.”.

Član 56

U članu 151 stav 1 poslije tačke 3 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„3a) kad je potreba za izmjenom ugovora nastala zbog okolnosti koje naručilac u vrijeme zaključivanja ugovora nije mogao da predviđi, a izmjenom se ne mijenja priroda ugovora već se vrši samo smanjenje ugovorene vrijednosti,

3b) kad se vrši zamjena podugovarača, u skladu sa članom 128 st. 10, 11 i 12 ovog zakona.”.

Član 57

U članu 176 stav 1 tačka 11 riječi: „od 20.000,00 eura” zamjenjuju se riječima: „od 25.000,00 eura”.

Član 58

Član 179 mijenja se i glasi:

„Naručilac je dužan da vodi evidenciju o sprovedenom postupku javne nabavke i jednostavnoj nabavci direktnim unošenjem u ESJN.

Evidencija iz stava 1 ovog člana, za svaku nabavku, sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca;
- 2) vrstu postupka javne nabavke;
- 3) datum objave tenderske dokumentacije;
- 4) vrstu predmeta nabavke;
- 5) opis predmeta nabavke;
- 6) procijenjenu vrijednost nabavke;
- 7) broj dostavljenih ponuda;
- 8) naziv izabranog ponuđača;
- 9) datum zaključenja ugovora o javnoj nabavci;
- 10) ugovorenu vrijednost.”

Član 59

Član 180 briše se.

Član 60

U članu 182 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

„Naručilac je dužan da dostavi Ministarstvu izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, i to:

1) polugodišnji izvještaj za period od 1. januara do 30. juna tekuće godine do 31. jula tekuće godine;

2) godišnji izvještaj za prethodnu godinu do 28. februara tekuće godine.

Izvještaji iz stava 1 ovog člana dostavljaju se putem ESJN.”

Član 61

Član 184 briše se.

Član 62

U članu 185 stav 2 mijenja se i glasi:

„Žalba iz stava 1 ovog člana podnosi se putem ESJN.”

Član 63

U članu 186 stav 1 mijenja se i glasi:

„Žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona može da izjavi privredni subjekat:

1) u roku od 20 dana od dana objavlјivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda najmanje 30 dana od dana objavlјivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije;

2) u roku od deset dana od dana objavlјivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda najmanje 15 dana od dana objavlјivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije;

3) do isteka polovine roka za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda, ako je rok za podnošenje prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda kraći od 15 dana od dana objavlјivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije, a u slučaju da je posljednji dan roka za podnošenje ponuda kraći od 24 časa, smatra se da rok ističe istekom tog dana.”

U stavu 4 riječi: „za otvaranje prijava za kvalifikacije,” zamjenjuju se riječima: „radi otvaranja prijava za kvalifikacije.”

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nakon isteka roka iz st. 2 i 3 ovog člana žalba se ne može mijenjati niti dopunjavati.”

Član 64

Član 187 mijenja se i glasi:

„Dejstvo žalbe

Član 187

Žalbom se prekidaju dalje radnje naručioca u postupku javne nabavke do donošenja rješenja po žalbi, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.”

Član 65

Član 189 mijenja se i glasi:

„Postupanje naručioca po žalbi

Član 189

Naručilac je dužan da u roku od tri dana od dana podnošenja žalbe, objavi u ESJN obavještenje da je podnijeta žalba i da su prekinute dalje radnje u postupku javne nabavke do donošenja rješenja po žalbi.

Naručilac može da, u roku od osam dana od dana podnošenja žalbe, rješenjem odbije žalbu kao:

1) nedozvoljenu, ako se odnosi na odluku ili radnju naručioca u odnosu na koju žalba nije dozvoljena ili ako nije podnesena u skladu sa članom 185 stav 2 ovog zakona;

2) neblagovremenu, ako je izjavljena nakon isteka propisanog roka;

3) izjavljenu od strane neovlašćenog lica, ako je izjavljena od strane lica koje nije ovlašćeno za izjavljivanje žalbe u skladu sa članom 186 ovog zakona ili ako je izjavljena od strane ponuđača koji nije uz ponudu dostavio garanciju ponude ili je dostavio garanciju ponude na manji iznos od traženog ili neispravnu garanciju ponude ili nije dostavio garanciju ponude na način predviđen tenderskom dokumentacijom u skladu sa članom 122 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona;

4) nepotpunu, ako uz žalbu ili u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka po žalbi u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona ili je dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka po žalbi na manji iznos od propisanog.

Naručilac može da, u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe, usvoji žalbu u cjelini i da, zavisno od toga na koju se fazu postupka javne nabavke žalba odnosi, poništi pobijanu odluku ili je zamijeni drugom odlukom, izvrši izmjenu i/ili dopunu tenderske dokumentacije u skladu sa zahtjevom iz žalbe ili poništi postupak javne nabavke u dijelu ili cjelini.

Ako je podneseno više žalbi, koje se u cjelini usvajaju, naručilac može da koristi pravo iz stava 3 ovog člana.

Naručilac koji je postupio u skladu sa stavom 4 ovog člana, dužan je da:

1) izmjenu i/ili dopunu tenderske dokumentacije sačini u skladu sa zahtjevima iz žalbe i da navede razloge osnovanosti žalbenih navoda, kao i da doneše i objavi rješenje kojim će odlučiti o troškovima postupka na ime sastavljanja žalbe, ako je žalba sačinjena od strane advokata;

2) novu odluku doneće u skladu sa svim navodima i zahtjevima žalbe i da tom odlukom ocijeni svaki žalbeni navod i navede razloge za usvajanja žalbe, kao i da odluči o troškovima postupka na ime sastavljanja žalbe, ako je žalba sačinjena od strane advokata.

Naručilac je dužan da akt iz st. 2 i 5 ovog člana objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja, osim ako je žalba izjavljena na odluku o isključenju iz postupka, kad je dužan da rješenje, odnosno odluku dostavi podnosiocu prijave za kvalifikaciju na kojeg se odnosi.

Danom objavlјivanja akata iz st. 2 i 5 ovog člana u ESJN smatra se da su uredno dostavljena podnosioci žalbe.

Naručilac je dužan da u roku od tri dana od dana objavlјivanja, odnosno dostavljanja akta iz st. 2 i 5 ovog člana obavijesti Komisiju za zaštitu prava da je izjavljena žalba i da je po toj žalbi postupio.

Protiv akta iz st. 2 i 5 ovog člana može se izjaviti žalba, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac ne može da usvoji žalbu koja je nedozvoljena, neblagovremena, uz koju nije dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje žalbenog postupka u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona ili koja je izjavljena od neovlašćenog lica.

Ako naručilac ne koristi pravo iz st. 2 i 3 ovog člana dužan je da, u roku od osam dana od dana podnošenja žalbe, dostavi Komisiji za zaštitu prava putem ESJN žalbu i sve priloge koje je podnosioc žalbe dostavio uz žalbu, kao i dokumentaciju postupka javne nabavke u kojem je žalba izjavljena, osim uzoraka ponuđenog predmeta nabavke koje je dužan da dostavi neposredno ili putem pošte preporučenom pošiljkom.

Naručilac može uz žalbu da dostavi i odgovor na žalbu i dokaze kojim osporava žalbene navode podnosioca žalbe.”

Član 66

Član 190 mijenja se i glasi:

„Odustanak od žalbe

Član 190

Podnositelj žalbe može odustati od žalbe do dana objavljivanja rješenja po žalbi, odnosno do dana dostavljanja rješenja ako je žalba izjavljena na odluku o isključenju iz postupka javne nabavke.

Podnesak o odustanku od žalbe podnosi se na način propisan članom 185 stav 2 ovog zakona.

Ako žalbu izjavi ponudač koji je podnositelj zajedničke ponude, odnosno prijave za kvalifikaciju, odustanak od žalbe proizvodi pravno dejstvo ako svi članovi zajedničke ponude, odnosno prijave odustanu od žalbe ili ako od žalbe odustane član zajedničke ponude, odnosno prijave koji je ovlašćen za podnošenje žalbe.

Podnositelj žalbe koji je odustao od žalbe nema pravo na povraćaj sredstava uplaćenih na ime naknade za vođenje žalbenog postupka, osim ako je podnesak o odustanku od žalbe podnesen istog dana kada je žalba izjavljena.”

Član 67

Član 192 mijenja se i glasi:

„Komisija za zaštitu prava u postupku po žalbi odlučuje rješenjem o:

- 1) obustavi postupka po žalbi, ako podnositelj žalbe odustane od izjavljene žalbe;
- 2) odbijanju žalbe kao nedozvoljene, ako se odnosi na odluku ili radnju naručioca u odnosu na koju žalba nije dozvoljena, ili ako nije podnesena u skladu sa članom 185 stav 2 ovog zakona;
- 3) odbijanju žalbe kao neblagovremene, ako je izjavljena nakon isteka propisanog roka;
- 4) odbijanju žalbe kao izjavljene od strane neovlašćenog lica, ako je izjavljena od strane lica koje nije ovlašćeno za izjavljivanje žalbe u skladu sa članom 186 ovog zakona ili ako je izjavljena od strane ponudača koji uz ponudu nije dostavio garanciju ponude ili je dostavio garanciju ponude na manji iznos od zahtijevanog ili neispravnu garanciju ponude ili nije dostavio garanciju ponude na način predviđen tenderskom dokumentacijom u skladu sa članom 122 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona;

5) odbijanju žalbe kao nepotpune, ako uz žalbu ili u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka po žalbi u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona ili je dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka po žalbi na manji iznos od propisanog;

6) odbijanju žalbe kao neuredne, ako podnositelj žalbe u ostavljenom roku ne otkloni nedostatak koji sprječava da se po žalbi postupi;

7) odbijanju žalbe kao neosnovane, kad utvrdi da su žalbeni navodi u cjelini neosnovani;

8) usvajanju žalbe u cjelini ili djelimično i poništenju odluke ili postupka ili radnje naručioca u dijelu u kojem je utvrđena nezakonitost.

Izuzetno od stava 1 tačka 7 ovog člana, žalba na odluku o izboru najpovoljnije ponude odbije se kao neosnovana, ako podnositelj žalbe:

1) ne osporava svoje isključenje iz postupka javne nabavke ili neispravnost svoje ponude, a ne dokaže da prvorangiranog ponudača treba isključiti iz postupka javne nabavke ili da su sve ostale ponude neispravne;

2) ne dokaže da ne postoji razlog za njegovo isključenje iz postupka javne nabavke i da je njegova ponuda najpovoljnija.

Naručilac je dužan da postupi po rješenju iz stava 1 tačka 8 ovog člana u roku od 15 dana, od dana objavljivanja rješenja, odnosno dostavljanja rješenja i da o tome, u propisanom roku, obavijesti Komisiju za zaštitu prava.

Ako naručilac ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, Komisija za zaštitu prava dužna je da o tome obavijesti Ministarstvo i inspektora za javne nabavke.

Naručilac ne može odlukom donesenom u postupku izvršenja rješenja iz stava 3 ovog člana da ističe razloge za neispravnost ponude podnosioca žalbe i/ili isključenje podnosioca žalbe iz postupka koje nije naveo u poništenoj odluci, ali je dužan da date naloge i uputstva za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti primjeni u odnosu na svaku ponudu i svakog ponudača u predmetnom postupku javne nabavke.

Podnosič žalbe po kojoj je donijeto rješenje iz stava 3 ovog člana nema pravo da u žalbi protiv odluke koja je donijeta u postupku izvršenja tog rješenja osporava tu odluku u dijelu u kojem nije činjenično drugačija u odnosu na prvočitnu odluku.

Ako Komisija za zaštitu prava odbije žalbu protiv tenderske dokumentacije ili obustavi postupak zbog odustanka podnosioca žalbe, naručilac je dužan da u ESJN objavi obaveštenje o određivanju novog roka za podnošenje ponuda, koji ne može da bude kraći od osam dana.

Obaveštenje iz stava 7 ovog člana ne predstavlja izmjenu tenderske dokumentacije.

Ako Komisija za zaštitu prava poništi postupak javne nabavke, naručilac je dužan da obaveštenje o poništenju postupka objavi u ESJN, u roku od pet dana, od dana dostavljanja rješenja.”

Član 68

Član 195 mijenja se i glasi:

„Bitna povreda pravila postupka javne nabavke postoji ako:

1) naručilac sproveđe postupak javne nabavke iz člana 59 ovog zakona koji nije u skladu sa mišljenjem Ministarstva, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

2) tenderska dokumentacija ne sadrži obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i/ili obavezne osnove za isključenje iz postupka javne nabavke;

3) naručilac nastavi postupak prije donošenja rješenja po žalbi, koji nije u skladu sa članom 187 stav 1 ovog zakona;

4) odlukom o izboru najpovoljnije ponude nije odlučeno o podnesenim ponudama;

5) naručilac ne postupi u skladu sa članom 95 st. 2 i 3 ovog zakona, ako je to od bitnog uticaja za ispunjavanje uslova za učešće u postupku javne nabavke, sačinjavanje ponude u skladu sa tehničkom specifikacijom predmeta nabavke i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci;

6) u sprovođenju postupka javne nabavke je učestvovao predstavnik naručioca iz člana 41 stav 2 ovog zakona koji nije potpisao izjavu o nepostojanju sukoba interesa ili koji je zbog sukoba interesa morao da bude izuzet iz postupka javne nabavke;

7) naručilac ne postupi u skladu sa članom 145 stav 1 ovog zakona.

Ako se bitna povreda pravila postupka iz stava 1 ovog člana može naknadno otkloniti, Komisija za zaštitu prava će ispitati žalbene navode, odlučiti o bitnim povredama zakona koje podnosič žalbe nije istakao u žalbi i poništiti radnju, odluku ili dio postupka na koji se bitna povreda odnosi.

U slučaju postojanja bitne povrede pravila postupka iz stava 1 ovog člana koja se ne može naknadno otkloniti, a koju podnosič žalbe nije istakao u žalbi, Komisija za zaštitu prava će povodom žalbe, ne ispitujući žalbene navode, poništiti postupak javne nabavke u cijelini, odnosno postupak za određenu partiju na koju se žalba odnosi.”

Član 69

Član 200 mijenja se i glasi:

„Predsjednika i članove Komisije za zaštitu prava imenuje Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) na predlog nadležnog radnog tijela, na osnovu javnog poziva.

Predsjednik i članovi Komisije za zaštitu prava imenjuju se na period od pet godina i mogu biti ponovno imenovani.

Skupština, odnosno nadležno radno tijelo dužno je da pokrene postupak za utvrđivanje predloga za izbor predsjednika ili člana Komisije za zaštitu prava najkasnije šest mjeseci prije isteka njihovog mandata, s tim što se imenovanje mora izvršiti najkasnije 15 dana prije isteka mandata.”

Član 70

Član 201 mijenja se i glasi:

„Za predsjednika Komisije za zaštitu prava može biti imenovano lice sa završenim VIII nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravni fakultet i najmanje pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju imati pravosudni ispit i tri godine radnog iskustva ili pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju da budu lica sa završenim VIII nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravnim fakultetom, položenim ispitom za rad u državnim organima i dvije godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.”

Član 71

U članu 203 stav 3 riječi: „ministru finansija” zamjenjuju se riječima: „Skupštini Crne Gore”, a poslije riječi: „većina članova Komisije za zaštitu prava” dodaju se riječi: „Skupštini Crne Gore”.

Član 72

Član 207 mijenja se i glasi:

„Komisija za zaštitu prava podnosi Skupštini izvještaj o radu polugodišnje za periode od 1. januara do 30. juna i od 1. jula do 31. decembra tekuće godine, u roku od 30 dana, od isteka polugodišnjeg perioda.

Komisija za zaštitu prava podnosi Skupštini Crne Gore na usvajanje godišnji izvještaj o radu, najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu.

Komisija za zaštitu prava podnosi na uvid Vladi godišnji izvještaj o radu.”

Član 73

U članu 208 stav 6 mijenja se i glasi:

„Organizacija i sistematizacija stručne službe Komisije za zaštitu prava uređuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji utvrđuje Komisija za zaštitu prava, uz saglasnost nadležnog radnog tijela Skupštine”.

Član 74

Član 209 mijenja se i glasi:

Nadzor nad sprovodenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovodenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko inspektora za javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je ureden inspeksijski nadzor.

O izvršenom nadzoru i preduzetim mjerama inspektor za javne nabavke je dužan da vodi evidenciju i sačini mjesečni izvještaj o radu koji dostavlja Ministarstvu i polugodišnji izvještaj o radu koji dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine.

Protiv rješenja inspektora za javne nabavke može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako inspektor za javne nabavke ne izvrši nadzor, odnosno ne preduzme mјere po osnovu obavještenja Komisije za zaštitu prava u slučajevima iz člana 205 stav 1 tačka 3 ovog zakona, odnosno ne postupi u skladu sa članom 210 stav 2 tačka 6 ovog zakona, Komisija za zaštitu prava će o tome obavijestiti Skupštinu odnosno nadležno radno tijelo.”

Član 75

Član 210 mijenja se i glasi:

„Inspektor za javne nabavke vrši inspeksijski nadzor nad radom naručioca u odnosu na:

- 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta;
- 2) rokove za donošenje, izmjene, dopune i objavljivanje plana nabavki;
- 3) ispunjenost uslova za obavljanje poslova službenika za javne nabavke i komisije za provođenje postupka javne nabavke;
- 4) ispunjenost uslova za pokretanje postupka javne nabavke;
- 5) postupak jednostavne nabavke;
- 6) primjenu antikorupcijskih mjera i mjera sprečavanja sukoba interesa u postupku javne nabavke;
- 7) pokretanje postupka javne nabavke u konkurenckom postupku sa pregovorima, pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, partnerstvu za inovacije, konkurenckom dijalogu, pregovaličkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom (da li su razlozi za pokretanje postupka opravdani);
- 8) obavezu naručioca da zahtijeva dostavljanje garancije ponude i sredstava finansijskog obezbjedenja ugovora o javnoj nabavci u skladu sa ovim zakonom;
- 9) poštovanje propisanog roka za donošenje, dostavljanje, odnosno objavljivanje i izvršnost odluke naručioca u ESJN;
- 10) poštovanje propisanog roka za zaključivanje ugovora o javnoj nabavci, izmjene ugovora o javnoj nabavci i objavljivanje u ESJN;
- 11) omogućavanje kandidatima i ponudačima uvid u dokumentaciju javne nabavke;
- 12) realizaciju ugovora o javnoj nabavci, odnosno okvirnog sporazuma u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, odlukom o izboru najpovoljnije ponude i izabranom ponudom;
- 13) obavezu sačinjavanja izvještaja o realizaciji ugovora o javnoj nabavci;
- 14) vođenje evidencije o postupku javne nabavke, odnosno jednostavne nabavke;
- 15) polugodišnji izvještaj za tekuću godinu i godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za prethodnu godinu;
- 16) čuvanje dokumentacije o javnim nabavkama;
- 17) postupanje po odluci Komisije za zaštitu prava.

Kad se u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili podzakonski akt za njegovo sprovođenje, inspektor za javne nabavke dužan je, zavisno od vrste povrede i mogućnosti otklanjanja posljedica, da:

- 1) naloži naručiocu da utvrđene propuste otkloni u određenom roku;
- 2) službeniku za javne nabavke koji ne ispunjava uslove zabrani vršenje poslova javnih nabavki do ispunjenja uslova propisanih ovim zakonom;
- 3) protiv učiniocu prekršaja podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili tom učiniocu izda prekršajni nalog;
- 4) ako postoji sumnja da je u postupku javne nabavke učinjeno krivično djelo, to djelo prijavi državnom tužiocu;
- 5) obavijesti organ nadležan za sprječavanje korupcije o uočenim povredama antikorupcijskih pravila i povrede pravila sukoba interesa;
- 6) obavijesti Ministarstvo o utvrđenim nepravilnostima i preduzetim radnjama iz člana 44 stav 1 tačka 16 ovog zakona, odnosno Komisiju za zaštitu prava u slučajevima iz člana 205 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

“Inspekcija za javne nabavke ne može vrsiti inspekcijski nadzor u toku trajanja postupka javne nabavke.”

Član 76

Član 211 mijenja se i glasi:

„Član 211

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 eura do 20.000,00 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona ne sprovodi po postupku propisanim ovim zakonom (član 27 stav 2);

2) vrši podjelu predmeta nabavke na način kojim se izbjegava primjena ovog zakona (član 27 stav 3);

3) ne evidentira slučajeve iz člana 38 stav 2 tačka 1 ovog zakona, ne sačini službenu zabilješku i ne podnese prijavu nadležnim državnim organima radi preduzimanja mjera u skladu sa zakonom i ne obavijesti Ministarstvo (član 38 stav 2 tačka 2);

4) zaključi ugovor uz kršenje antikorupcijskog pravila (član 38 stav 3);

5) ne preduzima odgovarajuće mjere da efikasno sprijeći, prepozna i otkloni sukob interesa u vezi sa postupkom javne nabavke (član 40);

6) postupak javne nabavke u konkurentskom postupku sa pregovorima, pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, partnerstvu za inovacije, konkurentskom dijalogu, pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje, ne pokrene u slučajevima propisanim ovim zakonom (čl. 57 do 64);

7) prije pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, ne pribavi pozitivno mišljenje Ministarstva, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona (član 65 stav 1);

8) zaključi okvirni sporazum suprotno članu 69 ovog zakona;

9) tenderskom dokumentacijom za javne nabavke procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 40.000,00 eura, ne zahtijeva dostavljanje garancije ponude, garancije za dobro izvršenje ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma ili drugog sredstva finansijskog obezbjedenja, u skladu sa zakonom (član 96 stav 1);

10) tenderskom dokumentacijom za javne nabavke ne odredi vrstu, period važenja i uslove za aktiviranje sredstava finansijskog obezbjedenja u skladu sa članom 96 stav 1 ovog zakona (član 96 stav 4);

11) ne aktivira sredstvo finansijskog obezbjedenja iz člana 96 stav 1 ovog zakona, a nastupio je slučaj zbog kojeg je traženo obezbjedenje (član 96 stav 5);

12) donese odluku o izboru najpovoljnije ponude bez prethodno sprovednog postupka javne nabavke, a bio je dužan da prije njenog donošenja sproveđe postupak javne nabavke u skladu sa ovim zakonom (član 143 stav 2);

13) prije izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum, osim u slučajevima propisanim u članu 146 stav 2 ovog zakona;

14) postupak javne nabavke ne okonča donošenjem odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke (član 148 stav 1);

15) zaključi i realizuje ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, izabranom ponudom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude (član 149 stav 2);

16) ne čuva dokumentaciju postupaka javne nabavke u rokovima utvrđenim ovim zakonom (član 181);

17) ne postupi po rješenju iz člana 192 stav 1 tačka 8 ovog zakona u roku od 15 dana od dana objavljivanja rješenja, odnosno dostavljanja rješenja i o tome ne obavijesti Komisiju za zaštitu prava u propisanom roku (član 192 stav 3).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 250,00 eura do 2.000,00 eura.”

Član 77

Član 212 mijenja se i glasi:

„Član 212

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 eura do 10.000,00 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne dostavi izvještaj o analizi rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki i evidenciju o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskih pravila (član 38 stav 2 tač. 3 i 4);
- 2) ne odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke iz reda zaposlenih, odnosno lice koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom ili odredi službenika za javne nabavke koji ne ispunjava uslove u skladu sa ovim zakonom (član 47 st. 1 i 2);
- 3) komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke ne obrazuje u skladu sa zakonom i propisanim kriterijumima (član 48);
- 4) ne sačini i ne dostavi plan javnih nabavki Ministarstvu radi objavljivanja na ESJN do 31. januara tekuće finansijske godine (član 84 stav 1);
- 5) izmjene i dopune plana javnih nabavki ne dostavi Ministarstvu najkasnije pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke (član 84 st. 4 i 5);
- 6) odluku o isključenju iz postupka javne nabavke ne donese u roku od 30 dana od dana otvaranja prijava za kvalifikaciju i ne dostavi podnosiocu prijave u roku od tri dana od dana donošenja (član 141 stav 1 tačka 1);
- 7) odluku o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluku o poništenju postupka javne nabavke ne donese u roku od 60 dana od dana otvaranja ponuda i ne objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja (član 141 stav 1 tačka 2);
- 8) ne omogući uvid u kompletну elektronsku dokumentaciju postupka javne nabavke po zahtjevu ponudača i kandidata na koje se odluka odnosi, podnesenim putem ESJN, nakon objavljivanja odluka iz čl.143 i 144 ovog zakona u ESJN do dana isteka roka za žalbu, u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva, u trajanju od najmanje 24 časa, kao i neposredni uvid u dokumentaciju koja nije podnesena putem ESJN, u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva, u trajanju koje ne može da bude kraće od dva časa (član 145 stav 1);
- 9) ugovor o javnoj nabavci ne objavi u ESJN u roku od tri dana od dana dostavljanja zaključenog ugovora (član 149 stav 14);
- 10) izmjeni ugovor o javnoj nabavci tokom njegovog trajanja suprotno odredbama člana 151 stav 1 ovog zakona;
- 11) izmjenu ugovora ne objavi u ESJN u roku od tri dana od dana zaključivanja izmjene ugovora (član 151 stav 4);
- 12) ne sačini i objavi u ESJN izvještaj o realizaciji ugovora u roku od 30 dana od dana realizacije ugovora o javnoj nabavci (član 152 stav 1 tačka 2);
- 13) ne vodi evidenciju postupaka javnih nabavki u skladu sa ovim zakonom (član 179 stav 1);
- 14) polugodišnji izvještaj za period od 1. januara do 30. juna tekuće godine ne dostavi do 31. jula tekuće godine (član 182 stav 1 tačka 1);
- 15) godišnji izvještaj za prethodnu godinu ne dostavi do 28. februara tekuće godine (član 182 stav 1 tačka 2).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 150,00 eura do 1.000,00 eura.”

Član 78

Poslije člana 213 dodaje se novi član koji glasi:

„Donošenje podzakonskih akata

Član 213a

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 79

Poslije člana 215 dodaje se novi član koji glasi:

„Zaključeni ugovori

Član 215a

Ugovori o javnim nabavkama zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona mogu se mijenjati, odnosno raskidati u skladu sa čl. 150 i 151 ovog zakona.”

Član 80

Član 216 mijenja se i glasi:

Skupština odnosno nadležno radno tijelo imenovaće predsjednika i članove Komisije iz člana 200 stav 3 ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

„Danom imenovanja predsjednika i članova Komisije u skladu sa ovim zakonom, prestaje mandat predsjedniku i članovima Komisije izabranim u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni list CG”, broj 74/19).

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 05/22-1/21

EPA 619 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

75.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ I
DJEČJOJ ZAŠTITI**

Proglasavam **Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine,

Broj: 01-1233/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI**

Član 1

U Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17, 59/21 i 145/21) u članu 41 stav 2 riječi: „iznosi 109.07 eura” zamjenjuju se riječima: „iznosi 900 eura”.

U stavu 3 riječi: „iznosi 130.88 eura” zamjenjuju se riječima: „iznosi 1.000 eura”.

Član 2

U članu 175b poslije stava 5 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Lična invalidnina iz člana 32 stav 3 ovog zakona od 1. februara 2023. godine, vanredno se usklađuje za 25%.

Akt o usklađivanju, u skladu sa članom 38 stav 3 ovog zakona, donosi nadležni organ državne uprave.”

Član 3

U članu 175c poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Odredbe člana 41 st. 2 i 3 ovog zakona primjenjivace se od 1. januara 2022. godine.”

Član 4

Poslije člana 175c dodaju se dva nova člana koji glase:

„Lica koja ostvaruju pravo

Član 175d

Pravo na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete u skladu sa članom 41 st. 2 i 3 ovog zakona može ostvariti:

1) korisnik prava na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete u periodu od 1. januara 2022. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona, koji to pravo nije ostvario po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona;

2) korisnik prava na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete u periodu od 1. januara 2022. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona, koji je to pravo ostvario po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona;

3) korisnik prava na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete u periodu nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Korisnicima prava iz stava 1 tačka 2 ovog člana jednokratna naknada za novorođeno dijete pripada u visini razlike naknade isplaćene po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona i visine naknade za novorođeno dijete utvrđeno članom 41 st. 2 i 3 ovog zakona.

Član 175e

Korisnik prava na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete iz člana 175d stav 1 tačk. 1 i 2 ovog zakona može podnijeti zahtjev za ostvarivanje tog prava nadležnom centru za socijalni rad u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.”.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 19-6/22-3/12

EPA 623 XXVII

Podgorica, 27. decembra 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

76.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ
ZAŠTITI**

Proglašavam **Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o zdravstvenoj zaštiti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog jesenjeg zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1232/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI**

Član 1

U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 24/19, 82/20 i 8/21) poslije člana 16a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 16b

Kao vid zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja građana formira se nacionalni Registar za osobe sa autizmom (u daljem tekstu: Registar).

Institut za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut za javno zdravlje), po službenoj dužnosti, provjerava tačnost upisa podataka u Registar i odgovoran je za vođenje Registra.

Registar predstavlja sveobuhvatnu i cjelovitu, metodološki standardizovanu i kontinuirano ažuriranu evidenciju osoba sa autizmom na teritoriji Crne Gore.

Registar se sastoji od ličnih podataka o osobi kao i svih podataka koji se pribavljaju od zdravstvenih ustanova na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite, obrazovnih i socijalnih institucija, institucija nadležnih za zapošljavanje i penzijsko-invalidsko osiguranje kao i svih institucija nadležnih za ostvarivanje prava osoba sa autizmom na teritoriji Crne Gore.

Na prikupljanje i obradu podataka iz Registra primjenjuju se propisi koji se odnose na zaštitu ličnih podataka i informatičku sigurnost.

Podaci iz Registra koriste se kao osnova za transparentnu i sveobuhvatnu analitiku podataka o osobama sa autizmom na teritoriji Crne Gore.

Registar se vodi u elektronskoj formi, prikupljanjem i razmjenom podataka iz službenih evidencija i njihovim unosom u jedinstvenu bazu podataka.

Podaci u Registru su tajni pa pristup pojedinačnim podacima imaju zaposlena i ovlašćena lica koja su dužna da postupaju u skladu sa propisima kojima je regulisana zaštita ličnih podataka.

Nadzor nad funkcionisanjem Registra sprovodi Ministarstvo.

Nadzor nad zaštitom ličnih podataka u Registru sprovodi tijelo nadležno za zaštitu ličnih podataka.

Podaci iz Registra obrađuju se i objavljaju svake godine kao zbirni statistički pokazatelji.

Član 2

U članu 50 stav 1 riječi: „Institut za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut za javno zdravlje)” zamjenjuju se riječima: „Institut za javno zdravlje”.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 28-2/22-6/5

EPA 589 XXVII

Podgorica, 27. decembra 2022.godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

77.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O DRŽAVnim I DRUGIM PRAZNICIMA

Proglasavam **Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o državnim i drugim praznicima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1235/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,

Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O DRŽAVnim I DRUGIM PRAZNICIMA

Član 1

U Zakonu o državnim i drugim praznicima („Službeni list RCG”, br. 27/07 i „Službeni list CG”, br. 36/13 i 145/21), u članu 1 stav 1 poslije riječi: „državnosti”, dodaju se zarez i riječi: „13. novembar - Njegošev dan, crnogorski praznik kulture”.

U stavu 2 poslije riječi: „Nova godina” zarez se zamjenjuje veznikom „i” a riječi: „i 13. novembar – Njegošev dan, crnogorski praznik kulture” brišu se.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 00-36/22-1/4

EPA 612 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

78.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRIMA PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1237/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRIMA PREBIVALIŠTA I
BORAVIŠTA

Član 1

U Zakonu o registrima prebivališta i boravišta („Službeni list CG”, broj 46/15), član 10 mijenja se i glasi:

„Crnogorski državljanin je dužan da prijavu promjene prebivališta podnese Ministarstvu u opštini u kojoj namjerava da živi, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

U roku iz stava 1 ovog člana, crnogorski državljanin je dužan da prijavu promjene adrese podnese Ministarstvu u opštini u kojoj ima prebivalište.

Prijava promjene prebivališta, odnosno adrese predstavlja i odjavu prethodnog prebivališta, odnosno adrese.

Crnogorski državljanin koji nema prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori, dužan je da podnese prijavu prebivališta kad se nastani u Crnoj Gori, Ministarstvu u opštini u kojoj namjerava da živi, u roku od osam dana od dana nastanjenja.

Uz prijavu iz st. 1 i 4 ovog člana, crnogorski državljanin daje izjavu da se nastanio u mjestu i na adresi koju je naveo u prijavi.

Izjava iz stava 5 ovog člana daje se na obrascu iz člana 13 ovog zakona.

Crnogorski državljanin može prijaviti prebivalište, odnosno prijaviti promjenu prebivališta na osnovu priloženog dokaza o pravu svojine, ili susvojine na stanu, kući ili drugom objektu za stanovanje, ili drugom na zakonu zasnovanom pravnom osnovu.

Ako je u prijavi iz st. 1 i 4 ovog člana navedena adresa stana koji je u vlasništvu drugog lica, uz prijavu se podnosi ovjerjen ugovor o zakupu sa stanodavcem.

Ukoliko crnogorski državljanin prijavu promjene prebivališta, odnosno prijavu prebivališta prijavi na adresi prebivališta njegovog supružnika ili vanbračnog partnera, ili na adresi prebivališta njegovih roditelja unos podataka o prebivalištu Ministarstvo vrši na osnovu podataka sadržanim u evidencijama čije je vođenje u nadležnosti Ministarstva.

U slučaju boravka van Crne Gore dužeg od 90 dana crnogorski državljanin je dužan da podnese prijavu o odlasku u drugu državu, Ministarstvu u opštini u kojoj ima prebivalište ili preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Crne Gore.

Nakon povratka iz druge države lice iz stava 10 ovog člana, dužno je da o tome podnese prijavu Ministarstvu u opštini u kojoj ima prebivalište, u roku od osam dana.

Crnogorski državljanin je dužan da u prijavi promjene prebivališta, odnosno adrese, prijavi o odlasku u drugu državu i prijavi o povratku iz druge države da istinite podatke.

Crnogorski državljanini i članovi njihovih porodica koji se u skladu sa zakonom upućuju na rad u inostranstvo u ime Crne Gore, nemaju obavezu podnošenja prijave iz st. 10 i 11 ovog člana.”

Član 2

U članu 11 stav 1 riječi: „st. 1, 2, 4, 8 i 9.”, zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 4, 10 i 11.”

U stavu 2 riječi: „st. 1, 2, 4, 8 i 9”, zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 4, 10 i 11.”

Član 3

U članu 13 stav 3 poslije riječi: „iz druge države” dodaju se zarez i riječi: „izjave da se nastanio u mjestu i na adresi koje je naveo u prijavi”.

Član 4

U članu 15 st. 1, 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„Ako postoji sumnja u istinitost date izjave o nastanjenju iz člana 10 stav 5 ovog zakona Ministarstvo će u roku od osam dana od policije zatražiti terensku kontrolu tačnosti adrese:

- iz prijave promjene prebivališta iz opštine u opštini koja je podnijeta u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona;

- iz prijave prebivališta podnijete u slučaju iz člana 10 stav 4 ovog zakona;

O provjeri iz stava 1 ovog člana policija dostavlja izvještaj Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za provjeru podataka.

Ako se terenskom provjerom utvrdi da lice koje je podnijelo prijavu iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana ne živi na prijavljenoj adresi, Ministarstvo će rješenjem odbiti prijavu promjene prebivališta, prijavu promjene adrese stanovanja, odnosno prijavu prebivališta.”

Član 5

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 15a

Ako postoji sumnja u istinitost prijave, na osnovu koje je izvršena promjena prebivališta iz jedne u drugu opštinu, Ministarstvo može zatražiti od policije da izvrši terensku kontrolu tačnosti adrese iz prijave promjene prebivališta iz jedne u drugu opštinu, o čemu policija dostavlja Ministarstvu poseban izvještaj u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za kontrolu.

Ako se terenskom kontrolom utvrdi da lice koje je podnijelo prijavu u slučaju iz stava 1 ovog člana ne živi na prijavljenoj adresi prebivališta, Ministarstvo će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o odjavi prebivališta.

Ako se terenskom kontrolom iz stava 1 ovog člana utvrdi da je crnogorski državljanin nastanjen u Crnoj Gori na drugoj adresi, Ministarstvo će rješenjem iz stava 2 ovog člana upozoriti crnogorskog državljanina na obavezu prijave tačne adrese prebivališta i pravne posljedice neizvršenja te obaveze.

Rješenje iz stava 2 ovog člana Ministarstvo će donijeti u roku od 15 dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja.

Protiv rješenja donešenog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.”

Član 6

U članu 36 stav 1 riječi: „od 30 eura do 200 eura”, zamjenjuju se riječima: „od 200 eura do 1000 eura”.

U stavu 1 tačka 1 riječi: „član 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6” zamjenjuju se riječima: „član 10 st. 1, 2, 4, 10 i 11”.

U tački 2 riječi: „člana 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6” zamjenjuju se riječima: „člana 10 st. 1, 2, 4, 10 i 11”.

Član 7

Propisi koji su donešeni prije stupanja na snagu ovog zakona, usklađiće se sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 24-2/22-1/7

EPA 639 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,
Danijela Đurović, s.r.

79.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O INDUSTRIJSKIM EMISIJAMA

Proglašavam **Zakon o dopunama Zakona o industrijskim emisijama**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1231/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O INDUSTRIJSKIM EMISIJAMA**

Član 1

U Zakonu o industrijskim emisijama („Službeni list CG”, broj 17/19), u članu 27 stav 1 poslije riječi: „isteka roka njenog važenja” dodaju se riječi: „osim operatera iz stava 3 ovog člana”.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izdata dozvola za operatera postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine produžava se za period:

1. do okončanja započetih pregovora Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom, i

2. do okončanja postupka pred Energetskom zajednicom broj ECS-15/21 pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice.”

Član 2

U članu 73 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Operator postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine izuzima se od primjene stava 1 tačka 2 ovog člana:

1. do okončanja započetih pregovora Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom, i

2. do okončanja postupka pred Energetskom zajednicom broj ECS-15/21 pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice.”

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 27-6/22-1/6

EPA 640 XXVII

Podgorica, 27. decembra 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

80.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Opštег zakona o obrazovanju i vaspitanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1229/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Član 1

U Opštem zakonu o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG”, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG”, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13, 44/13, 47/17, 59/21, 76/21 i 146/21) u članu 73 stav 1 riječi: „dva predstavnika zaposlenih i jedan predstavnik roditelja” zamjenjuju se riječima: „dva predstavnika nastavničkog, odnosno stručnog vijeća i jedan predstavnik savjeta roditelja”.

U stavu 2 riječi: „dva predstavnika zaposlenih” zamjenjuju se riječima: „dva predstavnika nastavničkog, odnosno stručnog vijeća”, riječi: „i jedan predstavnik roditelja”, zamjenjuju se riječima: „i jedan predstavnik savjeta roditelja”.

U stavu 3, riječi: „tri predstavnika zaposlenih” zamjenjuju se riječima: „tri predstavnika nastavničkog, odnosno stručnog vijeća”.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„Školski, odnosno upravni odbor mješovitih srednjih škola i obrazovnih centara čine: dva predstavnika nastavničkog, odnosno stručnog vijeća, tri predstavnika Ministarstva, odnosno tri predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik socijalnih partnera i jedan predstavnik savjeta roditelja.”.

Stav 8 mijenja se i glasi:

„Predstavnike nastavničkog, odnosno stručnog vijeća bira nastavničko, odnosno stručno vijeće tajnim glasanjem.”.

Stav 9 mijenja se i glasi:

„Predstavnike savjeta roditelja bira savjet roditelja tajnim glasanjem.”.

U stavu 10 riječi: „može prisustvovati predstavnik učeničkog parlamenta, odnosno polaznik i predstavnik studenata” zamjenjuju se riječima: „može prisustvovati do tri predstavnika učeničkog parlamenta odnosno polaznika i predstavnika studenata”.

Član 2

U članu 74 stav 1 riječi: „predstavnika roditelja” zamjenjuju se riječima: „predstavnika savjeta roditelja”.

Član 3

U članu 76 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:
„1a) bira i razrješava direktora javne ustanove;”.

Član 4

U članu 80 st. 5, 6, 7 i 8 mijenjaju se i glase:

„Direktora privatne ustanove bira i razrješava osnivač, uz saglasnost školskog, odnosno upravnog odbora.

Direktora javne ustanove bira i razrješava školski, odnosno upravni odbor većinom glasova.

U postupku izbora direktora javne ustanove školski, odnosno upravni odbor obrazuje tročlanu komisiju koja sa kandidatima koji ispunjavaju propisane uslove obavlja usmeni intervju, razmatra priložene programe razvoja ustanove, pribavlja savjetodavno mišljenje nastavničkog, odnosno stručnog vijeća i o tome dostavlja izvještaj školskom, odnosno upravnom odboru i ministru.

Javna ustanova dostavlja kompletну dokumentaciju školskom, odnosno upravnom odboru, u roku od sedam dana od dana završetka konkursa.”.

Poslije stava 8 dodaju se tri nova stava koji glase:

„Na izbor direktora iz stava 6 ovog člana saglasnost daje ministar.

Saglasnost iz stava 9 ovog člana daje ministar u roku od 15 dana ili može školskom, odnosno upravnom odboru da vrati predlog na ponovno odlučivanje.

Ministar je dužan da da saglasnost ako isti kandidat bude ponovo izabran.”.

Član 5

U članu 81 stav 1 riječ „ministar” zamjenjuje se riječima: „školski, odnosno upravni odbor”.”.

Član 6

U članu 89 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) bira predstavnike nastavničkog, odnosno stručnog vijeća u školski, odnosno upravni odbor;”.

U stavu 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) daje savjetodavno mišljenje školskom, odnosno upravnom odboru prilikom izbora i razrješenja direktora;”.

Član 7

U članu 95 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) bira predstavnike savjeta roditelja u školski, odnosno upravni odbor;”.

Član 8

Poslije člana 153i dodaje se novi član koji glasi:

„Član 153j

Direktori privatnih i javnih ustanova koji su izabrani po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su izabrani.”.

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se od 1. maja 2023. godine.

Broj: 26-1/21-10/9

EPA 336 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

81.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OSNOVНОM
OBRAZOВANJU I VASPITANJU**

Proglašavam **Zakon o izmjenama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1230/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O OSNOVНОМ OBRAZOВANJU I VASPITANJU**

Član 1

U Zakonu o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG”, br. 64/02 i 49/07 i „Službeni list CG”, br. 45/10, 39/13, 47/17 i 59/21) u članu 73 stav 1 riječi: „20 časova nastave (norma časova)” zamjenjuju se riječima: „18 časova nastave (norma časova)”.

Član 2

U članu 79 stav 1 mijenja se i glasi:

„Nastavnici su dužni da, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, izvode teorijsku nastavu (norma časova), i to:

- iz crnogorskog ili maternjeg jezika – 16 časova;
- iz matematike – 16 časova;
- iz ostalih predmeta – 18 časova.”.

Član 3

OVaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 26-1/22-4/4

EPA 610 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednica,
Danijela Đurović, s.r.

82.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
UNUTRAŠNJIM POSLOVIMA**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1238/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 27. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UNUTRAŠNJIM POSLOVIMA**

Član 1

U Zakonu o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 70/21 i 123/21) u članu 143 stav 1 mijenja se i glasi:

„Policajski službenik može napredovati samo u neposredno više policijsko zvanje, odnosno može napredovati iz IV ili V nivoa kvalifikacije obrazovanja u početno zvanje sa VI ili VIII nivoom kvalifikacije obrazovanja, uz odgovarajući stepen kvalifikacije obrazovanja.”

Član 2

Član 144 mijenja se i glasi:

„Radi sprovođenja postupka napredovanja u više policijsko zvanje objavljuje se javni poziv za policijske službenike koji ispunjavaju uslove za sticanje neposredno višeg policijskog zvanja iz člana 143 ovog zakona.

Odluku o objavljinju javnog poziva iz stava 1 ovog člana donosi ministar, na predlog direktora Policije.

Rok za podnošenje prijava na javni poziv ne može biti kraći od osam dana od dana objavljinja javnog poziva.

Ministarstvo sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove javnog poziva na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije.

Kandidati koji ispunjavaju uslove javnog poziva, podliježu provjeri znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina.

Provjeru znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina vrši komisija koju obrazuje direktor Policije, pisanim testiranjem, usmenim intervjoum, uvidom u evidencije koje vodi Ministarstvo i druge evidencije i zbirke podataka ili na drugi odgovarajući način, ocjenjivanjem znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina.

Komisija iz stava 6 ovog člana izdaje odgovarajuću potvrdu kandidatima koji su uspješno prošli provjere iz stava 5 ovog člana, na osnovu propisanih kriterijuma.

Pored kandidata, potvrda iz stava 7 ovog člana dostavljala se i organizacionoj jedinici Ministarstva nadležnoj za ljudske resurse.

Policijski službenik kome je izdata potvrda iz stava 7 ovog člana, stiče neposredno više zvanje, odnosno zvanje iz člana 143 stav 1 prilikom raspoređivanja, odnosno prilikom popune radnog mjeseta na osnovu odluke o trajnom raspoređivanju u skladu sa članom 168 ovog zakona, s tim da ne može stići neposredno više zvanje ako se raspoređivanje vrši na radno mjesto za koje je, pored neposredno višeg zvanja, predviđeno i zvanje koje već ima, osim ako se ne radi o radnim mjestima rukovodilaca organizacionih jedinica za koja su predviđena policijska zvanja iz člana 136 tač. 1 i 2 ovog zakona ili radnim mjestima za koja su predviđena policijska zvanja iz člana 136 tač. 13 i 16 ovog zakona.

Izuzetno, odredbe ovog člana se ne primjenjuju prilikom sticanja policijskih zvanja zasnivanjem radnog odnosa, odnosno raspoređivanjem prilikom zasnivanja radnog odnosa i sticanja početnih policijskih zvanja odlukom o raspoređivanju iz člana 168 ovog zakona.

Izuzetno od stava 9 ovog člana, odluku o raspoređivanju u finansijsko-obavještajnoj jedinici donosi rukovodilac finansijsko obavještajne jedinice.

Sadržinu, način objavljanja, ispravke i povlačenja javnog poziva, kriterijume za ocjenjivanje, izdavanje potvrde i sastav i način rada komisije iz stava 6 ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za postupak napredovanja u neposredno više policijsko zvanje, propisuje Ministarstvo.”

Član 3

Član 180 mijenja se i glasi:

„Prestanak radnog odnosa na lični zahtjev

Član 180

Izuzetno od uslova propisanih zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, policijski službenik kojem na lični zahtjev i uz saglasnost direktora Policije prestane radni odnos, ima pravo na penziju, ukoliko navrši najmanje 50 godina života i 30 godina staža osiguranja od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem ili ukoliko navrši 40 godina staža osiguranja i najmanje 50 godina života.

Policijskom službeniku iz stava 1 ovog člana penzija se određuje na način propisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, s tim što se prilikom određivanja ličnog koeficijenta, ako je za njega povoljnije, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju.

Iznos penzije određen prema stavu 2 ovog člana uvećava se za 30%, s tim što iznos te penzije ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

U pogledu ostvarivanja, korišćenja i uskladivanja penzije koja pripada prema ovom članu, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Pravo na penziju primjenom ovog člana može se ostvariti od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na penziju po ovom osnovu, kao i na druga prava, obaveze, dužnosti, odgovornosti, službenu značku i službenu legitimaciju policijskih službenika unutrašnje kontrole rada policije, shodno se primjenjuju i na policijske službenike Ministarstva koji vrše poslove u neposrednoj vezi sa policijskim poslovima iz člana 2 ovog zakona – poslove bezbjednosnog nadzora i bezbjednosne zaštite Ministarstva.”

Član 4

Naziv člana 184 mijenja se i glasi:

„Policajski službenik za kontrolu rada Ministarstva

U članu 184 stav 1 poslije riječi „vrši” dodaje se riječ „policajski”.

Član 5

U članu 185 stav 2 poslije riječi: „u Ministarstvu”, dodaje se zarez i riječi: „osim policijskih ovlašćenja propisanih ovim zakonom i drugim zakonima.”

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 24-5/22-2/15

EPA 644 XXVII

Podgorica, 27. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Durović, s.r.

83.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O POREZU NA DODATU
VRIJEDNOST**

Proglašavam **Zakon o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1263/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O DOPUNI ZAKONA O POREZU NA DODATU
VRIJEDNOST**

Član 1

Član 1 mijenja se i glasi:

U Zakonu o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG”, br. 65/01, 38/02, 72/02, 21/03 i 76/05 i „Službeni list CG”, br. 16/07, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 80/20, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22 i 140/22) u članu 24a poslije tačke 19 dodaje se nova tačka koja glasi:
„20) solarni paneli (ploče).”

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 16-3/22-10/6

EPA 646 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednica,
Danijela Durović, s.r.

84.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA
DODATU VRIJEDNOST

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1264/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST

Član 1

U Zakonu o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG”, br. 65/01, 38/02, 72/02, 21/03 i 76/05 i „Službeni list CG”, br. 16/07, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 80/20, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22 i 140/22) u članu 4 stav 2 na kraju tačke 5 tačka-zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i lica zaposlena kod poreskog obveznika, kada se može odbiti ulazni PDV na ta sredstva ili njihove sastavne djelove;”.

Tač. 6 i 7 mijenjaju se i glase:

„6) promet prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje;

7) upotreba proizvoda poreskog obveznika ili lica zaposlenih kod poreskog obveznika u neposlovne svrhe, kada se može odbiti ulazni PDV na te proizvode;”.

Član 2

U članu 6 stav 1 tačka 2 riječi: „u cjelini ili djelimično” brišu se.

U tački 3 poslije riječi „proizvoda” dodaju se riječi: „od strane poreskog obveznika ili njegovog naslijednika, odnosno pravnog sljedbenika”, a poslije riječi „obavljanja” dodaje se riječ „oporezive”.

Član 3

U članu 7 stav 1 u prvoj rečenici riječ „istu” zamjenjuje se riječju „oporezivu”.

Član 4

U članu 12 stav 1 na kraju tačke 5 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju tri nove tačke koje glase:

„6) poreski zastupnik kojeg je dužno da imenuje lice koje nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, a koje obavlja međunarodni drumski prevoz putnika;

7) poreski obveznik kome je djelatnost kupovina i prodaja prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenja i čija je lična potrošnja tih proizvoda zanemarljiva i koji je upisan u poreski registar za PDV (u daljem tekstu: lice koje vrši veleprodaju enerenata), i to:

- učesnik na veleprodajnom tržištu električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika,

- lice koje je nabavilo prirodni gas, električnu energiju i energiju za grijanje ili hlađenje iz člana 15a stav 1 ovog zakona, od drugog obveznika PDV, radi dalje prodaje;

8) lice koje vrši kupovinu prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje za sopstvene potrebe i koje je upisano u poreski registar za PDV.”

Član 5

U članu 15 stav 1 na kraju tačke 3 tačka-zarez se zamjenjuje tačkom, a tačka 4 briše se.

Član 6

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

„Mjesto prometa prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje

Član 15a

(1) Mjesto u kojem je izvršen promet prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje smatra se:

- mjesto isporuke prirodnog gasa preko sistema za prirodnji gas koji se nalazi na teritoriji Crne Gore ili mreže priključene na taj sistem, isporuke električne energije i isporuke energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje lica koje vrši veleprodaju enerenata,

- sjedište lica koje vrši veleprodaju enerenata, odnosno prebivalište ili boravište lica za koje se ti proizvodi isporučuju,

- mjesto isporuke gdje lice kojem se isporučuju ti proizvodi upotrebljava te proizvode, ako nijesu obuhvaćeni isporukom u smislu al. 1 i 2 ovog stava.

(2) Ako lice iz stava 1 alineja 3 ovog člana ne potroši isporučene proizvode u potpunosti, smatra se da je mjesto isporuke tih proizvoda mjesto iz stava 1 alineja 2 ovog člana.”

Član 7

U članu 17 stav 4 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) put ili dio puta kojim se vrši usluga prevoza:

a) putniku, ako se usluga prevoza tog putnika pruža unutar ili van Crne Gore;

b) licu koje nije poreski obveznik, ako se usluga prevoza pruža unutar ili van Crne Gore;”.

Stav 9 mijenja se i glasi:

„(9) Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, za usluge iz st. 1 i 3 i stava 4 tačka 6 ovog člana i usluge davanja u zakup prevoznih sredstava, mjestom izvršenog prometa usluga u kojem se ta usluga koristi, odnosno izvršava smatra se mjesto prometa usluga:

1) van Crne Gore ako su usluge pružene u Crnoj Gori, a stvarno se koriste van Crne Gore;

2) unutar Crne Gore ako su usluge pružene van Crne Gore, a stvarno se koriste u Crnoj Gori.”

Član 8

U članu 24a stav 1 tačka 6a briše se.

Poslije tačke 6b dodaje se nova tačka koja glasi:

„6c) usluga pripremanja i usluživanja hrane, bezalkoholnih negaziranih pića u restoranima i objektima bez usluživanja (catering);”.

U stavu 2 riječi: „tač. 1, 1a, 3 do 6a, 15, 15a, 16 i 18” brišu se.

Član 9

U članu 25 stav 1 poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5a) usluge omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje;”.

Član 10

U članu 28 stav 1 poslije tačke 11 dodaje se nova tačka koja glasi:

„11a) uvoz:

- prirodnog gasa preko sistema za prirodni gas ili preko mreže priključene na taj sistem,
- prirodnog gasa koji se puni iz plovila za prevoz prirodnog gasa u sistem za prirodni gas ili u mrežu proizvodnih gasovoda,
- električne energije preko mreže za prenos električne energije i energije za grijanje ili hlađenje preko mreže za grijanje hlađenje;”.

Član 11

U članu 31 stav 1 u drugoj rečenici riječ „original” zamjenjuje se riječju „jedan”, a riječ „kopiju” zamjenjuje se riječju „drugi”.

U stavu 6 poslije riječi „računa” zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: „u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument.” brišu se.

Član 12

U članu 32 stav 1 tačka 1 riječ „mjesto.” briše se.

Na kraju tačke 9 tačka-zarez se zamjenjuje tačkom, a tačka 10 briše se.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Pored podataka iz stava 1 ovog člana poreski obveznik dužan je da na računu navede i druge podatke u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija.”

U stavu 4 na kraju druge rečenice tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „osim kada je račun izdat u elektronskom obliku.”

U stavu 5 riječi: „st. 3 i 4” zamjenjuju se riječima: „st. 4 i 5”.

Stav 6 mijenja se i glasi:

„(6) Pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana u slučaju iz člana 12 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4, 6 i 7 ovog zakona, poreski obveznik koji isporučuje proizvode ili obavlja usluge, na računu treba da navede i podatak: „prenos poreske obaveze”.”

U stavu 7 riječi: „stava 4” zamjenjuju se riječima: „stava 5”.

Dosadašnji st. 2 do 7 postaju st. 3 do 8.

Član 13

Poslije člana 35 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Podnošenje prijave za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika

Član 35a

(1) Radi obavljanja djelatnosti međunarodnog drumskog prevoza putnika poreski obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, dužan je da nadležnom poreskom organu, preko internet stranice tog organa, podnese prijavu za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika.

(2) Nadležni poreski organ dužan je da u roku od 48 časova od časa prijema prijave iz stava 1 ovog člana, elektronskim putem, poreskom obvezniku iz stava 1 ovog člana izda potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika.

(3) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana dužan je da, prilikom obavljanja međunarodnog drumskog prevoza putnika, ima potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika i rješenje iz člana 55 ovog zakona.

(4) Obrazac prijave iz stava 1 ovog člana urediće se propisom Ministarstva finansija.

Prijava za obračun PDV

Član 35b

(1) Poreski obveznik iz člana 35a stav 3 ovog zakona dužan je da prijavu za obračun PDV za poreski period u kome je pružio te usluge dostavi nadležnom poreskom organu u elektronskom ili pisanim obliku.

(2) Ako sa državom iz koje je poreski obveznik postoji zaključen međunarodni sporazum o poreskom oslobođenju, taj obveznik nije dužan da poresku obavezu iskaže u prijavi za obračun PDV."

Član 14

U članu 37 stav 1 poslije riječi: „plaća PDV” zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: „pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.” brišu se.

U stavu 5 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) kupovine novoizgrađenog stambenog objekta;”.

Poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi:

„(10) Poreski dužnik iz člana 12 stav 1 tačka 2 ovog zakona može da ostvari pravo na odbitak ulaznog PDV, pod uslovom da je PDV obračunao u skladu sa ovim zakonom.”

Član 15

Poslije člana 49 dodaje se novi član koji glasi:

„Investiciono zlato

Član 49a

(1) Investicionim zlatom, u smislu ovog zakona, smatra se:

1) zlato u obliku poluga ili pločica, stepena finoće jednakog ili većeg od 995 hiljaditih djelova (995/1000);

2) zlatne kovanice stepena finoće jednakog ili većeg od 900 hiljaditih djelova (900/1000), iskovane poslije 1800. godine, koje su ili su bile sredstvo plaćanja u državi porijekla, a koje se prodaju po cijeni koja nije veća od 80% vrijednosti zlata sadržanog u kovanicama na tržištu, a koji se ne prodaju u numizmatičke svrhe.

(2) PDV se ne plaća na:

1) promet i uvoz investicionog zlata, uključujući i investiciono zlato u obliku potvrda o pojedinačnom ili zbirnom čuvanju zlata ili zlato kojim se trguje preko računa za trgovanje zlatom, uključujući i zajmove i zamjene zlata (svop poslovi) koji podrazumevaju pravo svojine ili potraživanja u vezi sa zlatom, kao i transakcije u vezi sa investicionim zlatom na osnovu ugovora po dogovorenoj cijeni na budući datum, čiji je rezultat prenos prava raspolaganja ili prava potraživanja u vezi sa investicionim zlatom;

2) promet usluga posrednika koji u ime i za račun nalogodavca vrši promet investicionog zlata.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, poreski obveznik može da dostavi nadležnom poreskom organu obavještenje o namjeri da obračuna PDV na promet investicionog zlata, ako:

1) proizvodi investiciono zlato, odnosno preraduje zlato u investiciono zlato, a promet vrši drugom poreskom obvezniku;

2) u okviru svoje djelatnosti vrši promet zlata za industrijske svrhe, a promet investicionog zlata vrši drugom poreskom obvezniku.

(4) Poreski obveznik iz stava 3 ovog člana kojem je izvršen promet investicionog zlata smatra se poreskim dužnikom.

(5) Odredba stava 3 ovog člana shodno se primjenjuje i na posrednika koji vrši promet usluga iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

(6) Obračunavanje PDV na promet investicionog zlata za koje se opredijelio poreski obveznik iz st. 3 i 5 ovog člana vrši se za poreski period od dostavljanja obavještenja o namjeri obračunavanja PDV.

(7) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata na koji se ne plaća PDV u skladu sa ovim članom, ima pravo da po osnovu tog prometa odbije kao prethodni porez PDV obračunat za:

1) promet investicionog zlata koji mu je izvršio poreski obveznik iz stava 5 ovog člana;

2) promet ili uvoz zlata namijenjenog preradi u investiciono zlato;

3) promet usluga koje se odnose na promjenu oblika, mase ili finoće zlata, odnosno investicionog zlata.

(8) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata na koji se ne plaća PDV, a koji proizvodi investiciono zlato ili preraduje zlato u investiciono zlato, može da odbije ulazni PDV kao prethodni porez obračunat za promet proizvoda i usluga, odnosno plaćen pri uvozu proizvoda, a koji su u neposrednoj vezi sa proizvodnjom ili preradom tog zlata.

(9) Poreski obveznik iz st. 3 i 5 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV u skladu sa ovim zakonom.

(10) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata dužan je da izda račun za promet investicionog zlata.

(11) Poreski obveznik dužan je da o prometu iz stava 10 ovog člana vodi evidenciju o izvršenom prometu investicionog zlata.

(12) Evidencija iz stava 11 ovog člana sadrži podatke o:

1) nabavci investicionog zlata;

2) proizvodnji investicionog zlata;

3) prometu investicionog zlata i prometu izvršenog preko posrednika.

(13) Evidencija iz stava 11 ovog člana vodi se u elektronskom obliku.

(14) Bliži način dostavljanja obavještenja iz stava 3 ovog člana i sadržaj računa za promet investicionog zlata i evidencije o izvršenom prometu investicionog zlata urediće se propisom Ministarstvo finansija."

Član 16

U članu 58 stav 1 tačka 1 riječi: „stav 4” zamjenjuju se riječima: „stav 5”.

U tački 2 riječi: „stav 7” zamjenjuju se riječima: „stav 8”.

Tačka 3 mijenja se i glasi:

„3) ne podnese prijavu za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika na području Crne Gore (član 35a stav 1);”.

U tački 4 riječi: „član 35” zamjenjuju se riječima: „član 35 i član 35b stav 1”.

Član 17

U članu 59 stav 1 tačka 3 riječi: „kopije računa” zamjenjuju se riječju „račun”.

U tački 4 riječi: „st. 1 i 3” zamjenjuju se riječima: „st. 1 i 4”.

Poslije tačke 14 dodaje se nova tačka koja glasi:

„14a) ne izdaje račune za promet investicionog zlata, ne vodi evidenciju o prometu i evidenciju o nabavci, odnosno proizvodnji investicionog zlata, prometu investicionog zlata i prometu investicionog zlata izvršenog preko posrednika (član 49a st. 10, 11 i 12);”.

Član 18

Poslije člana 69a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 69b

Evidencija o izvršenom prometu investicionog zlata uspostaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 19

Poslije člana 71f dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 71g

Podzakonski akti iz člana 35a stav 4 i člana 49a stav 14 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 71h

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6b ovog zakona primjenjivaće se do 31. decembra 2023. godine.

Odredba člana 24a stav 1 tačka 6c ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2024. godine.

Odredbe čl. 35a, 35b i 49a ovog zakona primjenjivaće se od 1. jula 2023. godine.”

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 16-3/22-11/4

EPA 658 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

85.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA,
NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI**

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1272/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON

**O IZMJENI ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA
BEZBJEDNOSTI**

Član 1

U Zakonu o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti („Službeni list CG”, br. 36/15, 18/19 i 145/21) član 190a mijenja se i glasi:

„Izuzetno od uslova propisanih zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, službenik obezbjedenja i drugi zaposleni u Upravi kojem na lični zahtjev i uz saglasnost direktora Uprave prestane radni odnos, ima pravo na penziju, ukoliko navrši najmanje 50 godina života i 30 godina staža osiguranja, od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem ili ukoliko navrši 40 godina staža osiguranja.

Službeniku obezbjedenja i drugom zaposlenom iz stava 1 ovog člana penzija se odreduje na način propisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, s tim što se prilikom određivanja ličnog koeficijenta, ako je za njega povoljnije, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno, naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju.

Iznos penzije određen prema stavu 2 ovog člana uvećava se za 30%, s tim što iznos te penzije ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

U pogledu ostvarivanja, korišćenja i uskladivanja penzije koja pripada prema ovom članu primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Pravo na penziju primjenom ovog člana može se ostvariti od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine.”

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se od 1. januara 2023. godine.

Broj: 23-1/22-11/5

EPA 657 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

86.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O POREZU NA
PROMET NEPOKRETNOSTI**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o porezu na promet nepokretnosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1265/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,

Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine, donijela je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O POREZU NA PROMET NEPOKRETNOSTI

Član 1

U Zakonu o porezu na promet nepokretnosti („Službeni list CG“ broj 36/13) član 2 mijenja se i glasi:

„Prihodi od poreza na promet nepokretnosti pripadaju budžetu jedinice lokalne samouprave i Egalizacionom fondu, u razmjeri 80%:20%.

Član 2

U članu 10 stav 1 riječi: „organ državne uprave nadležan za poslove poreza“ zamjenjuju se riječima: „poreski organ lokalne samouprave“.

Član 3

U članu 15 stav 5 i članu 24 stav 1 riječi: „i poreskom organu lokalne samouprave“ brišu se.

Član 4

Poslije člana 26 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 26a

Postupci koji nijesu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama Zakona o porezu na promet nepokretnosti („Službeni list CG“, broj 36/13).“

Član 5

Ovaj zakon objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”, a stupa na snagu 1. januara 2024. godine.

Broj: 16-2/22-6/4

EPA 667 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

87.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o zaštiti i spašavanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1271/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU**

Član 1

U Zakonu o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG”, br. 13/07, 5/08, 32/11, 54/16 i 146/21) član 46f mijenja se i glasi:

Izuzetno od uslova propisanih zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, pripadnik službe zaštite kojem na lični zahtjev i uz saglasnost komandira službe zaštite prestane radni odnos, ima pravo na penziju, ukoliko navrši najmanje 50 godina života i 30 godina staža osiguranja od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Pripadniku službe zaštite iz stava 1 ovog člana penzija se odreduje na način propisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, s tim što se prilikom odredivanja ličnog koeficijenta, ako je za njega povoljnije, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju.

Iznos penzije određen prema stavu 2 ovog člana uvećava se za 30%, s tim što iznos te penzije ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

U pogledu ostvarivanja, korišćenja i uskladivanja penzije koja pripada prema ovom članu, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Pravo na penziju primjenom ovog člana može se ostvariti od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine.”

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-3/22-1/5

EPA: 659 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

88.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU

Proglašavam **Zakon o dopunama Zakona o igrama na sreću**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine.

Broj: 01-1262/2

Podgorica, 30. decembar 2022. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Petoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 29. decembra 2022. godine, donijela je

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O IGRAMA NA SREĆU**

Član 1

U Zakonu o igrama na sreću („Službeni list RCG”, broj 52/04 i „Službeni list CG”, br. 13/07, 61/13 i 37/17) poslije člana 45 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 45a

Koncesionar je dužan da sistem audio-video nadzora iz člana 45 stav 4 ovog zakona poveže sa informacionim nadzornim sistemom nadležnog organa.

Nadležni organ putem audio-video nadzora koncesionara vrši neprekidan i neposredan nadzor priređivanja igara na sreću u realnom vremenu.

Bliže tehničke uslove u pogledu nadzora iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 2

U članu 73 stav 1 poslije tačke 10 dodaje se nova tačka koja glasi:

„10a) ne izvrši povezivanje sa informacionim nadzornim sistemom nadležnog organa (član 45a).”

Član 3

U članu 76 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nadležni organ će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršiti provjeru svih činjenica bitnih za plaćanje jednokratne naknade iz člana 11 stav 4 ovog zakona od strane priređivača igara na sreću u kazinima i preduzeti neophodne mјere za naplatu, u skladu sa zakonom.”

Član 4

Poslije člana 78a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 78b

Propis iz člana 45a stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba člana 45a stav 1 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka 30 dana od dana donošenja propisa iz stava 1 ovog člana.”

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 33/22-8/8

EPA 669 XXVII

Podgorica, 29. decembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

89.

Na osnovu člana 105 stav 2 Zakona o Državnom tužilaštvu („Sl.list CG“, br. 11/15, 42/15, 80/17, 10/18, 76/20 i 59/21), Tužilački savjet je na XIV sjednici održanoj 14. decembra 2022. godine, donio

ODLUKU

Utvrđuje se da je Ljiljani Milić, državnoj tužiteljki u Osnovnom državnom tužilaštvu u Kotoru, prestala funkcija državne tužiteljke, dana 14. decembra 2022. godine, ispunjenjem uslova za starosnu penziju.

Odluka je konačna.

Obrazloženje

Rukovoditeljka Osnovnog državnog tužilaštva u Kotoru, Danka Živković, je dopisom Tu br. 473/22 od 2. decembra 2022. godine, obavjestila Tužilački savjet da je državna tužiteljka u Osnovnom državnom tužilaštvu u Kotoru, Ljiljana Milić, dana 2. decembra 2022. godine ispunila uslov za starosnu penziju, a što je razlog za prestanak funkcije državne tužiteljke.

Amandanom X na Ustav Crne Gore („Sl. list CG“, broj 38/13), kojim je zamijenjen član 135 Ustava Crne Gore („Sl. list CG“, broj 1/07), propisano je da rukovodiocu državnog tužilaštva i državnom tužiocu prestaje funkcija i razrješava se vršenja funkcije u slučajevima i po postupku propisanom zakonom.

Oderdbom člana 103 tačka 3 Zakona o Državnom tužilaštvu propisano je da državnom tužiocu prestaje funkcija kada ispuni uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju.

Članom 105 stav 3 Zakona o Državnom tužilaštvu propisano je da funkcija državnog tužioca prestaje na dan doношења odluke Tužilačkog savjeta, osim u slučaju prestanka funkcije istekom mandata kad funkcija prestaje danom isteka manadata.

Imajući prednje u vidu, Tužilački savjet je na XIV sjednici održanoj 14. decembra 2022. godine, utvrdio da je Ljiljani Milić, državnoj tužiteljki u Osnovnom državnom tužilaštvu u Kotoru, prestala funkcija 14. decembra 2022. godine ispunjenjem uslova za starosnu penziju.

Odluka je konačna, shodno članu 40 stav 1 Zakona o Državnom tužilaštvu.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dipozitivu odluke.

Pravna pouka: Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe Upravnom sudu Crne Gore, u roku od 20 dana od prijema iste.

TS broj 553/22

Podgorica, 14. decembar 2022.godine

Predsjednica Tužilačkog savjeta,
Maja Jovanović, s.r.

90.

Na osnovu člana 105 stav Zakona o Državnom tužilaštvu („Sl.list CG“, br. 11/15, 42/15, 80/17,10/18,76/20 i 59/21), Tužilački savjet je na XIV sjednici održanoj dana 14. decembra 2022. godine, donio

ODLUKU

Utvrđuje se da Tatjani Žižić, specijalnoj tužiteljki u Specijalnom državnom tužilaštvu, prestaje funkcija specijalne tužiteljke, 14. decembra 2022. godine, ostavkom.

Odluka je konačna.

Obrazloženje

Specijalna tužiteljka, Tatjana Žižić, je dopisom od 8. decembra 2022. godine dostavila obavještenje Tužilačkom savjetu da podnosi ostavku na funkciju specijalne tužiteljke u Specijalnom državnom tužilaštvu, iz ličnih razloga.

Amandmanom X na Ustav Crne Gore(„Sl. list CG“, broj 38/13), kojim je zamijenjen član 135 Ustava Crne Gore („Sl. list CG“, broj 1/07), propisano je da rukovodioča državnog tužilaštva i državnom tužiocu prestaje funkcija i razrješava se vršenja funkcije u slučajevima i po postupku propisanom zakonom.

Članom 103 stav 2 Zakona o Državnom tužilaštvu, propisano da držanom tužiocu prestaje funkcija, između ostalog, podnošenjem ostavke, dok je članom 105 stav 3 istog zakona propisano je da funkcija državnog tužilaštva, odnosno rukovodioča državnog tužilaštva prestaje na dan donošenja odluke Tužilačkog savjeta, osim u slučaju prestanka funkcije istekom mandata kad funkcija prestaje danom isteka mandaata.

Imajući prednje u vidu, Tužilački savjet je na XIV sjednici održanoj dana 14. decembra 2022. godine, utvrdio da Tatjani Žižić, specijalnoj tužiteljki u Specijalnom državnom tužilaštvu, prestaje funkcija državne tužiteljke, podnošenjem ostavke.

Odluka je konačna, shodno članu 40 stav 1 Zakona o Državnom tužilaštvu.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu odluke.

Pravna pouka: Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe Upravnom sudu Crne Gore, u roku od 20 dana od prijema iste.

TS broj 563/2022

Podgorica, 14. decembar 2022.godine

Predsjednica Tužilačkog savjeta,
Maja Jovanović, s.r.

91.

Na osnovu člana 22 Zakona o medijima („Sl. list CG”, br. 82/20), Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 14.11.2022. godine, donio je

PRAVILNIK

O RASPODJELO SREDSTAVA IZ FONDA ZA PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA NAMIJENJENIH KOMERCIJALNIM I NEPROFITNIM ELEKTRONSKIM MEDIJIMA

Član 1

- (1) Ovim Pravilnikom propisuju se prava i obaveze pružanja javnih usluga za koje se uplaćuju sredstva iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u dijelu koji se odnosi na potfond za komercijalne i neprofitne elektronske medije (u daljem tekstu: Fond), kriterijume i postupak za raspodjelu i način korišćenja tih sredstava, maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena iz Fonda, kao i rokovi za raspisivanje javnog konkursa.
- (2) Sredstva iz Fonda su državna pomoći i dodijeljuju se u obliku naknade za pružanje javne usluge, u skladu sa Odlukom Evropske komisije od 20. decembra 2011. godine o primjeni člana 106 stav 2 Ugovora o funkcionsanju Evropske unije na državne pomoći u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodijeljuju određenim preduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od ekonomskog interesa ("Sl. list CG", br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20 53/20, 98/20 i 130/20).

Član 2

- (1) Izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju značenja definisana članom 8 Zakona o elektronskim medijima.
- (2) Svi izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

- (1) Fond se finansira iznosom od 60% sredstava koja se, na godišnjem nivou, izdvajaju za potrebe Fonda iz tekućeg budžeta Crne Gore, utvrđenog Zakonom o budžetu.
- (2) Sredstva iz stava 1 ovog člana uplaćuju se na posebni žiro-račun Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) i pripadaju:
- 95% Fondu;
 - 5% Agenciji.

Član 4

- (1) Raspodjela sredstava iz Fonda vrši se radi obezbeđenja bespovratne pomoći:
- a) komercijalnim i neprofitnim radijskim i televizijskim emiterima u cilju poboljšanja obima, strukture i raznovrsnosti programskih sadržaja iz sopstvene produkcije
 - b) samoregulatornim tijelima za pokriće operativnih troškova.
- (2) Raspodjela sredstava iz Fonda vrši se putem:
- a) grantova za povećanje obima, strukture i raznovrsnosti ponude programskih sadržaja iz sopstvene produkcije posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (u daljem tekstu: Grant za emitera) ili
 - b) grantova za pokriće operativnih troškova samoregulatornih tijela (u daljem tekstu: Grant za samoregulatorno tijelo).
- (3) Prilikom utvrđivanja obima i strukture sopstvene produkcije primjenjuće se odredbe Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom ("Sl. list CG", br. 11/12).
- (4) Raspodjela sredstava iz Fonda vrši se u skladu sa načelima:
- a) slobode, profesionalizma i nezavisnosti elektronskih medija i različitih mehanizama samoregulacije;
 - b) slobodnog i ravnopravnog pristupa sredstvima Fonda;
 - c) ospostješivanja konkurenциje i pluralizma;
 - d) objektivnosti, zabrane diskriminacije i transparentnosti i
 - e) unapređenja kulture društvenog i političkog dijaloga.

Član 5

- (1) Raspodjelu sredstava iz Fonda vrši Savjet Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije), jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije (u

daljem tekstu: javni konkurs), koji se raspisuje u roku od 60 dana od uplate sredstava iz člana 3 stav 2 ovog Pravilnika.

(2) Javni konkurs iz stava 1. ovog člana sadrži:

- a) iznos i strukturu sredstava iz Fonda koja se dodjeljuju javnim konkursom za radijske i televizijske programe, odnosno različite mehanizme samoregulacije;
- b) prioritetne tematske oblasti od javnog interesa, kojima će biti posvećeni programski sadržaji sopstvene produkcije, koji će se finansirati sredstvima iz Fonda;
- c) kriterijume za odlaganje sa metodologijom bodovanja;
- d) minimalan broj bodova koji treba da se ostvari po prijavi da bi emiter učestvovao u rasподjeli sredstava koja se dodjeljuju javnim konkursom, s tim što taj broj ne može biti manji od 30% ukupnog broja bodova koji se dodjeljuju;
- e) dinamiku realizacije sredstava dodijeljenih po javnom konkursu;
- f) rok za podnošenje prijava i zahtjeva, koji ne može biti kraći od 15 dana od dana objavljivanja javnog konkursa;
- g) rok za donošenje odluke koji ne može biti duži od 60 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava i
- h) ostale uslove za prijavljivanje na javni konkurs.

(3) Prilikom određivanja strukture sredstava iz Fonda koja se javnim konkursom dodjeljuju emiterima, Savjet Agencije će:

- a) minimum 25% sredstava koja se dodjeljuju opredijeliti za radijske komercijalne i neprofitne programe;
- b) minimum 40% sredstava, koja se dodjeljuju za radijske programe, opredijeliti za one sa lokalnom pokrivenošću;
- c) minimum 30% sredstava, koja se dodjeljuju za televizijske programe, opredijeliti za one sa lokalnom i regionalnom pokrivenošću;
- d) minimum 10% sredstava, koja se dodjeljuju za televizijske programe sa lokalnom i regionalnom, odnosno nacionalnom pokrivenošću, opredijeliti za neprofitne emitere;
- e) minimum 10% sredstava, koja se dodjeljuju za radijske programe sa lokalnom, odnosno regionalnom i nacionalnom pokrivenošću, opredijeliti za neprofitne emitere;
- f) minimum 10% sredstava koja se dodjeljuju za televizijske programe sa lokalnom i regionalnom, odnosno nacionalnom pokrivenošću, opredijeliti za specijalizovane programe i
- g) minimum 10% sredstava koja se dodjeljuju za radijske programe sa lokalnom, odnosno regionalnom i nacionalnom pokrivenošću, opredijeliti za specijalizovane programe.

(4) Javni konkurs objavljuje se na web-sajtu Agencije.

Član 6

(1) Grantovima za emiterе će se finansirati premijerne emisije programskih sadržaja iz sopstvene produkcije, a posebno one koji su značajni za:

- 1) promociju kulturne raznolikosti, očuvanje tradicije i identiteta Crne Gore;
- 2) evropske integracije Crne Gore;
- 3) aktuelne društvene, političke i ekonomski teme;
- 4) nauku, kulturu, umjetnost i obrazovanje;
- 5) zaštitu prava i dostojanstva manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica od diskriminacije, stereotipa i predrasuda;
- 6) djecu i mlade;
- 7) zaštitu životne sredine i održivi razvoj;
- 8) promociju zdravlja, sporta i zdravih stilova života;
- 9) promociju poljoprivrede i turizma;
- 10) afirmaciju preduzetništva;
- 11) zaštitu potrošača;
- 12) borbu protiv korupcije;
- 13) borbu protiv bolesti zavisnosti;
- 14) društvenu integraciju ranjivih kategorija društva (lica sa invaliditetom, nezaposlena lica, lica treće životne dobi, samohrani roditelji, žrtve porodičnog nasilja i drugi);
- 15) razvoj civilnog društva i volontarizma;
- 16) promociju medijske pismenosti i medijskog profesionalizma;
- 17) promocija radnih prava i njihove zaštite.

- (2) Savjet Agencije, za svaki pojedinačni javni konkurs određuje prioritetne tematske oblasti, koje će biti finansirane sredstvima iz Fonda.
- (3) Programski sadržaji iz stava 1 ovog člana ne mogu biti sponzorisani.

Član 7

- (1) Sredstva iz Fonda ne mogu se dodjeljivati za:

- a) programske sadržaje iz sopstvene produkcije za koje su emiteri obezbijedili djelimično ili potpuno pokrivanje troškova iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih ili stranih institucija i
 - b) projekte samoregulatornih tijela koji su finansirani iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija.
- (2) Programski sadržaji iz sopstvene produkcije koji se neće uzimati u obzir prilikom dodjele sredstava su:
- a) emisije svih žanrova bez jasno definisanog i prethodno pripremljenog scenarija;
 - b) direktni prenos ili odloženo emitovanje snimaka seniorskih sportskih događaja, izuzev sportskih događaja osoba sa invaliditetom;
 - c) direktni prenos ili odloženo emitovanje političkih i drugih skupova;
 - d) direktni prenos ili odloženo emitovanje snimaka vjerskih obreda i službi;
 - e) kvizovi, izuzev kvizova edukativnog karaktera;
 - f) zabavni programi (top liste itd.);
 - g) dnevne informativne emisije (dnevnik, vijesti, centralne informativne emisije);
 - h) informativno-politički i programski sadržaji o tekućim događajima u trajanju kraćem od 20 minuta u slučaju radijskog programa, odnosno 40 minuta u slučaju TV programa;
 - i) servisne informacije (stanje na putevima, vremenska prognoza, kalendar);
 - j) djelovi integralnih programskih cjelina kolačnog tipa, bez obzira što predstavljaju relativno zaokruženu autonomnu cjelinu;
 - k) programski sadržaji koji nijesu adekvatno opisani ili nemaju dovoljno elemenata da se odredi kategorizacija programa;
 - l) programski sadržaji sličnog ili istog opisa i realizacije, kao i sadržaji koji su već obuhvaćeni istom Prijavom i
 - m) već emitovane epizode programske sadržaje sa kojim se učestvuje na javnom konkursu.
 - n)

Član 8

(1) Kriterijumi za odlučivanje na javnom konkursu moraju biti unaprijed definisani, jasni, objektivni, mjerljivi i transparentni.

(2) Kriterijumi iz stava 1 ovog člana koji se odnose na odlučivanje o dodjeli sredstava emiterima moraju se odnositi na:

- 1) sopstvenu produkciju (učešće, složenost produkcije, tematiku);
- 2) broj zaposlenih angažovanih na proizvodnji programskih sadržaja iz Prijave;
- 3) doprinos poboljšanju ponude (izbora) programskih sadržaja posvećenih ranjivim grupama, posebno osobama sa oštećenim sluhom ili vidom, kao i programskih sadržaja na albanskom i romskom jeziku;
- 4) zona pokrivanja određenog radijskog ili televizijskog programa;
- 5) značaj programske sadržaje za realizaciju tema iz član 6 ovog Pravilnika;
- 6) usaglašenost, realnost i opravdanost plana realizacije i predloženog budžeta za proizvodnju programske sadržaje i
- 7) omogućavanje interaktivnosti i participativnosti slušalaca u okviru emisije.

(3) Kriterijumi iz stava 1 ovog člana koji se odnose na odlučivanje o dodjeli sredstava samoregulatornim tijelima moraju se odnositi na strukturu osnivača / emitera medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo (broj, vrsta medija sa aspekta radio / tv / štampa / internetske publikacije, nacionalni/regionalni/javni emiteri) i racionalnosti troškova za čije pokriće je podnesen zahtjev.

Član 9

(1) Na konkurs se može prijaviti komercijalni i neprofitni emiter radijskog ili televizijskog programa koji ispunjava sljedeće uslove:

1. objavio je podatke o vlasničkoj strukturi, saglasno članu 11 st. 1, 2 i 4 Zakona o medijima;
2. dostavio je podatke o učešću finansiranja iz budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno od pravnih lica koja su u državnoj svojini ili koja se, u cjelini ili većinski, finansiraju iz javnih prihoda (oglašavanje, grantovi, krediti, subvencije i drugo), u strukturi prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno čl. 13 i 16 Zakona o medijima;

- (2) Savjet Agencije, za svaki pojedinačni javni konkurs određuje prioritetne tematske oblasti, koje će biti finansirane sredstvima iz Fonda.
- (3) Programski sadržaji iz stava 1 ovog člana ne mogu biti sponzorisani.

Član 7

- (1) Sredstva iz Fonda ne mogu se dodjeljivati za:

- a) programske sadržaje iz sopstvene produkcije za koje su emiteri obezbijedili djelimično ili potpuno pokrivanje troškova iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih ili stranih institucija i
 - b) projekte samoregulatornih tijela koji su finansirani iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija.
- (2) Programski sadržaji iz sopstvene produkcije koji se neće uzimati u obzir prilikom dodjele sredstava su:
- a) emisije svih žanrova bez jasno definisanog i prethodno pripremljenog scenarija;
 - b) direktni prenos ili odloženo emitovanje snimaka seniorskih sportskih događaja, izuzev sportskih događaja osoba sa invaliditetom;
 - c) direktni prenos ili odloženo emitovanje političkih i drugih skupova;
 - d) direktni prenos ili odloženo emitovanje snimaka vjerskih obreda i službi;
 - e) kvizovi, izuzev kvizova edukativnog karaktera;
 - f) zabavni programi (top liste itd.);
 - g) dnevne informativne emisije (dnevnik, vijesti, centralne informativne emisije);
 - h) informativno-politički i programski sadržaji o tekućim događajima u trajanju kraćem od 20 minuta u slučaju radijskog programa, odnosno 40 minuta u slučaju TV programa;
 - i) servisne informacije (stanje na putevima, vremenska prognoza, kalendar);
 - j) djelovi integralnih programskih cjelina kolačnog tipa, bez obzira što predstavljaju relativno zaokruženu autonomnu cjelinu;
 - k) programski sadržaji koji nijesu adekvatno opisani ili nemaju dovoljno elemenata da se odredi kategorizacija programa;
 - l) programski sadržaji sličnog ili istog opisa i realizacije, kao i sadržaji koji su već obuhvaćeni istom Prijavom i
 - m) već emitovane epizode programske sadržaja sa kojim se učestvuje na javnom konkursu.
 - n)

Član 8

(1) Kriterijumi za odlučivanje na javnom konkursu moraju biti unaprijed definisani, jasni, objektivni, mjerljivi i transparentni.

(2) Kriterijumi iz stava 1 ovog člana koji se odnose na odlučivanje o dodjeli sredstava emiterima moraju se odnositi na:

- 1) sopstvenu produkciju (učešće, složenost produkcije, tematiku);
- 2) broj zaposlenih angažovanih na proizvodnji programskih sadržaja iz Prijave;
- 3) doprinos poboljšanju ponude (izbora) programskih sadržaja posvećenih ranjivim grupama, posebno osobama sa oštećenim sluhom ili vidom, kao i programskih sadržaja na albanskom i romskom jeziku;
- 4) zona pokrivanja određenog radijskog ili televizijskog programa;
- 5) značaj programske sadržaje za realizaciju tema iz član 6 ovog Pravilnika;
- 6) usaglašenost, realnost i opravdanost plana realizacije i predloženog budžeta za proizvodnju programske sadržaje i
- 7) omogućavanje interaktivnosti i participativnosti slušalaca u okviru emisije.

(3) Kriterijumi iz stava 1 ovog člana koji se odnose na odlučivanje o dodjeli sredstava samoregulatornim tijelima moraju se odnositi na strukturu osnivača / emitera medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo (broj, vrsta medija sa aspekta radio / tv / štampa / internetske publikacije, nacionalni/regionalni/javni emiteri) i racionalnosti troškova za čije pokriće je podnesen zahtjev.

Član 9

(1) Na konkurs se može prijaviti komercijalni i neprofitni emiter radijskog ili televizijskog programa koji ispunjava sljedeće uslove:

1. objavio je podatke o vlasničkoj strukturi, saglasno članu 11 st. 1, 2 i 4 Zakona o medijima;
2. dostavio je podatke o učešću finansiranja iz budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno od pravnih lica koja su u državnoj svojini ili koja se, u cjelini ili većinski, finansiraju iz javnih prihoda (oglašavanje, grantovi, krediti, subvencije i drugo), u strukturi prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno čl. 13 i 16 Zakona o medijima;

3. do roka za podnošenje prijava na javni konkurs, izmrio je dospjeli finansijske obaveze po osnovu poreza i doprinosu za socijalno osiguranje ili poštuje važeći protokol ili drugi akt o reprogramu duga;
 4. do roka za podnošenje prijava na javni konkurs, izmrio je dospjeli finansijske obaveze prema Agenciji;
 5. nad njim nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije;
 6. nije mu blokiran račun u postupku prinudne naplate;
 7. nije mu privremeno oduzeto odobrenje za emitovanje;
 8. nije mu uskraćeno pravo da učestvuje na dva javna konkursa saglasno članu 32 stav 3 ovog Pravilnika;
 9. ima finansijske iskaze dostavljene nadležnom poreskom organu, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs.
- (2) Izuzetno od stava 1 tačka 9 ovog člana, ukoliko nije istekao zakonom predviđeni rok za podnošenje finansijskih iskaza nadležnom poreskom organu, emiter mora imati finansijske iskaze za godinu koja prethodi godini navedenoj u stavu 1 tačka 9.
- (3) Agencija će, po službenoj dužnosti, pribavljati informacije ili dokumentaciju od značaja za utvrđivanje ispunjenosti iz stava 1 tač. 2, 3, 4, 5, 7 i 8 ovog člana.

Član 10

- (1) Za godinu za koju se raspisuje javni konkurs, komercijalnom emitenu mogu biti dodijeljena sredstva iz Fonda najviše do iznosa:
- 20% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom većim od 400.001€, ali ne više od 35% sredstava koja se dodjeljuju za određenu kategoriju emitera, saglasno stavu 3 člana 5 ovog Pravilnika;
 - 25% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom većim od 300.001€ do 400.000€;
 - 30% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom od 100.001€ do 300.000€;
 - 35% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom od 50.001€ do 100.000€;
 - 40% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom od 20.001€ do 50.000€;
 - 50% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom od 10.001 do 20.000€ i
 - 100% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs - za emitere sa ukupnim godišnjim prihodom manjim od 10.000€.
- (2) U ukupni prihod iz stava 1 ovog člana ulazi samo prihod od djelatnosti posvećene emitovanju radijskog odnosno televizijskog programa za čije sadržaje komercijalni emiter podnosi prijavu, koji čine prihodi od pružanja usluga komercijalnih audiovizuelnih komunikacija i drugi prihodi direktno vezani za proizvodnju, prodaju ili reemitovanje njegovog radijskog odnosno televizijskog programa.
- (3) Za godinu za koju se raspisuje javni konkurs, neprofitnom emitenu mogu biti dodijeljena sredstva iz Fonda najviše do iznosa 30% ukupnih prihoda ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs.
- (4) Za godinu za koju se raspisuje javni konkurs, komercijalnom, odnosno neprofitnom emitenu, mogu biti dodijeljena sredstva iz Fonda najviše do iznosa definisanih stavom 1 odnosno 3 ovog člana, ali ne više od:
 - 40% sredstava koja se dodjeljuju za komercijalne TV emitere sa nacionalnom pokrivenošću, saglasno stavu 3 člana 5 ovog Pravilnika;
 - 30% sredstava koja se dodjeljuju za komercijalne TV emitere sa regionalnom i lokalnom pokrivenošću, saglasno stavu 3 člana 5 ovog Pravilnika;
 - 30% sredstava koja se dodjeljuju za komercijalne radio emitere sa nacionalnom i regionalnom pokrivenošću, saglasno stavu 3 člana 5 ovog Pravilnika;
 - 20% sredstava koja se dodjeljuju za komercijalne radio emitere sa lokalnom pokrivenošću, saglasno stavu 3 člana 5 ovog Pravilnika;
 - 50% sredstava koja se dodjeljuju za neprofitne ili specijalizovane emitere, saglasno stavu 3 člana 5 ovog Pravilnika.
- (5) Ukoliko emiter ima izdato više odobrenja za emitovanje dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za prihode od usluga komercijalnih audio i audiovizuelnih komunikacija (oglašavanje, sponzorstva, plasman

proizvoda) u okviru emitovanja svakog pojedinog radijskog ili televizijskog programa za koji mu je izdato odobrenje za emitovanje.

(6) Osnov za utvrđivanje ukupnog prihoda iz stava 1 ovog člana čini:

- a) finansijski iskaz dostavljen nadležnom poreskom organu, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs,
- b) bruto bilans emitera za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs,
- c) analitičke kartice prihoda ostvarenih po osnovu djelatnosti posvećene emitovanju radijskog odnosno televizijskog programa, odnosno drugih medija (štampani mediji ili internetske publikacije) čiji je emiter, odnosno osnivač, podnosič prijave, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs (prihodi iz stava 5 ovog člana),
- d) dokazi o izvorima prihoda direktno vezanih za proizvodnju, prodaju ili reemitovanje emiterovog radijskog odnosno televizijskog programa (akt kojim se potvrđuje osnov za dodjelu sredstava po ovom osnovu) navedeni u analitičkoj kartici iz tačke c) ovog stava i
- e) izjava emitera o strukturi prihoda od oglašavanja, sponzorstva i plasmana proizvoda prema svakom pojedinom mediju čiji je osnivač (radijski ili televizijski program, štampani medij ili internetska publikacija tj. portal).

(7) Izuzetno od stava 6 tačka a) ovog člana, ukoliko nije istekao zakonom predviđeni rok za podnošenje finansijskih iskaza nadležnom poreskom organu, kao osnov za utvrđivanje ukupnog prihoda koristiće se finansijski iskazi za godinu koja prethodi godini navedenoj u stavu 4 tačka a) ovog člana.

Član 11

(1) Prijava za učešće na javni konkurs za dodjelu granta za emitera (u daljem tekstu: Prijava emitera) sastoji se iz četiri dijela koja se podnose na posebnim obrascima i čine sastavni dio ovog Pravilnika i to:

- (a) Obrazac 1 - Prijava za grant - Opšti podaci,
- (b) Obrazac 2 - Prijava za grant - Podaci za programski sadržaj i
- (c) Obrazac 3 - Predloženi budžet.

(2) Obrazac 1 iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) osnovne podatke o podnosiocu prijave;
- 2) podatke o medijima čiji je podnosič prijave emiter / osnivač (radijski ili televizijski program, štampani medij ili internetska publikacija tj. portal);
- 3) podatke o strukturi prihoda od oglašavanja, sponzorstva i plasmana proizvoda prema svakom pojedinom mediju navedenom pod tačkom 2 ovog stava;
- 4) podatke o načinu realizacije obaveze podnosioca prijave da objavi podatke o vlasničkoj strukturi, saglasno članu 11 st. 4 i 5 Zakona o medijima;
- 5) podatke o strukturi finansiranja za kompletну prijavu i
- 6) izjavu kojom podnosič prijave potvrđuje da su podaci u prijavi istiniti i tačni i da za aktivnosti za koje se traže sredstva iz Fonda nijesu obezbijedena sredstva iz drugih izvora, uključujući i Fond, odnosno da neće doći do duplog finansiranja po istom osnovu.

(3) Obrazac 2 iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) podatke o programskom sadržaju za koji se podnosi Prijava;
- 2) plan realizacije proizvodnje i emitovanja programskog sadržaja, sa snimkom pilot emisije i
- 3) podatke o strukturi izvora finansiranja proizvodnje programskog sadržaja (neophodna ukupna sredstva i sredstva za koja se podnosi prijava).

(4) Snimak pilot emisije iz stava 3 tačka 2 ovog člana dostavlja se u skladu sa Uputstvom za snimanje emitovanih materijala elektronskih medija, koje donosi Agencija i objavljuje na veb-sajtu Agencije.

(5) Prijava emitera može se podnijeti za najviše pet programskih sadržaja za određeni radijski ili televizijski program, od kojih maksimalno dva mogu biti posvećena istoj tematskoj oblasti.

(6) Ukoliko emiter podnese pojedinačne prijave za više programskih sadržaja, iste će se objediniti i smatrati jednom prijavom.

(7) Podnosič Prijave emitera je dužan da podnese:

- a) posebnu prijavu za radijski i televizijski program (Obrazac 1) i
- b) posebni Obrazac 2 za svaki programski sadržaj obuhvaćen Prijavom.

(8) Obrazac 3 iz stava 1 ovog člana predstavlja predloženi budžet za sprovođenje planova realizacije svih programskih sadržaja obuhvaćenih prijavom, odnosno aktivnosti samoregulatornog tijela obuhvaćenih zahtjevom.

(9) Uz Prijavu emitera se dostavljaju (prateća dokumentacija):

- 1) finansijski iskazi, dostavljeni nadležnom poreskom organu, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs;

- 2) bruto bilans za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs;
 - 3) analitičke kartice prihoda ostvarenih po osnovu audiovizuelne medijske djelatnosti posvećene emitovanju radijskog ili televizijskog programa čiji je podnositac prijave emiter, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs;
 - 4) potvrda da podnositocu prijave nijesu blokirani računi u postupku prinudne naplate, koja ne smije biti starija od dana objave javnog konkursa;
 - 5) izjava emitera o strukturi prihoda od oglašavanja, sponzorstva i plasmana proizvoda prema svakom pojedinačnom mediju čiji je osnivač (radijski ili televizijski program, štampani medij ili internetska publikacija tj. portal) i
 - 6) druga dokumentacija propisana javnim konkursom.
- (10) Izuzetno od stava 9 tačka 1 ovog člana, ukoliko nije istekao zakonom predviđeni rok za podnošenje finansijskih iskaza nadležnom poreskom organu, emiter dostavlja finansijske iskaze za godinu koja prethodi godini navedenoj u stazu 9 tačka 1 ovog člana.
- (11) Ukupni iznos sredstava koji se traži predloženim budžetom, koji se odnosi na proizvodnju svih programskih sadržaja u okviru Prijave, ne smije biti veći od iznosa koji emiter može ostvariti saglasno članu 10 ovog Pravilnika.
- (12) Podaci iz Obrazaca 1, 2 i 3 treba da čine usaglašenu cjelinu i budu komplementarni.
- (13) U slučaju da se podaci u obrascima 1 do 3 i pratećoj dokumentaciji međusobno ne poklapaju ili su neprecizni, bodovanje prijave emitera će se vršiti na osnovu podataka navedenih u djelovima prijave prema sljedećem redoslijedu:
- prateća dokumentacija;
 - Obrazac 2;
 - Obrazac 3;
 - Obrazac 1.

Član 12

- (1) Grantovima za samoregulatorna tijela će se finansirati opravdani operativni troškovi koji se odnose na njihovu djelatnost vršenja nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda i njihove promocije.
- (2) Samoregulatorno tijelo, u smislu ovog Pravilnika je navladino udruženje, u slučaju eksternog, odnosno organ ili osoba ovlašćena u okviru medija, u slučaju internog samoregulatornog tijela, koje:
- u svom osnivačkom aktu i važećem statutu, dostavljenom državnom organu nadležnom sa registraciju nevladinih organizacija, ima predviđeno da će se baviti nadzorom nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda sadržanih u Kodeksu u mediju, odnosno medijima koji su njegovi članovi i donositi odluke po žalbama;
 - najmanje tri godine prije roka za podnošenja zahtjeva ima uspostavljen mehanizam za rješavanje žalbi gledalaca ili slušalaca, koje se odnose na poštovanje Kodeksa;
 - ima propisane sankcije za nepoštovanje Kodeksa u mediju, odnosno medijima koji su njegovi članovi i
 - najmanje tri godine prije roka za podnošenja zahtjeva je aktivno u oblasti nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda sadržanih u Kodeksu u mediju, odnosno medijima koji su njegovi članovi i donosi odluke po žalbama.

Član 13

Na konkurs se može prijaviti samoregulatorno tijelo koji ispunjava sljedeće uslove:

- a) uspostavljeno je najmanje tri godine prije roka za podnošenja zahtjeva;
- b) osnivači medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo ispunjavaju uslove iz člana 9 stav 1 tač. 1. do 8. ovog Pravilnika.

Član 14

- (1) Zahtjev za dodjelu granta za samoregulatorno tijelo (u daljem tekstu: Zahtjev samoregulatornog tijela) sastoji se iz tri dijela koja se podnose na posebnim obrascima i čine sastavni dio ovog Pravilnika i to:
- (a) Obrazac 4 - Zahtjev za grant;
 - (b) Obrazac 3 - Predloženi budžet.
- (2) Obrazac 4 iz stava 1 ovog člana sadrži:
- 1) osnovne podatke o podnositocu zahtjeva;
 - 2) podatke o osnivačima medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo koje podnosi zahtjev;

- 3) podatke o uslugama ili aktivnostima direktno povezanim sa vršenjem nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda i njihove promocije, za čiju realizaciju se podnosi zahtjev;
- 4) podatak o iznosu sredstava za koji se podnosi zahtjev;
- 5) podatke o realizovanim aktivnostima samoregulatornog tijela u periodu od tri godine prije roka za podnošenja zahtjeva;
- 6) izjavu kojom podnositelj zahtjeva potvrđuje da su podaci u zahtjevu istiniti i tačni i da za aktivnosti za koje se traže sredstva iz Fonda nisu obezbijeđena sredstva iz drugih izvora, uključujući i Fond, odnosno da neće doći do duplog finansiranja po istom osnovu.
- (3) Uz Zahtjev samoregulatornog tijela se dostavljaju (prateća dokumentacija):
- 1) rješenje nadležnog državnog organa o registraciji nevladine organizacije, ukoliko je podnositelj zahtjeva kolektivno eksterno samoregulatorno tijelo;
 - 2) originalna ili ovjerena kopija osnivačkog akta i Statuta dostavljenog nadležnom organu iz tačke 1);
 - 3) originalna ili ovjerena kopija osnivačke odluke i poslovnik o radu, ukoliko je podnositelj zahtjeva osnivač internog samoregulatornog tijela;
 - 4) potvrda da podnositelj zahtjeva nisu blokirani računi u postupku prinudne naplate, koja ne smije biti starija od dana objave javnog konkursa;
- 5) godišnji izvještaji o realizovanim aktivnostima samoregulatornog tijela koje se odnose na vršenje promocije i nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda sadržanih u Kodeksu u mediju, odnosno medijima koji su njegovi članovi i donosi odluke po žalbama, za tri godine prije roka za podnošenja zahtjeva;
- 6) za svakog pojedinog osnivača medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo:
- a) izjava o načinu realizacije obaveze da objavi podatke o vlasničkoj strukturi, saglasno članu 11 st. 4 i 5 Zakona o medijima;
 - b) potvrda da mu nisu blokirani računi u postupku prinudne naplate, koja ne smije biti starija od dana objave javnog konkursa.
- (4) Podaci iz Obrazaca 3 i 4 treba da čine usaglašenu cjelinu i budu komplementarni.
- (5) U slučaju da se podaci u obrascima 3 i 4 i pratećoj dokumentaciji medusobno ne poklapaju ili su neprecizni, bodovanje Zahtjeva samoregulatornog tijela će se vršiti na osnovu podataka navedenih u djelovima zahtjeva prema sljedećem redoslijedu:
- prateća dokumentacija;
 - Obrazac 4;
 - Obrazac 3.

Član 15

- (1) Podnositelj prijave ili zahtjeva može dostaviti i drugu dokumentaciju za koju smatra da je od značaja za odlučivanje.
- (2) Prijava ili zahtjev sa pratećom dokumentacijom se podnosi:
- a) u elektronskoj formi, na USB fles memoriji;
 - b) u štampanoj formi uvezana na način da se nakon predaje ne mogu dodavati ni oduzimati listovi.
- (3) Prijava ili zahtjev se podnosi Agenciji u dva primjera, od kojih je jedan primjerak original s potpisom odgovornog lica.

Član 16

- (1) U roku od najduže 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave ili zahtjeva na javni konkurs, Savjet Agencije će, u pisanoj formi, zatražiti njegovom podnositelju da prijavu/zahtjev ili prateću dokumentaciju dopuni ili ispravi podacima i/ili dokumentacijom koja ne predstavljaju osnov za bodovanje, odnosno ne može uticati na rezultate bodovanja.
- (2) Ukoliko podnositelj prijave ili zahtjeva iz stava 1 ovog člana ne izvrši dopunu ili ispravku prijave ili zahtjeva u roku koji ne može biti duži od sedam dana, Savjet Agencije će takvu prijavu ili zahtjev odbiti kao nepotpun.

Član 17

- (1) Savjet Agencije će rješenjem odbiti:
- a) neblagovremenu ili nepotpunu prijavu ili zahtjev;
 - b) prijavu po osnovu koje nije ostvaren minimalan broj bodova da bi emiter učestvovao u raspodjeli sredstava koja se dodjeljuju javnim konkursom;
 - c) prijavu emitera koji ne ispunjava neki od uslova iz člana 9 ovog Pravilnika;

- d) prijavu emitera koja ne sadrži izjavu emitera o strukturi prihoda od oglašavanja, sponzorstva i plasmana proizvoda prema svakom pojedinom mediju čiji je osnivač (radijski ili televizijski program, štampani medij ili internetska publikacija tj. portal);
- e) prijavu emitera kojom se traži dodjela sredstava za programske sadržaje iz sopstvene produkcije za koje su emiteri obezbijedili djelimično ili potpuno pokrivanje troškova iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih ili stranih institucija;
- f) zahtjev samoregulatornog tijela koje ne ispunjava neki od uslova iz člana 13 ovog Pravilnika;
- g) zahtjev samoregulatornog tijela za aktivnosti koje se finansiraju iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija;
- h) prijavu ili zahtjev subjekta kojemu je uskraćeno pravo da učestvuje na konkursu saglasno članu 32 stav 3 ovog Pravilnika.

(2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

(3) Savjet Agencije će odlukom o dodjeli sredstava iz Fonda odbiti prijavu u dijelu koji se odnosi na zahtjev za dodjelu sredstava za programske sadržaje iz sopstvene produkcije koji se neće uzimati u obzir prilikom dodjele sredstava saglasno članu 7 stav 2 ovog Pravilnika.

Član 18

(1) U roku od 60 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave ili zahtjeva na javni konkurs, Savjet Agencije će donijeti odluku o dodjeli sredstava iz Fonda na osnovu kriterijuma za odlučivanje i metodologije bodovanja, koji čine sastavni dio javnog konkursa.

(2) U slučaju da ukupni predloženi budžeti za prijavljene grantove za emitere prevazilaze javnim konkursom predviđena sredstva, Savjet Agencije će sredstva iz Fonda dodijeliti na osnovu:

- a) uporedne analize podnesenih prijava, uzimajući u obzir:
 - ostvareni broj bodova po prijavi, na osnovu kriterijuma za odlučivanje i Metodologije bodovanja;
 - složenost programskih sadržaja obuhvaćenih pojedinom prijavom.

b) maksimalnih iznosa sredstava koja mogu biti dodijeljena iz fonda jednom emiteru u toku godine.

(3) Ukoliko se za određenu kategoriju specijalizovanih ili neprofitnih programa ne podnese ni jedna blagovremena i potpuna prijava, konkursom opredijeljena sredstva će se usmjeriti na raspodjelu za odgovarajuće kategorije opštih radijskih ili televizijskih programa.

(4) U slučaju da ukupni predloženi budžeti za prijavljene zahtjeve samoregulatornih tijela prevazilaze javnim konkursom predviđena sredstva, Savjet Agencije će sredstva iz Fonda dodijeliti na osnovu:

- a) uporedne analize podnesenih prijava, uzimajući u obzir ostvareni broj bodova po zahtjevu, na osnovu kriterijuma za odlučivanje i metodologije bodovanja;
- b) maksimalnih iznosa sredstava koja mogu biti dodijeljena iz fonda jednom samoregulatornom tijelu u toku godine.

Član 19

(1) O dodjeli sredstava iz Fonda Savjet Agencije odlučuje rješenjem, koje je konačno.

(2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

(3) Izvještaj o raspodjeli sredstava iz Fonda Savjet Agencije će objaviti na veb-sajtu Agencije u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana.

Član 20

(1) Sa podnosiocima Prijava/Zahtjeva koji su stekli pravo na sredstva iz Fonda (u daljem tekstu: korisnik Fonda), direktor Agencije će u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja iz člana 19 stav 1 ovog Pravilnika, zaključiti ugovor o dodjeli sredstava za:

- a) povećanje obima, strukture ili raznovrsnosti ponude sadržaja posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (u daljem tekstu: Ugovor o grantu za emitera) ili
- b) za pokriće operativnih troškova neophodnih za djelatnost samoregulatornog tijela (u daljem tekstu: Ugovor o grantu za samoregulatorno tijelo).

(2) Izuzetno, ugovor iz stava 1 ovog člana neće biti zaključen ukoliko je korisnik Fonda emiter ili samoregulatorno tijelo:

- a) nad kojim je otvoren stečaj ili postupak likvidacije nakon isteka roka za podnošenje Prijava/Zahtjeva, što utvrđuje Agencija po službenoj dužnosti ili
- b) su mu računi blokirani u postupku prinudne naplate, što se potvrđuje dostavljanjem potvrde, od strane korisnika Fonda, koja ne smije biti starija od 10 dana od dana donošenja rješenja iz člana 19 stav 1 ovog Pravilnika.

Član 21

(1) Ugovor o grantu za emitera obavezno sadrži i:

- a) broj izdatog odobrenja za emitovanje;
- b) format i kratak opis programskih sadržaja čija proizvodnja i emitovanje su predmet ugovora (naziv sadržaja, broj i dužina trajanja emisija);
- c) naziv tematskih oblasti programskih sadržaja;
- d) dinamiku emitovanja programskih sadržaja;
- e) visinu dodijeljenih sredstava;
- f) dinamiku isplate sredstava dodijeljenih po javnom konkursu;
- g) obavezu da na početku i kraju svake emisije programskog sadržaja, za koji je ostvareno pravo na sredstva iz Fonda, emiter objavljuje informaciju da je taj sadržaj realizovan uz pomoć sredstava iz Fonda;
- h) obavezu da se svaka premijerna emisija programskog sadržaja, za koji je ostvareno pravo na sredstva iz Fonda, može emitovati isključivo u periodu od 7:00 do 22:00 časa;
- i) obavezu snimanja, čuvanja i dostavljanja snimaka emitovanih sadržaja;
- j) rokove i način podnošenje izvještaja o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda sa pratećom dokumentacijom;
- k) uslove za raskid ugovora i povraćaj sredstava;
- l) obavezu vodenja odvojenog računovodstva i mjere za izbjegavanje i povraćaj moguće prekomjerne naknade;
- m) obavezu prijavljivanja dobijenih sredstava iz Fonda organu državne uprave nadležnom za poslove medija u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora;
- n) rok trajanja ugovora, koji ne može biti duži od 12 mjeseci;
- o) druga prava i obaveze.

(2) Sastavni dio Ugovora o grantu za emitera su:

- a) opis programskog sadržaja koji je podnesen u okviru prijave (tačka 1 Obrazac 2), za svaki programski sadržaj za koji su dodijeljena sredstva;
- b) plan realizacije za svaki programski sadržaj za koji su dodijeljena sredstva (tačka 2 Obrazac 2), revidiran u skladu sa obimom dodijeljenih sredstava;
- c) odobreni budžet (Obrazac 3), revidiran u skladu sa obimom dodijeljenih sredstava;
- d) potvrda Agencije o dodijeljenoj državnoj pomoći (vrsta, visina i sl.).

Član 22

(1) Ugovor o grantu za samoregulatorno tijelo obavezno sadrži i:

- a) visinu dodijeljenih sredstava;
- b) dinamiku isplate sredstava dodijeljenih po javnom konkursu;
- c) obavezu objavljivanja informacije da je nabavka određene usluge ili robe, od značaja za rad tijela, realizovana uz pomoć sredstava iz Fonda;
- d) rokove i način podnošenje izvještaja o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda sa pratećom dokumentacijom;
- e) uslove za povraćaj sredstava i raskid ugovora;
- f) obavezu vodenja odvojenog računovodstva i mjere za izbjegavanje i povraćaj moguće prekomjerne naknade;
- g) rok trajanja ugovora, koji ne može biti duži od 12 mjeseci;
- h) druga prava i obaveze.

(2) Sastavni dio Ugovora o grantu za samoregulatorno tijelo su:

- a) pregled usluga za koje su dodijeljena sredstva (Obrazac 4), revidiran u skladu sa obimom dodijeljenih sredstava;
- b) odobreni budžet (Obrazac 3), revidiran u skladu sa obimom dodijeljenih sredstava;
- c) potvrda Agencije o dodijeljenoj državnoj pomoći (vrsta, visina i sl.).

Član 23

Sredstva dodijeljena ugovorom o grantu za emitera ili za samoregulatorno tijelo isplaćuju se sljedećom dinamikom:

- prva rata u visini od 50% dodijeljenih sredstava u roku od tri dana od dana potpisivanje Ugovora;
- druga rata u visini od 50% dodijeljenih sredstava nakon odobravanja privremenog Izvještaja o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda.

Član 24

- (1) Dodijeljena sredstva se mogu upotrijebiti isključivo u skladu sa odredbama Ugovora, ovog Pravilnika i Pravilnika o listi državne pomoći.
- (2) Opravdani troškovi u smislu ovog Pravilnika su troškovi obuhvaćeni odobrenim budžetom i to:
- 1) troškovi obračunatih i isplaćenih bruto zarada i drugih ličnih primanja, do visine dvije prosječne bruto zarade u Crnoj Gori za prethodnu godinu, po zaposlenom;
 - 2) putni troškovi nastali u vezi sa aktivnostima iz Ugovora, najviše do visine propisane Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 40/16, 28/18 i 108/20);
 - 3) režijski troškovi (komunalne i telekomunikacione usluge, kancelarijski i drugi materijal), do maksimalno 15% visine ostvarenih izdataka za bruto zarade i druga lična primanja;
 - 4) samo kod samoregulatornih tijela, troškovi usluga direktno povezanih sa vršenjem nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda (press kliping i sl.) i njihove promocije (proizvodnja audio, video ili štampanih materijala; organizovanje skupova,...), do maksimalno 15% visine ostvarenih izdataka za bruto zarade i druga lična primanja.
- (3) Troškovi iz stava 2 ovog člana moraju biti plaćeni prije isteka roka važenja ugovora i dokazuju se podnošenjem sljedeće dokumentacije:
- 1) akta o formiranju radnog tima koji će biti angažovan na aktivnostima iz potписанog ugovora;
 - 2) ugovora o radu za članove radnog tima;
 - 3) ovjerenih platnih lista;
 - 4) odluka o upućivanju na službeni put ;
 - 5) putnih naloga sa pratećom dokumentacijom;
 - 6) računa za plaćanje opravdanih troškova i
 - 7) kopija izvoda sa Žiro-računa sa kojih je izvršeno plaćanje troškova.

Član 25

Emiter kome je dodijeljena pomoć iz Fonda dužan je da:

- 1) emitovane programske sadržaje snima i čuva u skladu sa Uputstvom za snimanje emitovanih materijala elektronskih medija;
- 2) snimke emitovanih sadržaja dostavi Agenciji do 5. u mjesecu za prethodni mjesec, uz obavezu dostavljanja snimaka cijelodnevнog programa od 8 do 22 sata i
- 3) vodi odvojeno računovodstvo za aktivnosti vezane za proizvodnju programskih sadržaja od javnog interesa, od pružanja usluga komercijalnih audiovizuelnih komunikacija i prodaje ili reemitovanje njegovog radijskog odnosa televizijskog programa.

Član 26

- (1) Korisnik Fonda je dužan da u rokovima i na način koji su propisani Ugovorom podnese Agenciji Izvještaj o namjenskoj upotrebi sredstava iz Fonda (u daljem tekstu: Izvještaj).
- (2) Izvještaj može biti privremeni ili finalni.
- (3) Privremeni izvještaj se podnosi polovinom roka na koji je potpisana ugovor.
- (4) Finalni izvještaj se podnosi u roku od 30 dana od isteka roka na koji je potpisana ugovor.
- (5) Izvještaj čine:
- a) programski izvještaj i
 - b) finansijski izvještaj.
- (6) Izvještaji iz stava 5 ovog člana se podnose na posebnim obrascima koje propisuje Agencija i objavljuje ih na web-sajtu Agencije.

Član 27

U roku od 15 dana od dana dostavljanja potpunog privremenog ili finalnog izvještaja, direktor Agencije će donijeti odluku o odobravanju privremenog ili finalnog izvještaja.

Član 28

- (1) Korisnik Fonda je dužan da čuva svu dokumentaciju (računovodstvenu, finansijsku, radno-pravnu, administrativnu i sl.), podatke i informacije vezane za korišćenje dodijeljene pomoći, u roku od deset godina od posljednje isplate prema ugovoru o dodjeli pomoći.
- (2) Emiter je dužan da čuva snimke emitovanih programskih sadržaja do donošenja odluke o odobravanju finalnog izvještaja.

(3) Korisnik Fonda je dužan da, na pisani zahtjev Agencije, dostavi izjašnjenje i svu neophodnu dokumentaciju, podatke i informacije u vezi sa dinamikom realizacije ugovora i namjenskim korišćenjem dodijeljenih sredstava, u roku koji odredi Agencija, a koji ne može biti kraći od sedam dana.

Član 29

- (1) Ukoliko želi da produži rok za realizaciju obaveza iz Ugovora o grantu, korisnik Fonda je dužan da od Agencije, u pisanoj formi, traži saglasnost najkasnije 30 dana prije isteka roka predviđenog ugovorom.
- (2) Direktor Agencije će odobriti produženje roka za realizaciju obaveza iz Ugovora o grantu ukoliko postoje objektivne okolnosti koje su doveli ili je izvjesno da će dovesti do zastoja ili odlaganja značajnog dijela aktivnosti predviđenih ugovorom.
- (3) Korisnik Fonda ima pravo da traži saglasnost za produženje roka za realizaciju obaveza iz ugovora, za najviše mjesec dana, uz podnošenje inoviranog plana realizacije aktivnosti.
- (4) Direktor Agencije je dužan da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, doneće odluku o davanju saglasnosti za produženje roka realizacije granta.

Član 30

- (1) Ukoliko želi da izvrši prenamjenu upotrebe dodijeljenih sredstava, u okviru iste vrste troškova ili preusmjeravanje dodijeljenih sredstava sa jedne na drugu vrstu troškova (zarade/licna primanja ili putni troškovi ili režijski troškovi), korisnik Fonda je dužan da Agenciji, u pisanoj formi, dostavi zahtjev za prenamjenu dodijeljenih sredstava najkasnije:
 - a) 15 dana prije realizacije tražene promjene i
 - b) 30 dana prije isteka roka važenja Ugovora o grantu.
- (2) Korisnik Fonda je dužan da uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnese revidirani budžet (Obrazac 3).
- (3) Direktor Agencije je dužan da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana doneće odluku o davanju saglasnosti za prenamjenu dodijeljenih sredstava, čiji je sastavni dio revidirani budžet.

Član 31

- (1) Direktor Agencije će donijeti rješenje o raskidu Ugovora o grantu ukoliko korisnik Fonda i nakon pisane opomene krši obaveze iz Ugovora o grantu ili Pravilnika.
- (2) Rješenjem iz stava 1 ovog člana, utvrđice se obaveza i iznos dijela ili dodijeljenih sredstava u cijelini koja će korisnik Fonda biti dužan da vrati u Fond u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja (povraćaj sredstava).
- (3) Na iznos sredstava koja je korisnik Fonda dužan da vrati u Fond obračunava se i plaća zatezna kamata za period od dodjele sredstava do dana donošenja rješenja o povraćaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zatezna kamata.
- (4) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana dozvoljena je žalba Savjetu Agencije, u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Član 32

- (1) Direktor Agencije će donijeti rješenje o povraćaju sredstava ukoliko se utvrdi da:
 - a) je iznos dodijeljenih i uplaćenih sredstava viši od onoga koliko je neophodno kako bi se pokrili neto troškovi koje imao određeni korisnik Fonda u vezi sa aktivnostima iz potpisanih ugovora,
 - b) je došlo do nenamjenskog korišćenja državne pomoći uslijed:
 - 1) trošenja dodijeljenih i uplaćenih sredstava za namjenu za koju nijesu dodijeljena, saglasno potpisanim ugovorom i ovom Pravilniku ili
 - 2) neopravdanog odstupanja ili kršenja uslova definisanih potpisanim ugovorom ili ovim Pravilnikom u vezi sa proizvodnjom i emitovanjem programskih sadržaja za koje su dodijeljena sredstva iz Fonda.
- (2) Rješenjem iz stava 1 ovog člana, utvrđice se obaveza i iznos dodijeljenih sredstava koja će korisnik Fonda biti dužan da vrati u Fond u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja (povraćaj sredstava).
- (3) U slučaju da je došlo do korišćenja više od 20% dodijeljenih i uplaćenih sredstava za namjenu za koju nijesu dodijeljena, saglasno potpisnom ugovoru i ovom Pravilniku ili u slučaju iz stava 1 tačka b) alineja 2) ovog člana, korisniku Fonda će biti uskraćeno pravo da učestvuje i ostvari pravo na korišćenje sredstava iz Fonda po osnovu dva naredna javna konkursa.
- (4) Na iznos sredstava koja je korisnik Fonda dužan da vrati u Fond obračunava se i plaća zatezna kamata za period od dodjele sredstava do dana donošenja rješenja o povraćaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zatezna kamata.

(5) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana dozvoljena je žalba Savjetu Agencije, u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Član 33

- (1) Agencija vodi evidenciju raspodjele sredstava iz Fonda za pružanje javnih usluga, u skladu sa ovim Pravilnikom i objavljuje izvještaj o raspodjeli sredstava na svojoj Internet stranici u roku od 30 dana od dodjele sredstava.
- (2) Agencija će podatke o iznosu finansijskih sredstava dodijeljenih svakom pojedinom emitenu u skladu sa ovim Pravilnikom podnijeti organu državne uprave nadležnom za poslove medija u roku od 30 dana od dana dodjele tih sredstava, odnosno zaključenja ugovora o grantu.
- (3) Izvještaj o utrošenim sredstvima Fonda, uključujući sredstva koja pripadaju Agenciji, predstavlja sastavni dio Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za određenu godinu, koji se objavljuje na web-sajtu Agencije.
- (4) Nedodijeljena sredstva po javnom konkursu i sredstva koja su neiskorišćena ili povraćena, raspodjeljuju se na sljedećem javnom konkursu.

Član 34

U skladu sa posebnim zakonom o kontroli državne pomoći, Agencija će:

- a) svakom subjektu kojemu su dodijeljena sredstva iz Fonda izdati potvrdu o iznosu i vrsti dodijeljene državne pomoći;
- b) uspostaviti evidenciju dodijeljene državne pomoći u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 35

- (1) Izuzetno od stava 2 člana 10 ovog Pravilnika, ukoliko rok za podnošenje prijava na javni konkurs za raspodjelu sredstava za 2022. godinu bude prije zakonom predviđenog roka za podnošenje finansijskih iskaza nadležnom poreskom organu, u ukupni prihod iz stava 1 člana 10 će se računati i sredstva koja su emitenu dodijeljena po osnovu javnog konkursa za 2021. godinu.
- (2) Izuzetno od stava 6 člana 10 ovog Pravilnika, u toku realizacije javnog konkursa za raspodjelu sredstava za 2022. godinu, ukoliko emitent nema analitičke kartice prihoda ostvarenih po osnovu djelatnosti posvećene emitovanju radijskog odnosno televizijskog programa, odnosno drugih medija (štampani mediji ili internetske publikacije), osnov za utvrđivanje maksimalanog iznosa sredstava koja mogu biti dodijeljeni emitentu, utvrđiće se na sljedeći način:
 - a) ako je emitent osnivač samo radijskog i televizijskog programa, ukupni godišnji prihod od emitovanja će se dijeliti u odnosu 30:70 za prihode od radijskog, odnosno televizijskog programa.
 - b) ako je emitent pored radijskog i/ili televizijskog programa osnivač i nekog drugog medija (štampani mediji ili internetske publikacije), ukupni godišnji prihod od objavljivanja svih medija će se dijeliti u odnosu 50:50 za prihode od emitovanja radijskog ili televizijskog programa, odnosno drugih medija.
- (3) Izuzetno od stava 3 člana 14 ovog Pravilnika, u toku realizacije javnog konkursa za raspodjelu sredstava za 2022. godinu, uz Zahtjev samoregulatornog tijela ne moraju se podnosi godišnji izvještaji o relizovanim aktivnostima samoregulatornog tijela.

Član 36

Realizacija ugovora o grantovima za korišćenje sredstava dodijeljenih za 2021. godinu nastaviće se u skladu sa uslovima predviđenim pojedinim ugovorom i Pravilnikom o raspodjeli sredstava iz fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima („Sl. list CG”, br. 83/21 i 15/22).

Član 37

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01 – 1908
Podgorica, 14.11.2022. godine

Savjeta Agencije za elektronske medije

Predsjednik,
dr **Branko Bošković**, s.r.

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

PRIJAVA ZA GRANT
-OPŠTI PODACI-

Podnositelj prijave:			
Šifra i naziv djelatnosti:			
Vrsta pravnog lica ¹ :	☐ mikro pravno lice	☐ srednje pravno lice	
	☐ malo pravno lice	☐ veliko pravno lice	
Broj:			
Datum:			
Identifikacioni znak elektronskog medija:			
Naziv elektronskog medija:			

¹ Razvrstavanje pravnih lica se vrši u skladu sa Članom 5 Zakona o računovodstvu.

Uvodne napomene:

- > Prijavu treba popuniti elektronski;
- > Prijava se podnosi u **dva** štampana primjerka uvezana na način da se nakon predaje prijave ne mogu dodavati ni oduzimati listovi, u zatvorenoj pošiljci sa označenim punim nazivom i sjedištem podnosioca prijave i naznakom: „Ne otvarati – Prijava na javni konkurs za dodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija – potfond za komercijalne i neprofitne elektronske medije”;
- > Prijava se podnosi i u elektronskoj formi, na USB fleš memoriji, u sadržaju istovjetnom štampanom primjerku, zajedno sa svom pratećom dokumentacijom propisanom Pravilnikom o uslovima za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima;
- > Na USB fleš memoriji se dostavlja Obrazac 3 u Excel file formatu i snimak pilot emisije u skladu sa Uputstvom za snimanje emitovanih materijala elektronskih medija, koje donosi Agencija i objavljuje na veb-sajtu Agencije;
- > Ukoliko podnositelj prijave u štampanoj formi podnosi i drugu dokumentaciju onda i istu treba dostaviti i u elektronskoj formi, na USB fleš memoriji;
- > Neblagovremene prijave će se bez razmatranja odbiti.
- > U slučaju podnošenja nepotpune prijave, u roku od najduže 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave, Savjet Agencije će, u pisanoj formi, zatražiti njegovom podnosiocu da prijavu ili prateću dokumentaciju dopuni ili ispravi podacima i/ili dokumentacijom koja ne predstavljaju osnov za bodovanje, odnosno ne može uticati na rezultate bodovanja. Ukoliko podnositelj prijave ne izvrši dopuni ili ispravku prijave u roku koji ne može biti duži od sedam dana, Savjet Agencije će takvu prijavu odbiti kao nepotpunu.

1. OSNOVNI PODACI O PODNOSIOCU PRIJAVE	
Naziv podnosioca prijave (ime i organizacioni oblik)	
Identifikacioni znak	
Sjedište	
Adresa	
Telefon	
E-mail	
Adresa za prijem službene pošte	
PIB	
Naziv banke kod koje ima otvoren žiro-račun (navesti sve banke)	Broj žiro-računa
Ovlašćeno lica emitera (ime, telefon i e-mail)	
Urednik elektronskog medija (ime, telefon i e-mail)	
Kontakt osoba za podatke iz ove prijave (ime, telefon i e-mail) – programska pitanja	
Kontakt osoba za podatke iz ove prijave (ime, telefon i e-mail) – finansijsko-administrativna pitanja	

2. MEDIJI ČIJI JE PODNOSILAC PRIJAVE EMITER / OSNIVAČ

Naziv medija	Vrsta ²
a.	
b.	
c.	
d.	
e.	

**3. STRUKTURA PRIHODA OD OGLAŠAVANJA, SPONZORSTVA I PLASMANA PROIZVODA
PREMA SVAKOM POJEDINOM MEDIJU ČIJI JE PODNOSILAC PRIJAVE EMITER /
OSNIVAČ (navedeni u tač. 3)³**

Naziv medija	Prihodi od oglašavanja, sponzorstva i plasmana proizvoda po mediju
a.	
b.	
c.	
d.	
e.	

**4. NAČIN REALIZACIJE OBAVEZE PODNOSIOCA PRIJAVE DA OBJAVI PODATKE O
VLASNIČKOJ STRUKTURI, SAGLASNO ČLANU 11 ST. 4 I 5 ZAKONA O MEDIJIMA⁴ (opisati
način realizacije obaveze, dati link na kojem objavljeni podaci)**

--

² Radijski program, televizijski program, štampani medij, internetska publikacija / portal.

³ Podaci treba da se poklapaju sa podacima iz brutno bilansa i analitičkih kartica koje se dostavljaju kao dio prateće dokumentacije.

⁴ Član 11 st. 4 i 5 Zakona o medijima:

(4) Osnivač medija dužan je da omogući jednostavan, neposredan i stalni pristup podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga i podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu.

(5) Podaci iz stava 4 ovog člana su: poslovno ime/naziv, sjedište i PIB pravnog lica, lično ime fizičkog lica, kao i njihovo pojedinačno procentualno učešće u upravljačkim pravima.

5. STRUKTURA FINANSIRANJA (UKUPNO ZA PRIJAVU)				
A.	Iznos sredstava za koji se podnosi Prijava (finansiranje iz Fonda, ukupno za sve programske sadržaje)			
B.	Struktura iznosa sredstava za koji se podnosi Prijava (iznosa pod A) po programskim sadržajima	Naziv sadržaja	Iznos sredstava	

IZJAVA

Potpisivanjem ove izjave podnositelj prijave potvrđuje da su svi navedeni podaci istiniti i tačni, kao i da za aktivnosti za koje se traže sredstva iz Fonda nije su obezbijedena sredstva iz drugih izvora (donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija), uključujući i Fond, odnosno da neće doći do duplog finansiranja po istom osnovu.

PODNOŠILAC PRIJAVE

M.P.

(potpis)

ime i prezime ovlašćenog lica
(štampanim slovima)

Uz prijavu se dostavljaju:

- finansijski iskaz emitera dostavljen nadležnom poreskom organu, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs;
- bruto bilans emitera, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs;
- analitičke kartice prihoda ostvarenih po osnovu djelatnosti posvećene emitovanju radijskog odnosno televizijskog programa, odnosno drugih medija (štampani mediji ili internetske publikacije) čiji je emiter odnosno osnivač podnositelj prijave, za godinu koja prethodi godini u kojoj je raspisan javni konkurs;
- izjava emitera o strukturi prihoda od oglašavanja, sponzorstva i plasmana proizvoda prema svakom pojedinom mediju čiji je osnivač (radijski ili televizijski program, štampani medij ili internetska publikacija tj. portal).
- potvrda da podnositelju prijave nisu blokirani računi u postupku pružnudne naplate, koja ne smije biti starija od dana objave javnog konkursa.

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

PRIJAVA ZA GRANT
PODACI ZA PROGRAMSKI SADRŽAJ⁵:

Naziv programskog sadržaja:	
-----------------------------	--

Podnositelj prijave:	
Broj:	
Datum:	
Identifikacioni znak elektronskog medija:	
Naziv elektronskog medija:	

⁵ Za svaki programski sadržaj obuhvaćen prijavom, emiter je dužan da podnese poseban Obrazac 2 i snimak pilot emisije u skladu sa Uputstvom za snimanje emitovanih materijala elektronskih medija, koje donosi Agencija i objavljuje na veb-sajtu Agencije.

1. OPIS PROGRAMSKOG SADRŽAJA ZA KOJI SE PODNOSI PRIJAVA	
A. Tematska oblast iz javnog konkursa	
B. Naziv programskog sadržaja	
C. Opis programa (Sinopsis) usaglašen sa pilot emisijom	

D. Ciljna publika			
E. Jezik na kom će se emitovati programski sadržaj			
F. Ukupan broj premijernih emisija programskog sadržaja			
G. Dan u sedmici i vrijeme emitovanja, kao i dužina trajanja emisije (u minutima)			
H. Učestalost emitovanja (dnevno, nedeljno, mjesечно, ostalo)			
I. Urednik emisije (ime i prezime)			
J. Potrebno angažovanje novinara	Naziv radnog mesta	Broj radnih sati mjesечно	Broj mjeseci
K. Potrebno angažovanje zaposlenih u tonskoj realizaciji i administraciji	Naziv radnog mesta	Broj radnih sati mjesечно	Broj mjeseci

2. PLAN REALIZACIJE PROIZVODNJE SVAKE PREMIJERNE EPIZODE PROGRAMSKOG SADRŽAJA

3. PLAN EMITOVANJA SVAKE PREMIJERNE EPIZODE PROGRAMSKOG SADRŽAJA

4. STRUKTURA FINANSIRANJA PROIZVODNJE PROGRAMSKOG SADRŽAJA

A	Ukupan iznos sredstava potreban za realizaciju programskega sadržaja			
B	Iznos sredstava za koji se traži finansiranje iz Fonda			
C	Struktura finansiranja iz fonda (iznos pod B) po vrstama troškova		Apsolutni iznos (€)	Relativni iznos (%)
		Zarade		
		Putni troškovi		
	Režijski troškovi			

PODNOŠILAC PRIJAVE

M.P.

(potpis)

ime i prezime ovlašćenog lica
(štampanim slovima)

PREDLOŽENI BUDŽET

Obrazac 3

Podnositac prijave/zahtjeva				
Broj i datum prijave/zahtjeva				
Naziv elektronskog medija ILI samoregulatornog tijela:				
Troškovi				
	Jedinica mjere	Količina jedinica mjere (A)	Naknada po jed. mjere (EUR) -(B)	Ukupni trošak (EUR) C= AxB
1. Zarade* /Naknade				
Zaposleni I (naziv radnog mjestra)	zarada/mjesec			
Zaposleni II (naziv radnog mjestra)	zarada/mjesec			
Zaposleni (opis radnog mjestra)	zarada/mjesec			
Ukupno ZARADE/NAKNADE				
2. Putni troškovi				
Broj dnevница	dnevница u zemlji			
Transportni troškovi - privatno vozilo	km			
Transportni troškovi - službeno vozilo	litar goriva			
Troškovi smještaja van sjedišta emitera	noćenje sa doručkom			
Ukupno PUTNI TROŠKOVI				
3. Režijski troškovi	procenat			
Ukupno REŽIJSKI TROŠKOVI				
4. Troškovi usluga (samo za samoregulatorna tijela)				
Usluga 1	Naknada/mjesec			
Usluga 2	Naknada/ukupno			
Usluga 3	Naknada/ukupno			
Ukupno TROŠKOVI USLUGA				
UKUPNO (1+2+3+4)				

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

ZAHTEV ZA GRANT
-OPŠTI PODACI-

Podnositelj zahtjeva:	
Broj:	
Datum:	

Uvodne napomene:

- Zahtjev treba popuniti elektronski;
- Zahtjev se podnosi u **dva** štampana primjerala uvezana na način da se nakon predaje zahtjeva ne mogu dodavati ni oduzimati listovi, u zatvorenoj pošiljci sa označenim punim nazivom i sjedištem podnosioca prijave i naznakom: „Ne otvarati – Zahtjev na javni konkurs za dodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija – potfond za komercijalne i neprofitne elektronske medije”;
- Zahtjev se podnosi i u elektronskoj formi, na USB fleš memoriji, u sadržaju istovjetnom štampanom primjerku, zajedno sa svom pratećom dokumentacijom propisanom Pravilnikom o uslovima za raspodjelu sredstava iz Fonda Agencije za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima;
- Na USB fleš memoriji se dostavlja Obrazac 3 u Excel file formatu;
- Ukoliko podnosič zahtjeva u štampanoj formi podnosi i drugu dokumentaciju onda i istu treba dostaviti i u elektronskoj formi, na USB fleš memoriji;
- Neblagovremeni zahtjevi će se bez razmatranja odbiti.
- U slučaju podnošenja nepotpunog zahtjeva, u roku od najduže 15 dana od dana isteka roka za podnošenje zahtjeva, Savjet Agencije će, u pisanoj formi, zatražiti njegovom podnosiocu da zahtjev ili prateći dokumentaciju dopuni ili ispravi podacima i/ili dokumentacijom koja ne predstavljaju osnov za bodovanje, odnosno ne može uticati na rezultate bodovanja. Ukoliko podnosič zahtjeva ne izvrši dopunu ili ispravku prijave u roku koji ne može biti duži od sedam dana, Savjet Agencije će takav zahtjev odbiti kao nepotpun.

1. OSNOVNI PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA	
Naziv podnosioca zahtjeva (ime i organizacioni oblik)	
Sjedište	
Adresa	
Telefon	
E-mail	
Adresa za prijem službene pošte	
PIB	
Naziv banke kod koje ima otvoren žiro-račun (navesti sve banke)	Broj žiro-računa
Ovlašćeno lica podnosioca zahtjeva (ime, telefon i e-mail)	
Kontakt osoba za podatke iz ovog zahtjeva (ime, telefon i e-mail)	

2. USLUGE OD ZNAČAJA ZA RAD SAMOREGULATORNOG TIJELA ZA KOJE SE PODNOSI ZAHTJEV	
Opis usluge ⁶	Količina

⁶ Opravdani su troškovi usluga direktno povezanih sa vršenjem djelatnosti samoregulatornog tijele u vezi sa nadzorom nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda (npr. pres kliping i sl.) i njihove promocije (npr. proizvodnja audio, video ili štampanih materijala; organizovanje skupova,...).

3. OSNIVAČI MEDIJA NAD KOJIMA JE USPOSTAVLJENO SAMOREGULATORNO TIJELO – PODNOSILAC ZAHTJEVA				
Osnivač medija	Naziv medija	Vrsta ⁷		
(1)				
(2)				
....		
(x)				

4. PREGLED REALIZOVANIH AKTIVNOSTI SAMOREGULATORNOG TIJELA (u posljednje tri godine)				
	Prva godina prije konkursa	Druga godina prije konkursa	Treća godina prije konkursa	Izvor verifikacije ⁸
1. Ime i prezime				
2. Ime i prezime				
3.				

b. Propisane sankcije za nepoštovanje profesionalnih i etičkih standarda i naležnosti mehanizma za izricanje sankcija ⁹				

c. Rezultati nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda				
	Prva godina prije konkursa	Druga godina prije konkursa	Treća godina prije konkursa	Izvor verifikacije ¹⁰
Broj primljenih žalbi gledalaca/slušalaca				
Broj odbijenih žalbi gledalaca/slušalaca				
Broj usvojenih žalbi gledalaca/slušalaca i izrečenih sankcija				
Broj izrečenih sankcija po sopstvenoj inicijativi				
Broj izvršenih sankcija				

⁷ Radijski program, televizijski program, štampani medij, internetska publikacija / portal.

⁸ Izvor verifikacije: Odluka o imenovanju (broj i datum donošenja). Dostaviti kao dio prateće dokumentacije.

⁹ Navesti odredbe Osnivačkog akta i Statuta samoregulatornog tijela kojim su definisane naležnosti mehanizma za izricanje sankcija i njihovo izvršavanje.

¹⁰ Izvor verifikacije: godišnji izvještaj dostupan na web-sajtu-samoregulatornog tijela, link na kojem su dostupni podaci o podnesnim, usvojenim i odbijenim prigovorima i donijetim odlukama (o odbijanju ili usvajanju prigovora te izrečenim sankcijama) i sl.

5. ZAHTJEV ZA FINANSIRANJE	
Iznos sredstava za koji se podnosi Zahtjev (u €)	

IZJAVA

Potpisivanjem ove izjave podnositelj zahtjeva potvrđuje da su svi navedeni podaci istiniti i tačni, kao i da za aktivnosti za koje se traže sredstva iz Fonda nijesu obezbijeđena sredstva iz drugih izvora (donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija), uključujući i Fond, odnosno da neće doći do duplog finansiranja po istom osnovu.

PODNOŠILAC ZAHTJEVA

M.P.

(potpis)

(ime i prezime ovlašćenog lica)
(stampanim slovima)

Uz zahtjev se dostavljaju:

- 1) rješenje nadležnog državnog organa o registraciji nevladine organizacije, ukoliko je podnositelj zahtjeva kolektivno eksterno samoregulatorno tijelo;
- 2) originalna ili ovjerena kopija osnivačkog akta i Statuta dostavljenog nadležnom organu iz tačke 1);
- 3) originalna ili ovjerena kopija osnivačke odluke i poslovnika o radu, ukoliko je podnositelj zahtjeva osnivač internog samoregulatornog tijela;
- 4) potvrda da podnositelj zahtjeva nijesu blokirani računi u postupku prinudne naplate, koja ne smije biti starija od dana objave javnog konkursa;
- 5) za svakog pojedinog osnivača medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo:
 - a) izjava o načinu realizacije obaveze da objavi podatke o vlasničkoj strukturi, saglasno članu 11 st. 4 i 5 Zakona o medijima;
 - b) potvrda da mu nijesu blokirani računi u postupku prinudne naplate, koja ne smije biti starija od dana objave javnog konkursa.
- 6) Dokumenti koji su navedeni kao izvori verifikacije u poglavljju 4.
- 7) Godišnji izvještaji o relizovanim aktivnostima samoregulatornog tijela koje se odnose na vršenjem promocije i nadzora nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda sadržanih u Kodeksu u mediju, odnosno medijima koji su njegovi članovi i donosi odluke po žalbama, za tri godine prije roka za podnošenja zahtjeva.

Na osnovu člana 96b Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG”, br. 46/10, 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i Odluke o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Tuzi („Sl. list CG” br. 150/22) Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 05.01.2023. godine, je donio

**PRAVILNIK
O PRAVIMA I OBAVEZAMA EMITERA
TOKOM KAMPAÑE ZA IZBORE ZA ODBORNIKE U SKUPŠTINI OPŠTINE TUZI,
KOJI ĆE BITI ODRŽANI 5. MARTA 2023. GODINE**

Član 1.

Ovim Pravilnikom se bliže uređuju uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera u toku kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Tuzi, koji će biti održani 5. marta 2023. godine.

Svrha ovog Pravilnika je obezbjeđivanje istinitog, blagovremenog i nepričasnog informisanja građana o svim fazama postupka i različitim stavovima tokom izborne kampanje, pod ravnopravnim uslovima za sve učesnike u izbornoj kampanji, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, Zakonom o medijima („Sl. list CG”, br. 82/20), Zakona o nacionalnom javnom emitenu radio i televiziji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 80/20), Zakonom o izboru odbornika i poslanika („Sl. list RCG”, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, „Službeni list SRJ”, br. 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, „Sl. list CG”, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), Pravilnikom o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG”, br. 35/11) i Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG”, br. 35/11, 7/16 i 08/19).

Član 2.

Izborna kampanja je period koji za podnosioca izborne liste započinje danom potvrđivanja izborne liste i završava se 24 sata prije dana održavanja izbora.

Izborna tijšina je period koji započinje 24 sata prije dana održavanja izbora i traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnositelaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju.

Političko oglašavanje je radio ili televizijsko oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuju podnosioci izbornih lista i kandidati sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili politički stavovi.

Nadležni organ javnog, komercijalnog ili neprofitnog emitera je organ emitera određeni osnovačkim aktom, statutom ili drugim aktom emitera za donošenje pravila o medijskom predstavljanju i/ili razmatranje prigovora na rad emitera u toku izbora.

Ostali izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju značenja definisana članom 8. Zakona o elektronskim medijima, članom 4. Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama i članom 4. Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

Svi izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3.

Medijsko predstavljanje podnositelaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista u toku izborne kampanje se ostvaruje u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno označenim blokovima političkog oglašavanja. Predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje se kroz debate, sučeljavanja, intervjue i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene lokalnim izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnositelaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista.

Političko oglašavanje ostvaruje se u vidu besplatnih ili plaćenih oglasa, najava i izvještaja sa promotivnih skupova. Političkim oglašavanjem će se smatrati i svi oblici medijskog predstavljanja iz stava 2 ovog člana, koji se ostvaruju uz novčanu ili drugu nadoknadu.

Član 4.

Medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Lokalni izbori”.

Ukoliko se program emituje na albanskom jeziku, medijsko predstavljanje mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Lokalni izbori” i na tom jeziku.

Član 5.

Javni emiter odnosno komercijalni ili neprofitni emiter, koji omogućava medijsko predstavljanje, mora usvojiti i učiniti javnim posebna pravila o medijskom predstavljanju u toku izborne kampanje za lokalne izbore na koje se odnosi ovaj Pravilnik.

Pravila iz stava 1 ovog člana donosi nadležni organ javnog emitera odnosno osnivač komercijalnog ili neprofitnog emitera.

Pravilima se utvrđuju oblici medijskog predstavljanja, njihovo trajanje i raspoređivanje, kao i način odlučivanja o redosledu političkog oglašavanja odnosno predstavljanja u okviru informativno-političkih programa iz člana 3 ovog Pravilnika.

Emiteri su dužni da Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostave pravila predstavljanja u okviru svakog pojedinog radijskog ili televizijskog programa, najkasnije deset dana od dana raspisivanja izbora.

Član 6.

Emiteri su dužni da Agenciji, najkasnije 10 dana od dana raspisivanja izbora, dostave programsku šemu sa označenim sadržajima od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za lokalne izbore na koje se odnosi ovaj Pravilnik, koji uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- debate/sučeljavanja (direktno emitovanje ili repriza),
- intervjue (direktno emitovanje ili repriza),
- blokove za plaćene ili besplatne najave skupova,
- blokove za plaćene ili besplatne izvještaje sa promotivnih skupova,
- blokove za plaćene ili besplatne političke oglase (spotove).

Emiteri su dužni da sve izmjene programske šeme iz stava 1 ovog člana dostave Agenciji, u što kraćem roku a ne kasnije od 24 časa.

Član 7.

Emiteri su dužni da vode evidenciju emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za lokalne izbore na koje se odnosi ovaj Pravilnik, koja uključuje sljedeće podatke:

- datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja,
- da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju,
- ime naručioca političkog oglašavanja,
- neto vrijeme emitovanja,
- opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (vrsta ili teritorijalnost).

Evidencija iz stava 1 ovog člana dostavlja se Agenciji svakog ponedeljka za prethodnu sedmicu na adresu:

- putem elektronske pošte aem@aemcq.org, sa naznakom „Emitovano medijsko predstavljanje - naziv medija“.
- na posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac 1 – Evidencija medijskog predstavljanja).

Izuzetno, ukoliko se 5. marta 2022. godine, pored lokalnih izbora na koje se odnosi ovaj Pravilnik, održavaju i lokalni izbori u drugoj jedinici lokalne samouprave, emiter koji je donio posebna pravila o medijskom predstavljanju u toku izborne kampanje i za te lokalne izbore, dužan je da Evidencijom iz stava 1 ovog člana obuhvati podatke o emitovanim programskim sadržajima od značaja za medijsko predstavljanje u toku svih izbornih kampanja za lokalne izbore koji se održavaju istog dana.

Član 8.

Zabranjeno je prikriveno medijsko predstavljanje.

Emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike.

Emiter je dužan da, u okviru programskih sadržaja iz stava 2 ovog člana, prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na podnosioce izbornih lista, kandidate sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove.

Član 9.

Zabranjeno je tokom predizborne kampanje emitovati kulturno-umjetničke, dokumentarno-obrazovne, sportske i programe zabavnog sadržaja u kojima se pojavljuju predstavnici podnosioca izbornih lista ili kandidati sa izbornih lista.

Član 10.

Emiter su dužni da, prilikom objavljivanja rezultata istraživanja javnog mnjenja, jasno i nedvosmisleno o tome izvijeste javnost navodeći:

- podatke o subjektu koji je naručio i platio istraživanje javnog mnjenja,
- naziv organizacije koja je sproveo istraživanje javnog mnjenja,
- podatke o primijenjenom metodu,
- podatke o uzorku ispitanika i mogućem odstupanju,
- podatke o datumu i/ili razdoblju kada je istraživanje javnog mnjenja sprovedeno.

Rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa sprovedenih među biračima tokom izborne kampanje ne smiju se predstavljati kao siguran i autentičan stav odredene društvene grupe, što je emiter, koji sprovodi anketiranje i objavljuje rezultate, dužan posebno da naglaši.

U roku od 15 dana prije dana održavanja izbora, u programima emitera nije dozvoljeno objavljivanje rezultata ispitivanja javnog mnjenja, drugih istraživanja i analiza u vezi sa opredjeljenjem birača u pogledu procjene rezultata izbora.

Član 11.

Političko oglašavanje se ne smije emitovati 15 minuta prije/nakon ili u toku emitovanja dječje emisije, odnosno emisije namijenjene maloljetnicima.

Političko oglašavanje se emituje u blokovima sa naznakom da li je besplatano ili plaćeno.

Političko oglašavanje ne može biti dio bloka sa oglasima koje nemaju političku prirodu.

Član 12.

Političko oglašavanje se ne uračunava u dozvoljeno vrijeme trajanja oglašavanja u smislu čl. 92 i 93 Zakona o elektronskim medijima i člana 21 Zakona o nacionalnom javnom emiteru radio i televizija Crne Gore („Sl. list CG”, br. 80/20).

Član 13.

Za istinitost i tačnost političkog oglašavanja odgovoran je naručilac, a za njegovu usklađenost sa odredbama Zakona o elektronskim medijima, Zakona o medijima, Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama, Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima i ovog Pravilnika odgovoran je emiter.

Član 14.

U toku izborne tištine nije dozvoljeno:

- medijsko predstavljanje iz člana 3 ovog Pravilnika,
- objavljivanja procjena rezultata glasanja,
- emitovanje sloganova ili simbola podnositelaca izbornih lista.

Član 15.

Podatke o toku i rezultatima izbora emiteri mogu označiti kao zvanične samo ako su saopšteni od strane nadležnog državnog organa za sprovođenje izbornog postupka, dok podaci saopšteni od strane drugih lica moraju biti označeni kao nezvanični.

Član 16.

Ovlašćeni predstavnik podnosioca izborne liste ili nadležni državni organ za sprovođenje izbornog postupka može podnijeti prigovor na emitovani programski sadržaj emitera zbog kršenja obaveza propisanih članom 55 Zakona o elektronskim medijima i to:

- poštovanja privatnosti i dostojanstva građana,
- zaštite integriteta maloljetnih lica,
- čuvanja snimaka emitovanih sadržaja,
- davanja doprinosu slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti,
- poštovanja i promocije osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja,
- unapređenja kulture javnog dijaloga i poštovanja jezičkih standarda,
- upotrebe jezika u radijskim i televizijskim programima.

Prigovor iz stava 1 ovog člana:

- podnosi se nadležnom organu emitera, na posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac 2 - Prigovor),
- dostavlja se Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) na uvid putem: elektronske pošte na saeam@aemca.org ili predajom na arhivi Agencije od 07 do 15 časova, na adresu Bul. Svetog Petra Cetinskog br. 9, 81000 Podgorica.

Nadležni organ emitera je dužan da doneše odluku, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od prijema prigovora.

Član 17.

Emiter je dužan da najkasnije u roku od 10 dana od raspisivanja izbora, Agenciji dostavi:

- naziv organa ili ovlašćenog lica koje će biti nadležno za razmatranje prigovora iz člana 16 ovog Pravilnika i to:
 - naziv pravnog lica,
 - ime ovlašćenog lica,
 - adresa, telefon i adresa elektronske pošte ovlašćenog lica.
- radno vrijeme za neposrednu predaju prigovora.

Agencija će na svom veb-sajtu objaviti pregled dostavljenih kontakt podataka o nadležnim organima emitera za podnošenje prigovora.

Član 18.

Žalba protiv odluke nadležnog organa emitera po prigovoru se podnosi Savjetu Agencije za elektronske medije, u roku od 24 časa od njenog prijema, na posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac 3 - Žalba). Sastavni dio žalbe iz stava 1 ovog člana je:

- prigovor iz člana 16 ovog Pravilnika i
- odluka nadležnog organa emitera po prigovoru.

Žalba se može podnijeti putem: elektronske pošte na saeem@aemcq.org ili predajom na arhivi Agencije od 7 do 15 časova ili poštom na adresu Bul. Svetog Petra Cetinjskog br. 9, 81000 Podgorica.

Član 19.

Savjet Agencije za elektronske medije će:

- u roku od 24 časa od prijema žalbe donijeti odluku, u pisanoj formi,
- obrazloženu odluku po žalbi dostaviti podnosiocu žalbe i emiteru i objaviti je na veb-sajtu Agencije www.aemcq.org.

Protiv odluke Savjeta Agencije iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Član 20.

Ukoliko nije drukčije propisano ovim Pravilnikom, u toku izborne kampanje, postupak po prigovoru fizičkog ili pravnog lica na rad emitera zbog kršenja Zakona o elektronskim medijima, Zakona o medijima, Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ili Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, sprovodiće se u rokovima i pod uslovima propisanim članom 144 Zakona o elektronskim medijima.

Član 21.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ i objaviće se na veb-sajtu Agencije www.aemcq.org.

Broj: 01 - 02

Podgorica, 05.01.2023. godine

Savjeta Agencije za elektronske medije

Predsjednik,

dr Branko Bošković, s.r.

Obrazec 1

EVIDENCIJA MEDIJSKOG PREDSTAVLJANJA U TOKU LOKALNIH IZBORA – MART 2023¹

Kolumna 1: uzupełnia się dnem emisji programu (dd/mm/ssp)

Kolejna 2 - upisując se xvilme pojęcia emitowania sedzjaia (hh:mm)

Kolona 3 - upisujte se naziv / ime emitovanog programa (npr. "Dnevnik", "Vještji u polu 7", "Najave skupova", ...)

Kolona 4 - upisuje se vrsta medijskog predstavljanja. U okviru **informativno-političkih programa**: debate/suđeljavanja, intervju ili druga posebna emisije, isključivo posvećena izborima, u kojoj se lavnost uočavale se aktivnostima, idejama i mišljenjem kandidata. U okviru **nepolitičko očešavanje**: očes. načina ili izviđanja se oromotivno

Kolona 5 - upisuje se "placeno" ili "besplatno". Ne popunjava se za informativno-političke programe.

Kolona 6 - upisuje se ime kandidata koji je naručilac političkog oglasaavanja. Ne popunjava se za informativno-političke programe.

Kolona 7 - Nebo vrijeme emitovanja - ukupno vrijeme trajanja programa (emisije) bez audiovizuelne komercijalne komunikacije. Izražava se u sekundama.

Kolona B - opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (npr. Lokalni Tuzi)

NAPOMENA: Evidencija se dostavlja Agenciji svakog ponedjeljka za prethodnu sedmicu, putem elektronske pošte sem@varimca.org, sa naznakom „Emisovano medijsko predstavljanje - naziv medija”.

Obrazac 2**PRIGOVOR NA EMITOVANI PROGRAMSKI SADRŽAJ U TOKU LOKALNIH IZBORA – MART 2023²**

PODACI O PODNOSIOCU PRIGOVORA		
Naziv pravnog lica		
Ime ovlašćenog lica		
PODACI O OVLAŠĆENOM LICU		
Adresa		
Telefon		
E-mail		
PROGRAMSKI SADRŽAJ NA KOJI SE PODNOŠI PRIGOVOR		
Vrsta programa	Radijski ☐	Televizijski ☐
Naziv sadržaja		
Datum i vrijeme emitovanja		
PREKRŠENA OBAVEZA		
Poštovanja privatnosti i dostojarstva građana	☐	
Zaštita integriteta maloljetnih lica	☐	
Čuvanje snimaka emitovanih sadržaja	☐	
Davanja doprinosa slobodnom, istinitom, cjelevitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti	☐	
Poštovanja i promocije osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja	☐	
Unapređenja kulture javnog dijaloga	☐	
Upotreba jezika	☐	
OBRAZLOŽENJE		
DATUM I VRIJEME PODNOŠENJA PRIGOVORA		
Datum:	Vrijeme:	
DATUM I VRIJEME DONOŠENJA ODLUKE PO PRIGOVORU		
Datum:	Vrijeme:	
NAČIN PODNOŠENJA PRIGOVORA		
Predajom na arhivu ☐	Adresa:	
Elektronskom poštom ☐	E-mail:	
POTPIS PODNOSIOCA PRIGOVORA		

² Prigovor može podnijeti ovlašćeni predstavnik podnosioca izborne liste ili nadležni državni organ za sprovodenje izbornog postupka. Prigovor se podnosi nadležnom organu emitera.

ŽALBA PROTIV ODLUKE EMITERA PO**PRIGOVORU NA EMITOVANI PROGRAMSKI SADRŽAJ U TOKU LOKALNIH IZBORA – MART 2023**

PODACI O PODNOSIOCU ŽALBE		
Naziv pravnog lica		
Ime ovlašćenog lica		
PODACI O OVLAŠĆENOM LICU		
Adresa		
Telefon		
E-mail		
PROGRAMSKI SADRŽAJ NA KOJI JE PODNESEN PRIGOVOR		
Vrsta programa	Radinski ☐	Televizijski ☐
Naziv sadržaja		
Datum i vrijeme emitovanja		
PREKRŠENA OBAVEZA		
Poštovanja privatnosti i dostojarstva građana	☐	
Zaštita integriteta maloljetnih lica	☐	
Čuvanje snimaka emitovanih sadržaja	☐	
Davanja doprinosa slobodnom, istinitom, cijelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti	☐	
Poštovanja i promocije osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja	☐	
Unapređenja kulture javnog dijaloga	☐	
Upotreba jezika	☐	
OBRAZOŽENJE		
DATUM I VRIJEME PRIJEMU ODLUKE PO PRIGOVORU		
Datum:	Vrijeme:	
DATUM I VRIJEME PODNOŠENJA ŽALBE		
Datum:	Vrijeme:	
NAČIN PODNOŠENJA ŽALBE		
Predajom na arhivu Agencije ☐	Adresa: Bul. Svetog Petra Cetinskog br. 9, Podgorica	
Elektronskom poštom ☐	E-mail: sae@aemcg.org	
POTPIS PODNOSIOCA ŽALBE		